

ความรู้ เจตคติและพฤติกรรมทางเพศ ของนักเรียนประถมและมัธยมศึกษา

Sexual knowledge, attitude and behavior of primary and
secondary education school students

หัวหน้าโครงการวิจัย นายแพทย์วัชร เสียมรัศมิกุล
ทีมวิจัย นางประทุม หงศาลา
 นางบังอร สิมสีแก้ว
 น.ส.จุรีรัตน์ สุขประเสริฐ
 นางละเมียด สิงห์ธีร์
 นางชุตีมา บัตลา

โรงพยาบาลพนมไพร
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด

โครงการนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข
ความเห็นและข้อเสนอแนะที่ปรากฏในเอกสารนี้เป็นของผู้วิจัย
มิใช่ความเห็นของสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

เมษายน ๒๕๔๓

ISBN: 974-293-327-8

ISBN: 974-293-327-8

ลิขสิทธิ์ของ สวรส.

ผู้สนใจโปรดติดต่อ

นพ.วัชร เยี่ยมรัมย์กุล

รพ.พนมไพร อ.พนมไพร จ.ร้อยเอ็ด 45140

โทรศัพท์ 043-591321 ต่อ 147

โทรสาร 043-591321 ต่อ 139

e-mail drti@hotmail.com

กิตติกรรมประกาศ

คณะวิจัยขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์นายแพทย์สมพนธ์ ทัศนนิม ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขภาคตะวันออกเฉียงเหนือและเจ้าหน้าที่ทุกท่านของหน่วยระบาดวิทยาคลินิก คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่กรุณาสันนิษฐานแนะนำและให้กำลังใจมาโดยตลอด ขอขอบพระคุณนายแพทย์วีระพันธ์ สุพรรณไชยมาตย์ ผู้จัดการโครงการ วพท. และสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข ที่สนับสนุนทุนวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญด้านแพทยศาสตรศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาที่กรุณาตรวจสอบแบบสอบถามและให้คำแนะนำอันมีประโยชน์ต่อการวิจัย ได้แก่ ศาสตราจารย์แพทย์หญิงสุวัฒนา อารีพรรค ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเวชธานี อาจารย์สุพรรณิ ภูเก้าชัย นักจิตวิทยา ศูนย์สุขภาพจิต 4 กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข อาจารย์จิตรา ทองเกิด นักวิชาการการศึกษา ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ดร.ประยงค์ เนาวบุตร หัวหน้าฝ่ายพัฒนาการนิเทศการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต ถินคำรพ ภาควิชาชีวสถิติและประชากรศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำด้านสถิติอันมีประโยชน์ยิ่งต่อความสำเร็จของโครงการวิจัยนี้ ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์แพทย์หญิงสมนา ชมพูทวีป ภาควิชาเภสัชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาอนุเคราะห์รายงานและแบบสอบถามการวิจัย ขอขอบพระคุณนายแพทย์จิรุตม์ ศรีรัตนบัลล์ ภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้คำแนะนำวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ขอขอบพระคุณแพทย์สมาคมแห่งประเทศไทย ที่สนับสนุนงบประมาณบางส่วนสำหรับโครงการวิจัยนี้

ขอขอบพระคุณครูและนักเรียน กิ่งอำเภอนนทพูนที่มีส่วนร่วมในการทดสอบแบบสอบถาม ขอขอบพระคุณครูและนักเรียน อำเภอนนทพูนที่ได้ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวก จนโครงการวิจัยแล้วเสร็จ

ท้ายสุดคณะวิจัยขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาลพนมไพรและเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ให้เวลาและให้กำลังใจในการดำเนินการโครงการวิจัยนี้จนแล้วเสร็จครบถ้วนสมบูรณ์

พ. 14

นายแพทย์วีระ เอี่ยมรัศมีกุลและคณะ

เมษายน 2543

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ข
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	3
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย วิธีการประมวลผล การวิเคราะห์ข้อมูล	11
บทที่ 4 ผลการศึกษา	15
ข้อมูลทั่วไป	15
ความรู้ด้านเพศศึกษา	18
เจตคติทางเพศ	23
พฤติกรรมทางเพศ	29
บทที่ 5 อภิปรายผล	30
สรุปการวิจัย	36
ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติและเชิงนโยบาย	37
หัวข้อการวิจัยที่ควรทำเพิ่มเติม	38
บทที่ 6 บรรณานุกรม	39
บทที่ 7 ภาคผนวก	43
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม	44
ภาคผนวก ข ผลการศึกษาตามแบบสอบถาม	45
ภาคผนวก ค ผลการศึกษาเชิงคุณภาพ	84
ภาคผนวก ง แบบสอบถาม	85
ภาคผนวก จ แนวทางการสนทนาสำหรับการสัมภาษณ์	101
กลุ่มย่อยและการสัมภาษณ์เชิงลึก	
ประวัตินักวิจัย	109

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ผลการศึกษา ข้อมูลทั่วไป	16
ตารางที่ 2 ผลการศึกษา ข้อมูลทั่วไป (แสดงค่าเป็นร้อยละ)	17
ตารางที่ 3 จำแนกระดับความรู้ด้านเพศ	19
ตารางที่ 4 ความรู้ด้านเพศศึกษา แสดงร้อยละของคำตอบถูก แยกรายข้อ ระดับชั้น ป.5-6	20
ตารางที่ 5 ความรู้ด้านเพศศึกษา แสดงร้อยละของคำตอบถูก แยกรายข้อ ระดับชั้น ม.1-3	21
ตารางที่ 6 ความรู้ด้านเพศศึกษา แสดงร้อยละของคำตอบถูก แยกรายข้อ ระดับชั้น ม.4-6	22
ตารางที่ 7 ผลการศึกษาเจตคติด้านเพศ – ใครควรเป็นผู้สอนเรื่องเพศศึกษา	23
ตารางที่ 8 ผลการศึกษาเชิงคุณภาพ - ใครควรเป็นผู้สอนเรื่องเพศศึกษา	24
ตารางที่ 9 ควรมีบริการคุมกำเนิดในโรงเรียนหรือไม่ (ร้อยละ)	25
ตารางที่ 10 บริการคุมกำเนิดที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่นควรทำในลักษณะใด (ร้อยละ)	26
ตารางที่ 11 ผลการศึกษาเชิงคุณภาพ - รูปแบบบริการคุมกำเนิดหรือป้องกัน การตั้งครรภ์ที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่น	26
ตารางที่ 12 ถ้าตั้งครรภ์ในขณะที่ไม่พร้อมหรือไม่ตั้งใจ ควรดำเนินการอย่างไร ต่อไปเป็นอันดับแรก (ร้อยละ)	27
ตารางที่ 13 ผลการศึกษาเชิงคุณภาพ – ถ้าวัยรุ่นตั้งครรภ์ในขณะที่ไม่พร้อมหรือไม่ ตั้งใจ จะดำเนินการอย่างไร	28
ตารางที่ 14 การเคยมีเพศสัมพันธ์ (ร้อยละ)	29
ตารางที่ 15 ความรู้ด้านชีววิทยาของระบบสืบพันธุ์ นักเรียนระดับชั้น ม.1-6	32

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับความรู้ เจตคติและพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนประถมและมัธยมศึกษา ประชากรที่ศึกษาคือนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (ป.5) ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ม.6) ในเขตอำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2542 จำนวน 5956 คน โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ป.5-6 ม.1-3 และ ม.4-6 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) แบบสอบถามที่จัดทำขึ้น 2 ชุดซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญด้านเพศศึกษา 2 ท่านและผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา 2 ท่าน เพื่อใช้สำหรับ ป.5-6 และสำหรับ ม.1-6 และ (2) แนวคำถามสำหรับการสัมภาษณ์กลุ่มย่อยและการสัมภาษณ์เชิงลึก 3 ชุดสำหรับ ป.5-6 ม.1-3 และ ม.4-6 เลือกตัวอย่างสำหรับตอบแบบสอบถามโดยวิธีการเลือกตัวอย่างกลุ่มหลายชั้น จำนวนตัวอย่าง ป.5-6 จำนวน 358 คน ม.1-3 จำนวน 372 คน ม.4-6 จำนวน 343 คน รวม 1073 คน คิดเป็นร้อยละ 18.0 ของประชากรและเลือกตัวอย่างสำหรับการสัมภาษณ์กลุ่มย่อยและสัมภาษณ์เชิงลึกโดยวิธีเลือกตัวอย่างแบบหลายมิติ จำนวนตัวอย่างสำหรับการศึกษาเชิงคุณภาพ ป.5-6 จำนวน 24 คน ม.1-3 จำนวน 12 คน และ ม.4-6 จำนวน 12 คน รวม 48 คน ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายร้อยละ 41.8 เพศหญิงร้อยละ 58.2 อายุเฉลี่ย 14.0 ปี คะแนนความรู้ด้านเพศศึกษาของ ป.5-6 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 49.5 (95%CI: 46.8-52.3) ม.1-3 ร้อยละ 44.3 (95%CI: 40.2-48.4) และ ม.4-6 ร้อยละ 61.8 (95%CI: 58.6-64.9) โดยความรู้ของ ป.5-6 ที่น้อยที่สุดคือความรู้ด้านกายวิภาคและสรีรวิทยาของระบบสืบพันธุ์ ส่วนความรู้ของ ม.1-3 และ ม.4-6 ที่น้อยที่สุดเหมือนกันคือความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เจตคติทางเพศในประเด็นว่าใครควรเป็นผู้สอนเรื่องเพศศึกษามากที่สุด พบว่า ป.5-6 เห็นว่าแพทย์พยาบาลควรเป็นผู้สอนมากที่สุดร้อยละ 68.4 (95%CI: 61.5-75.4) ม.1-3 เห็นว่าแพทย์พยาบาลควรเป็นผู้สอนมากที่สุดร้อยละ 62.1 (95%CI: 55.2-69.0) ม.4-6 เห็นว่าแพทย์พยาบาลควรเป็นผู้สอนมากที่สุดร้อยละ 56.9 (95%CI: 51.5-62.2) รวมนักเรียนเห็นว่าแพทย์พยาบาลควรเป็นผู้สอนมากที่สุดร้อยละ 62.5 (95%CI: 58.8-66.3) เจตคติทางเพศเกี่ยวกับรูปแบบบริการคุมกำเนิดที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่น (เฉพาะ ม.1-6) พบว่า ม.1-3 เห็นว่าไม่ควรมีย้อยละ 53.2 เห็นว่าควรมีย้อยละ 18.0 ม. 4-6 เห็นว่าไม่ควรมีย้อยละ 59.2 เห็นว่าควรมีย้อยละ 23.6 รวมนักเรียนเห็นว่าการไม่ควรมีย้อยละ

56.1 เห็นว่าควรมีร้อยละ 20.7 และความคิดเห็นต่อรูปแบบบริการอนามัยเจริญพันธุ์ที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่น (เฉพาะ ม.1-6) นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่ารูปแบบการให้คำปรึกษาโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข แพทย์พยาบาลเหมาะสมมากที่สุด (ร้อยละ 64.1, 95%CI: 60.5-67.7) เจตคติทางเพศในประเด็นว่าถ้าวัยรุ่นตั้งครรภ์ในขณะไม่พร้อมหรือไม่ตั้งใจจะดำเนินการอย่างไร (เฉพาะ ม.1-6) พบว่า ม.1-3 เห็นว่าควรปรึกษาบิดามารดาผู้ปกครองร้อยละ 49.7 รองลงมาคือแพทย์พยาบาลร้อยละ 25.5 ม. 4-6 เห็นว่าควรปรึกษาบิดามารดาผู้ปกครองร้อยละ 58.6 รองลงมาคือแพทย์พยาบาลร้อยละ 23.0 รวมนักเรียนเห็นว่าการปรึกษาบิดามารดาผู้ปกครองร้อยละ 54.0 รองลงมาคือแพทย์พยาบาลร้อยละ 24.3 ผลการศึกษาด้านพฤติกรรมทางเพศพบว่า ป.5-6 เคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 1.1 ม.1-3 ร้อยละ 1.1 และ ม.4-6 ร้อยละ 5.2 รวมนักเรียนเคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 2.4 โดยสัดส่วนของนักเรียนหญิงที่เคยมีเพศสัมพันธ์เมื่อระดับชั้นสูงขึ้น มีสัดส่วนเพิ่มมากขึ้น จากผลการศึกษานี้ชี้บ่งว่าควรมีการปรับปรุงการสอนเพศศึกษาในชั้นเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก การจัดบริการอนามัยเจริญพันธุ์ในลักษณะการให้คำปรึกษาอาจมีความเหมาะสมและควรมีการสำรวจความพร้อมของบิดามารดาผู้ปกครองในการให้คำปรึกษากรณีเด็กวัยรุ่นตั้งครรภ์ในขณะไม่พร้อม

คำสำคัญ: เพศศาสตร์ เพศศึกษา ความรู้ด้านเพศศึกษา เจตคติทางเพศ พฤติกรรมทางเพศ นักเรียนประถมศึกษา นักเรียนมัธยมศึกษา เพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร

Abstract

This survey aimed to explore knowledge, attitude and behavior of primary and secondary education school students. The sampled population was the students from "pathom" or "po" 5 (late primary school – about 11 years old) through "mattayom" or "mo" 6 (late secondary school – about 18 years old) at Phanomphrai district, Roi-Et province, northeast of Thailand, in academic year 1999. The subjects were stratified into 3 groups, according to education levels, i.e. po 5-6, mo 1-3 and mo 4-6. Two multiple-choice questionnaires were, after approved by 4 experts in sexology and in education, used separately, one for po 5-6 group and another for mo 1-6 group, for quantitative survey. Three discussion guidelines were developed and used for each group. Among a total of 5956 students, 1073 (18.0%) were, after multistage cluster sampled, selected to complete the questionnaires, 358 were from po 5-6 group, 372 from mo 1-3 and 343 from mo 4-6. Forty eight key informants, selected by dimensional sampling, were enrolled in focus group discussions and in-depth interviews, 24 from po 5-6 group, 12 from mo 1-3 and 12 from mo 4-6. Forty one point eight percent of the samples were male and 58.2 % were female. The mean age was 14.0 years. The mean sexual knowledge scores were 49.5 % (95%CI: 46.8-52.3) for po 5-6 students, 44.3 % (95%CI: 40.2-48.4) for mo 1-3 and 61.8 % (95%CI: 58.6-64.9) for mo 4-6. The least scores of po 5-6 group were knowledge about anatomy and physiology of reproductive system, while mo 1-3 and mo 4-6 students were least about sexual transmitted disease. The result of attitude towards who is the most suitable for teaching sexual education reveals that most po 5-6 group (68.4 %, 95%CI: 61.5-75.4) preferred a doctor or a nurse. This result corresponds to mo 1-3 (62.1 %, 95%CI: 55.2-69.0) and mo 4-6 (56.9 %, 95%CI: 51.5-62.2), and 62.5 % (95%CI: 58.8-66.3) of all students think so. The attitude towards should school reproductive health services be provided, survey only among

mattayom students (mo 1-6), reveals that 53.2 % of mo 1-3, 59.2 % of mo 4-6 and 56.1 % of all mattayom students did not agree. On the other hand, 18.0 % of mo 1-3, 23.6 % of mo 4-6 and 20.7 % of all mattayom students agreed. Most of the students agree that counselling clinic in school by a doctor or nurse or health personnel would be most suitable (64.1 %, 95%CI: 60.5-67.7). The attitude towards what to do first if unwanted pregnancy occurs, survey only among mo 1-6, reveals that 49.7 % of mo 1-3 group would tell their parents and 25.5 % would consult a doctor or a nurse. The same attitude was found among mo 4-6 group, 58.6 % would tell their parents and 23.0 % would consult a doctor or a nurse. For the total of mo 1-6 students, 54.0 % would tell their parents and 24.3 % would consult a doctor or a nurse. The sexual experience was 1.1 % among po 5-6 students, 1.1 % among mo 1-3 and 5.2 % among mo 4-6, and the overall experience was 2.4 %. This study suggests sexual education in school be adjusted according to the student needs. School reproductive health services by means of counselling clinic may be appropriate and there should be a survey for parental readiness in counselling an adolescent with unplanned pregnancy.

Key words: sexuality, sexual knowledge, sexual attitude, sexual practice, primary educational school student, secondary educational school student, premarital sex

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ก. สภาพปัญหา รวมทั้งความสำคัญของปัญหาที่จะวิจัย และข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา

จำนวนประชากรวัยรุ่นที่เพิ่มมากขึ้นและสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้การมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นเพิ่มมากขึ้นทั้งจำนวนและอัตราส่วน ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นหรือในมารดาอายุต่ำกว่า 20 ปีเป็นปัญหาที่สำคัญทางสาธารณสุขเนื่องจากก่อให้เกิดปัญหาตามมาหลายประการ เช่น การตั้งครรภ์นอกสมรส การตั้งครรภ์ที่ไม่มีการวางแผนหรือคาดหวังไว้ล่วงหน้า การทำแท้งผิดกฎหมาย ภาวะแทรกซ้อนระหว่างตั้งครรภ์และการคลอด ตลอดจนภาวะแทรกซ้อนในทารกที่พบมากกว่าปกติ การตั้งครรภ์ของวัยรุ่นยังถือเป็นโศกนาฏกรรมของสังคมเนื่องจากเด็กคนนั้นนอกจากจะสูญเสียโอกาสในการดำเนินชีวิตแล้วยังต้องสูญเสียสภาพแวดล้อมที่วัยรุ่นพึงได้รับถ้าไม่มีการตั้งครรภ์เกิดขึ้นด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่โรคเอดส์กำลังมีการแพร่ระบาดกว้างขวางอย่างเช่นในปัจจุบัน การตั้งครรภ์หรือการมีเพศสัมพันธ์ย่อมหมายถึงการเสี่ยงต่อการได้รับเชื้อด้วยเช่นกัน ประมาณกันว่าในแต่ละปีสตรีวัยรุ่นในประเทศที่กำลังพัฒนาได้รับการทำแท้งที่ไม่ปลอดภัยกว่า 2 ล้านคนและสตรีหนึ่งในสามที่ต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเนื่องจากภาวะแทรกซ้อนของการแท้งมีอายุน้อยกว่า 20 ปี¹ ในจังหวัดร้อยเอ็ดพบการคลอดของมารดาวัยรุ่นที่อายุต่ำกว่า 20 ปีในปีงบประมาณ 2540 ร้อยละ 13 ซึ่งใกล้เคียงกับรายงานของต่างประเทศที่พบประมาณ 1 ใน 8¹ ปัญหาสำคัญอยู่ที่ว่าทำไมเด็กวัยรุ่นเหล่านี้ถึงเกิดการตั้งครรภ์ขึ้นได้และจะสามารถดำเนินการช่วยเหลืออะไรได้หรือไม่ การป้องกันปัญหาที่กล่าวมานี้ต้องการความรู้พื้นฐานของสภาพปัญหาเกี่ยวกับความรู้ เจตคติและพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นกลุ่มนี้

ข. คำถามที่ต้องการจะได้คำตอบหรือมีข้อมูลไม่ชัดและคิดว่าน่าจะได้ประโยชน์จากการวิจัย

คณะผู้วิจัยได้จัดทำโครงการวิจัยนี้เพื่อศึกษาความรู้ เจตคติและพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนประถมและมัธยมศึกษาในพื้นที่อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยแบ่งการศึกษาเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มประถมศึกษาปีที่ 5-6 กลุ่มมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และกลุ่มมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ผลการศึกษาที่ได้จะช่วยให้เข้าใจสภาพปัญหาเกี่ยวกับความรู้ เจตคติและพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในพื้นที่รับผิดชอบ ใช้ประกอบในการพิจารณาวางแผนการจัดการให้ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาและบริการอนามัยเจริญพันธุ์แก่เด็กทั้งสามระดับชั้นมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น และจะช่วยป้องกันปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นและลดการแพร่กระจายของโรคเอดส์ต่อไปได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวัดระดับความรู้ เจตคติและพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนประถมและมัธยมศึกษา อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้ได้ศึกษากลุ่มนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5-6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ในเขตอำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2542 จากนักเรียน ป.5-6 จำนวน 2204 คน ของโรงเรียนประถมศึกษา 50 โรงเรียน 124 ห้อง นักเรียน ม.1-3 จำนวน 2688 คน จากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษา 14 โรงเรียน 79 ห้อง และนักเรียน ม.4-6 จำนวน 1064 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษา 3 โรงเรียน 39 ห้อง รวมโรงเรียน 53 โรงเรียน ห้องเรียน 242 ห้องและนักเรียน 5956 คน

ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง

1. ความรู้ด้านเพศศึกษา ได้แก่ ความรู้ด้านกายวิภาคและสรีรวิทยา ความรู้ด้านการคุมกำเนิด ความรู้ด้านอนามัยเจริญพันธุ์ ความรู้ด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และความรู้ด้านการตั้งครรภ์และการคลอด
2. เจตคติทางเพศ ได้แก่ ท่าที ความคิดเห็นหรือความรู้สึกเกี่ยวกับประเด็นดังต่อไปนี้ คือ ใครควรเป็นผู้สอนเรื่องเพศศึกษามากที่สุด รูปแบบบริการคุมกำเนิดหรือป้องกันการตั้งครรภ์ที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่น และ ถ้าวัยรุ่นตั้งครรภ์ในขณะที่ไม่พร้อมหรือไม่ตั้งใจจะดำเนินการอย่างไร
3. พฤติกรรมทางเพศ ได้แก่ การมีเพศสัมพันธ์

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ความรู้ด้านเพศศึกษา หมายถึง คะแนนความรู้ด้านเพศศึกษา ซึ่งวัดโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับวัดความรู้ด้านเพศศึกษา 2 ชุด คือ ชุดสำหรับนักเรียนระดับชั้น ป.5-6 และชุดสำหรับนักเรียนระดับชั้น ม.1-6

เจตคติทางเพศ หมายถึง ท่าที ความคิดเห็นหรือความรู้สึกของนักเรียนต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เกี่ยวข้องดังนี้คือ

1. ใครควรเป็นผู้สอนเรื่องเพศศึกษามากที่สุด
2. รูปแบบบริการคุมกำเนิดหรือป้องกันการตั้งครรภ์ที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่น
3. ถ้าวัยรุ่นตั้งครรภ์ในขณะที่ไม่พร้อมหรือไม่ตั้งใจจะดำเนินการอย่างไร

พฤติกรรมทางเพศ หมายถึง การบอกเล่าของนักเรียนว่ามีหรือไม่มีพฤติกรรมในลักษณะของการมีเพศสัมพันธ์

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

สุขภาพของวัยรุ่นเป็นสิ่งสำคัญที่มีผลกระทบต่อสังคมโดยรวม ประชากรโลกมากกว่าครึ่งมีอายุน้อยกว่า 25 ปีและสี่ในห้าของจำนวนนี้อยู่ในประเทศกำลังพัฒนา การเปลี่ยนแปลงสถานะทางสังคมต่างๆก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมของประชาชนและนานาประเทศได้ตระหนักดีถึงผลกระทบของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในช่วงทศวรรษที่สองของชีวิตว่ามีผลระยะยาวต่อสุขภาพส่วนบุคคลและต่อปัญหาสาธารณสุขของประเทศ การเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของปัญหาด้านสุขภาพมีสาเหตุส่วนหนึ่งจากพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่มีการป้องกัน ก่อให้เกิดปัญหาการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร การทำแท้งที่ไม่ปลอดภัยและการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดเชื้อเอชไอวีและโรคเอดส์ ปัญหาต่างๆเหล่านี้ล้วนก่อให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรงต่อสุขภาพโดยรวมของประชากรของประเทศ

การที่จะเข้าใจถึงสภาพและความรุนแรงของปัญหาที่เกิดขึ้นกับวัยรุ่น จำเป็นต้องอาศัยความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับความรู้ด้านเพศศึกษา เจตคติทางเพศและพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นเหล่านี้ เพื่อใช้ประกอบในการวางแผนและค้นหาแนวทางป้องกันและแก้ไข ปัญหาต่อไป ผู้วิจัยจึงได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องต่างๆเพื่อให้ได้กรอบแนวคิดและทราบถึงพื้นฐานความรู้เดิมที่มีผู้ศึกษาไว้ก่อนแล้วโดยการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังต่อไปนี้

1. การศึกษาเกี่ยวกับความรู้ด้านเพศศึกษาของนักเรียนประถมและมัธยมศึกษา
2. การศึกษาเกี่ยวกับเจตคติทางเพศของนักเรียนประถมและมัธยมศึกษา
3. การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนประถมและมัธยมศึกษา

1. การศึกษาเกี่ยวกับความรู้ด้านเพศศึกษาของนักเรียนประถมและมัธยมศึกษา

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าวัยรุ่นส่วนใหญ่ที่มีเพศสัมพันธ์นั้นมักมีเพศสัมพันธ์โดยขาดความรู้ด้านเพศศึกษาและไม่ได้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเกี่ยวกับอนามัยเจริญพันธุ์ การขาดความรู้ด้านเพศศึกษาทำให้เด็กเหล่านั้นเสี่ยงต่อการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์

และการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์รวมถึงการติดเชื้อเอชไอวีและโรคเอดส์ การให้ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาเป็นทางหนึ่งในการช่วยให้เด็กเหล่านั้นสามารถป้องกันปัญหาและสร้างเสริมสุขอนามัยทางเพศของตัวเองในอนาคตได้ และความรู้ด้านเพศศึกษานี้มีผลต่อเจตคติทางเพศและก่อให้เกิดพฤติกรรมทางเพศตามมาในที่สุด

สุมนาและคณะ² ได้ทำการศึกษาให้นักเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 4377 คนในเขตกรุงเทพมหานคร ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 6 พบว่านักเรียนได้รับแหล่งข่าวสารข้อมูลหรือความรู้เรื่องเพศจากนิตยสารมากที่สุดถึงร้อยละ 77.4 รองลงมาคือครูและเพื่อน ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาของจรรยาพรและคณะ³ ที่พบว่าวัยรุ่นเคยได้รับข่าวสารข้อมูลเรื่องเพศจากครูและอาจารย์มากที่สุด อย่างไรก็ตามที่น่าสนใจคือความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลนั้นกลับพบว่านักเรียนให้ความเชื่อถือแหล่งข้อมูลที่มาจากแพทย์และพยาบาล ครูและแม่มากที่สุด ซึ่งเป็นประเด็นที่น่าสนใจเพราะแหล่งข้อมูลที่นักเรียนได้รับมากที่สุดไม่ใช่แหล่งที่ข้อมูลที่นักเรียนเชื่อถือมากที่สุด

การศึกษาเกี่ยวกับความรู้ด้านเพศศึกษานั้นไม่ได้มีการศึกษาเหมือนกับแบบทดสอบเป็นชุดและให้คะแนน แต่มีการศึกษาเป็นเรื่องๆไป เช่น การศึกษาของสุมนาและคณะ² ได้รายงานการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ด้านเพศศึกษาของนักเรียนโดยแยกวิเคราะห์เป็นเรื่องๆ ได้ผลการศึกษาดังนี้คือ ด้านความรู้เรื่องการคุมกำเนิดพบว่านักเรียนชายรู้จักถุงยางอนามัยมากที่สุดส่วนนักเรียนหญิงรู้จักยาเม็ดคุมกำเนิดมากที่สุด ด้านความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์พบว่านักเรียนชายรู้จักโรคหนองในมากที่สุดคือร้อยละ 42.5 ขณะที่นักเรียนหญิงรู้จักโรคซิฟิลิสมากที่สุดคือร้อยละ 34.3 ด้านความรู้เกี่ยวกับการเกิดการตั้งครรภ์พบว่าทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความรู้ดีเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ว่าอาการขาดประจำเดือนเป็นอาการที่แสดงว่าอาจจะเกิดการตั้งครรภ์ได้ ส่วนความรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับการติดโรคทางเพศสัมพันธ์ที่ผู้ชายมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการพบว่านักเรียนร้อยละ 85 ตอบว่าติดโรคได้

ประเด็นหนึ่งที่สุมนาและคณะได้ศึกษาและรายงานไว้น่าสนใจคือความรู้เรื่องเพศที่นักเรียนต้องการศึกษาเพิ่มเติม โดยพบว่าเรื่องที่นักเรียนต้องการศึกษาเพิ่มเติมมากที่สุดคือเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ รองลงมาคือการเปลี่ยนแปลงของร่างกายและระบบสืบพันธุ์และความผิดปกติทางเพศ ผลการศึกษานี้อาจเป็นคำถามสำหรับทำการศึกษา

ต่อเนื่องและใช้ประกอบในการจัดเนื้อหาหลักสูตรที่เหมาะสมและน่าสนใจสำหรับนักเรียนแต่ละระดับชั้นต่อไปได้

ระดับชั้นที่ควรเริ่มสอนเรื่องเพศศึกษานั้นเป็นประเด็นที่น่าสนใจมากประเด็นหนึ่งเนื่องจากมีผลกระทบโดยตรงต่อความรู้ของตัวนักเรียนเอง พบว่าในหลักสูตรการสอนของกระทรวงศึกษาธิการนั้นมีเนื้อหาเรื่องเพศศึกษาแทรกอยู่ในหลายๆหมวดวิชาตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษา เช่น เรื่องร่างกายของเรา อย่างไรก็ตามในส่วนของเนื้อหาที่เริ่มมีการสอนอย่างจริงจังนั้นพบว่าอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งตรงกับอายุเด็กเฉลี่ยประมาณ 14 ปี จึงเป็นประเด็นที่มีผู้สนใจศึกษาว่านักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับชั้นที่เริ่มสอนเพศศึกษาอย่างไรบ้าง โดยจากการศึกษาของเขมิกาและคณะ⁴ พบว่าในนักเรียนมัธยมศึกษาของกรุงเทพมหานครร้อยละ 82 คิดว่าควรจะมีการสอนเพศศึกษาอย่างยิ่งในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาของจรรยาพรและคณะ³ ที่พบว่าวัยรุ่นส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการจัดเพศศึกษาว่าควรจัดให้มีในระดับอุดมศึกษามากที่สุด รองลงมาได้แก่ระดับมัธยมศึกษา ครอบคลุมและประถมศึกษาและเมื่อศึกษาในความคิดเห็นของครูก็ยิ่งพบความแตกต่างมากขึ้น เช่น การศึกษาของขวัญเรือน⁵ ที่พบว่าครูร้อยละ 77 เห็นว่าควรเริ่มสอนในเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ผลการศึกษาเหล่านี้ทำให้เห็นได้ชัดว่าระดับชั้นที่เหมาะสมสำหรับการเรียนการสอนเพศศึกษานั้นยังมีความแตกต่างในความคิดเห็นอยู่ค่อนข้างมากและเป็นประเด็นที่ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมต่อไป

สื่อและช่องทางในการสอนเรื่องเพศศึกษาก็เป็นประเด็นที่น่าสนใจประการหนึ่ง การเลือกสื่อหรือช่องทางในการสอนเรื่องเพศศึกษาจะทำให้การถ่ายทอดความรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับสื่อการสอนเรื่องเพศศึกษา เช่น เขมิกาและคณะ⁴ ได้รายงานในการศึกษาพบว่านักเรียนคิดว่าสื่อการสอนเรื่องเพศที่เหมาะสมที่สุดคือการบรรยายของครูในชั้นเรียน รองลงมาได้แก่การให้คำปรึกษารายบุคคล ซึ่งแตกต่างจากผลการศึกษาของจรรยาพรและคณะ³ ที่ได้ศึกษาวัยรุ่นจำนวน 323 คนและพบว่าสื่อที่เหมาะสมคือการบรรยายของแพทย์ พยาบาล รองลงมาคือการให้คำปรึกษารายบุคคล

จากการทบทวนวรรณกรรมการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ด้านเพศศึกษาของนักเรียน พบว่าการศึกษาที่ผ่านมาส่วนใหญ่เป็นการศึกษาในนักเรียนระดับมัธยมศึกษาหรือสูงกว่าและยังมีประเด็นที่น่าสนใจหลายประเด็น เช่น ความรู้ด้านเพศศึกษาของนักเรียน

ระดับประถมศึกษาเป็นเช่นไร ระดับชั้นที่เหมาะสมสำหรับการสอนเพศศึกษาควรเป็นระดับใด และความแตกต่างระหว่างเพศมีผลต่อความรู้ด้านเพศศึกษาหรือไม่ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาความรู้ด้านเพศศึกษาของนักเรียนในพื้นที่โดยขยายลงไปศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 เพื่อประเมินความรู้ด้านเพศศึกษาของนักเรียนในกลุ่มดังกล่าว ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ในการนำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนเกี่ยวกับการจัดบริการอนามัยวัยเจริญพันธุ์และเพื่อการประเมินผลการเรียนการสอนเพศศึกษาของนักเรียนระดับชั้นดังกล่าวได้อีกทางหนึ่ง

2. การศึกษาเกี่ยวกับเจตคติทางเพศของนักเรียนประถมและมัธยมศึกษา

เจตคติทางเพศเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการวางแผนแก้ไขปัญหอนามัยเจริญพันธุ์ของวัยรุ่นเพราะเจตคติมีผลกระทบที่สำคัญมากต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น เจตคติทางเพศมีความแตกต่างระหว่างแต่ละบุคคลและมีผลต่อการแสดงออกและพฤติกรรมทางเพศของบุคคลเหล่านั้น ในสังคมไทยมีการอบรมและสั่งสอนเกี่ยวกับค่านิยมทางเพศที่ตึงมากมาซึ่งถึงแม้จะเน้นการประพฤติปฏิบัติของผู้หญิงเป็นส่วนใหญ่แต่ก็เป็นเจตคติเชิงบวกและสร้างสรรค์ เช่น สุภาพสตรีสอนหญิงต่างๆ ทั้งจากบทพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวและของพระสุนทรโวหาร(สุนทรภู่) เป็นต้น การศึกษาถึงเจตคติหรือทัศนคติทางเพศจะช่วยให้สามารถเข้าใจถึงความคิดจิตใจของวัยรุ่นและสามารถนำมาใช้ประกอบการวางแผนการจัดบริการอนามัยเจริญพันธุ์สำหรับวัยรุ่นต่อไปได้ดียิ่งขึ้น

เจตคติทางเพศที่สำคัญประการแรกและเป็นประการที่มีผู้สนใจศึกษามากได้แก่เจตคติเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานซึ่งโดยทั่วไปผู้คนมักจะไม่ค่อยยอมรับแต่ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่ามีอยู่ในสังคมทั่วไป จากการศึกษาของชวนชมและคณะ⁶ ซึ่งได้รายงานทัศนคติของนักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่นจำนวน 502 คนต่อการมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงาน พบว่านักเรียนร้อยละ 45.6 คิดว่าเป็นเรื่องที่ยอมรับได้ และนักเรียนชายร้อยละ 40.2 ตอบว่าไม่ปฏิเสธสตรีที่ไม่ใช่สาวบริสุทธิ์และยินดีจะแต่งงานด้วยได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสุมนาและคณะ² ที่ศึกษานักเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและพบว่านักเรียนร้อยละ 39.3 เห็นด้วยว่าผู้ชายควรมีประสบการณ์ทางเพศก่อนแต่งงาน แต่สำหรับประสบการณ์ทางเพศก่อนแต่งงานในผู้หญิงนั้นนักเรียนเห็นด้วยเพียงร้อยละ 15.7 นอกจากนี้จากการศึกษาของสุมนาและ

คณะยังพบว่าในกรณีที่ชายหญิงที่ยังไม่แต่งงานแต่มีเพศสัมพันธ์กันนั้นนักเรียนทั้งหมดร้อยละ 63.3 เห็นด้วยว่าควรจะมีการคุมกำเนิดเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ นอกจากนี้การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานยังถือเป็นค่านิยมอย่างหนึ่งของวัยรุ่นสมัยใหม่และเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความไม่เสมอภาคทางเพศที่ยังคงมีอยู่ในสังคมไทย เช่น จากการศึกษาของ Ford และ Kittisuksathit⁷ ที่ได้ทำการศึกษาเชิงคุณภาพและพบว่าวัยรุ่นชายคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นสิ่งที่ยอมรับได้และเป็นสิ่งที่คาดหวังไว้และคิดว่าชายที่ยังไม่เคยมีเพศสัมพันธ์มาก่อนจะถูกเยาะเย้ยจากเพื่อน ส่วนวัยรุ่นหญิงคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นสิ่งที่ยอมรับไม่ได้โดยเฉพาะกับผู้หญิงที่เป็นกุลสตรีและอาจเป็นสิ่งที่ทำลายชื่อเสียงของวงศ์ตระกูล

เจตคติต่อวิธีการแก้ปัญหาเมื่อเกิดการตั้งครรภ์ขึ้นนั้นเป็นสิ่งที่น่าสนใจเพราะเป็นตัวที่จะบอกถึงผลของการตั้งครรภ์นั้นๆว่าจะเป็นอย่างไร จากการศึกษาของ Ford และ Kittisuksathit⁷ พบว่าวัยรุ่นชายคิดว่าการคุมกำเนิดเป็นหน้าที่ของเพศหญิงแต่วัยรุ่นหญิงบอกว่าจะไม่หาหรือขอรับบริการคุมกำเนิดเนื่องจากกลัวถูกหาว่า สำนอนทางเพศ ซึ่งความไม่สมดุลของการรับบริการคุมกำเนิดตรงนี้อาจเป็นสาเหตุของการเพิ่มขึ้นของปัญหาการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงปรารถนาได้ ส่วนเมื่อเกิดการตั้งครรภ์ขึ้นแล้วจะมีการดำเนินการอย่างไรนั้นจากการศึกษาของสุมนาและคณะ² ที่ได้ทำการศึกษาถึงทัศนคติต่อการตั้งครรภ์ไม่พึงปรารถนาพบว่านักเรียนทั้งหมดร้อยละ 70 เห็นว่าควรจะต้องต่อและรับแต่งงาน ขณะที่ร้อยละ 24.4 เห็นว่าหญิงนั้นควรทำแท้ง

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการศึกษาเจตคติทางเพศทำให้เกิดกรอบแนวคิดที่น่าสนใจ ผู้วิจัยเห็นว่าควรจะมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับเจตคติทางเพศในด้านที่เกี่ยวข้องว่าใครควรเป็นผู้สอนเรื่องเพศศึกษามากที่สุด รูปแบบบริการคุมกำเนิดหรือป้องกันการตั้งครรภ์ที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่น และถ้าวัยรุ่นตั้งครรภ์ในขณะที่ไม่พร้อมหรือไม่ตั้งใจจะดำเนินการอย่างไร เพื่อนำผลการศึกษามาใช้ในการวางแผนการให้บริการอนามัยเจริญพันธุ์ที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่นต่อไป

3. การศึกษา เกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนประถมและมัธยมศึกษา

การมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นและในนักเรียนเป็นประเด็นที่มีผู้สนใจทั่วไปและได้รับความสนใจจากสื่อมวลชนอยู่เสมอๆ บางครั้งบางครั้งไปถึงกับการสำรวจการยอมรับและความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นผ่านผู้ชมทางสื่อโทรทัศน์หรือมี

สภาวะพิเศษของหนังสือพิมพ์ต่างๆ เพศสัมพันธ์ในวัยเรียนหรือเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เป็นสิ่งที่หลายคนไม่ยอมรับแต่ไม่ปฏิเสธว่ามีซ่อนเร้นอยู่ในสังคมทั่วไป บ่อยครั้งที่ผลลัพธ์ของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนลงเอยด้วยการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ การทำแท้ง และการออกจากระบบการศึกษาก่อนวัยอันควร สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นโศกนาฏกรรมของสังคมเพราะเด็กนักเรียนเหล่านั้นนอกจากจะต้องเกิดตราบาปที่กระทบจิตวิญญาณของเขาในระยะยาวแล้ว เขายังต้องสูญเสียสิ่งต่างๆ ที่วัยรุ่นวัยเด็กพึงได้รับ เช่น พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านทักษะและความรู้ พัฒนาการด้านเชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ และจิตวิญญาณ

มีการศึกษาค่อนข้างมากเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด เช่นการศึกษาของชวนชมและคณะ⁶ ที่ได้รายงานการศึกษานักเรียนอาชีวะเอกชนที่เป็นสหศึกษาในจังหวัดขอนแก่นจำนวน 502 คนพบว่า มีนักเรียนถึงร้อยละ 52 ที่เคยมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานมาแล้วโดยแยกเป็นนักเรียนชายร้อยละ 74.1 และนักเรียนหญิงร้อยละ 31.3 ส่วนการศึกษาของสุมนาและคณะ² ที่ศึกษานักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 6 พบว่านักเรียนเคยมีประสบการณ์การร่วมเพศมาแล้วร้อยละ 6.4 โดยแยกเป็นนักเรียนชายร้อยละ 12.0 นักเรียนหญิงร้อยละ 1.1 และพบว่านักเรียนอายุน้อยคือในชั้นต้นๆ มีประสบการณ์น้อย ส่วนนักเรียนอายุมากที่อยู่ในระดับสูงขึ้นจะมีประสบการณ์มากขึ้นคือสูงขึ้นตามระดับชั้นปี มีการศึกษาทำนองเดียวกันนี้ในจังหวัดร้อยเอ็ดเช่นการศึกษาของนิตยาและคณะ⁸ ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาพบว่านักเรียนเคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 14 โดยแบ่งตามเพศเป็นชายร้อยละ 27 หญิงร้อยละ 2 ซึ่งจากผลการศึกษาเหล่านี้จะเห็นว่าสัดส่วนของการเคยมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนแต่ละแห่งไม่ใกล้เคียงกันนักแต่จะมีลักษณะร่วมกันคือเพศชายมีสัดส่วนมากกว่าเพศหญิง อย่างไรก็ตามในประเทศไทยไม่ได้มีการศึกษาต่อเนื่องเพื่อวิเคราะห์แนวโน้มของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนทำให้ไม่เห็นภาพแนวโน้มของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ถ้าศึกษาข้อมูลจากต่างประเทศเช่นของศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา⁹ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลของปี 1991, 1993, 1995 และ 1997 เพื่อที่จะศึกษาแนวโน้มของพฤติกรรมเสี่ยงในกลุ่มนักเรียนมัธยมปลายพบว่าจำนวนร้อยละของนักเรียนมัธยมของสหรัฐฯ ที่เคยมีเพศสัมพันธ์มีจำนวนลดลงโดยพบว่าความชุกของการมีประสบการณ์ทางเพศลดลงร้อยละ 11 ความ

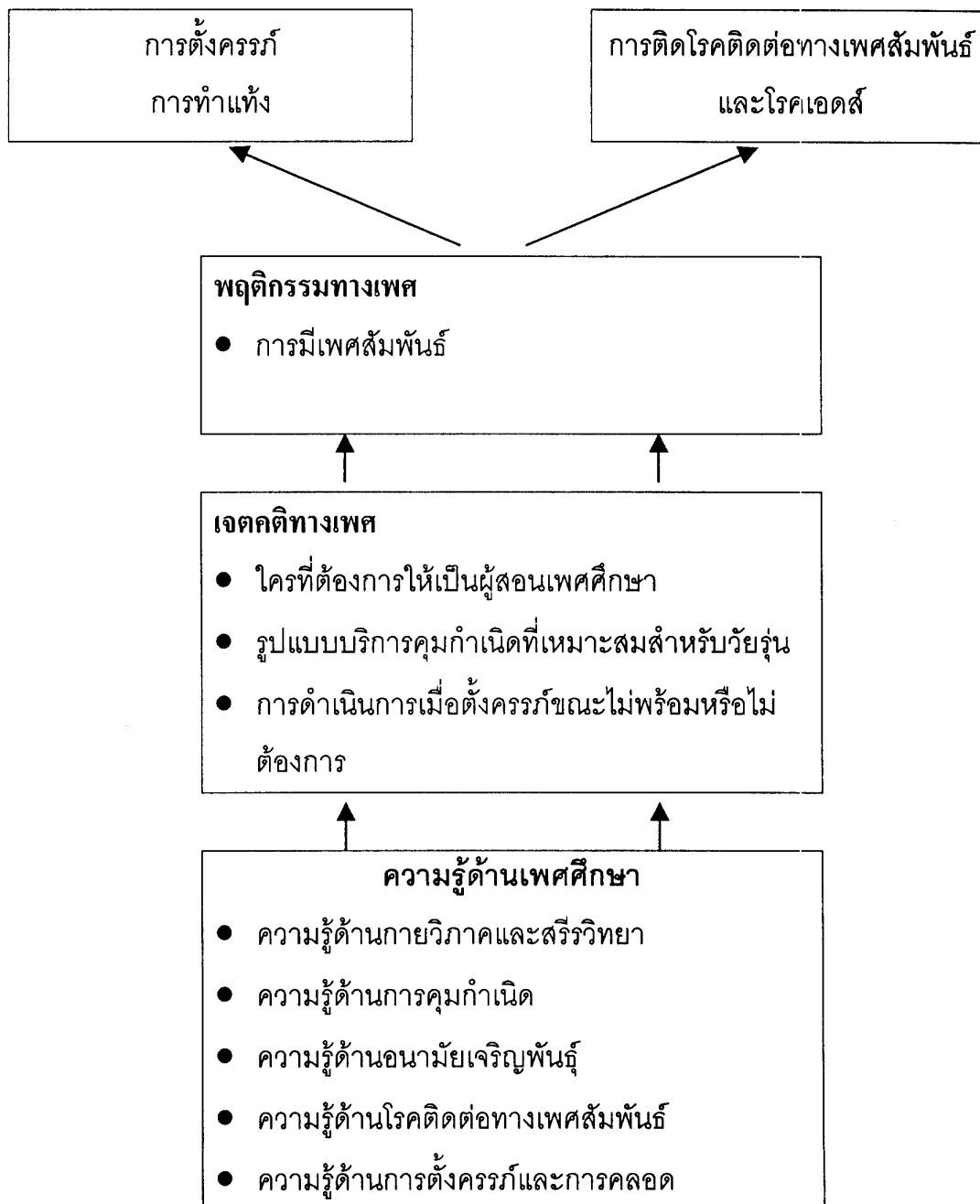
ทุกของการมีคู่นอนตั้งแต่สี่คนขึ้นไปลดลงร้อยละ 14 ซึ่งถ้ามีการศึกษาต่อเนื่องเพื่อวิเคราะห์แนวโน้มของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนก็จะสามารถทำให้เราทราบของแนวโน้มความรุนแรงของปัญหาได้เช่นกัน

ลักษณะของการมีเพศสัมพันธ์เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งของการเกิดการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์และการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การเข้าใจถึงลักษณะของการมีเพศสัมพันธ์อาจช่วยให้ทราบช่องทางและวิธีการเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นและมีประสิทธิภาพแก่เด็กวัยรุ่นได้ดียิ่งขึ้น Ford และ Kittisuksathit⁷ ได้รายงานในการศึกษาเชิงคุณภาพว่าการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของวัยรุ่นชายมักมีกับหญิงบริการ ที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งก็คือการคุมกำเนิดในการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนโดยจากรายงานการศึกษาของนิตยาและคณะ⁸ พบว่ามีการคุมกำเนิดเพียงร้อยละ 50 และพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศได้แก่เพศ อายุ ระดับผลการเรียน ความสัมพันธ์กับเพื่อน ความสัมพันธ์กับครู ความสัมพันธ์กับครอบครัวและการได้รับสื่อที่เกี่ยวข้องกับเพศสัมพันธ์ ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์ได้แก่ลำดับการเกิด รายได้ของครอบครัว อาชีพหลักของครอบครัว สภาพสมรสของบิดามารดา ความสะดวกในการเดินทางมาโรงเรียนและความรู้เรื่องเพศศึกษา ซึ่งการศึกษาถึงลักษณะของการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นนั้นจะสามารถทำให้เข้าใจสถานะและเงื่อนไขต่างๆที่ทำให้วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและจะช่วยให้การหาทางป้องกันและแก้ไขต่อไปได้ทางหนึ่ง

จะเห็นได้จากการทบทวนวรรณกรรมและการศึกษาต่างๆข้างต้นร่วมกับการทบทวนการศึกษาของสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล¹⁰⁻¹¹ พบว่ามีเพียงการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาหรือระดับสูงกว่าเท่านั้น ยังไม่พบการศึกษาในนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและอาเภอพนมไพรเองก็ยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับความรู้ เจตคติและพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบซึ่งทำให้ขาดข้อมูลพื้นฐานที่จะนำมาใช้ในการวางแผนการจัดบริการอนามัยเจริญพันธุ์ที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่นต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ความรู้ด้านเพศศึกษามีผลต่อเจตคติทางเพศ และมีผลต่อพฤติกรรมทางเพศ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการตั้งครรภ์และการทำแท้งในวัยรุ่น ตลอดจนอาจทำให้เกิดการติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ได้

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย วิธีการประมวลผล การวิเคราะห์ข้อมูล

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey research) โดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้น 2 ชุด ชุดที่หนึ่งสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 และชุดที่สองสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นทั้งสองชุดได้ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเพศศาสตร์ศึกษา 2 ท่านและผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา 2 ท่านเป็นผู้ตรวจสอบ¹² และทั้งหมดเห็นด้วยกับคุณภาพของแบบสอบถาม

การวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์กลุ่มและการสัมภาษณ์แนวลึก (Focus group and in-depth interview) โดยใช้แนวทางการสนทนาสำหรับการสัมภาษณ์ย่อยและการสัมภาษณ์เชิงลึกที่สร้างขึ้น¹³ (ภาคผนวก จ) ในหัวข้อต่อไปนี้

- 1) ใครควรเป็นผู้สอนเรื่องเพศศึกษามากที่สุด
- 2) รูปแบบบริการคุมกำเนิดหรือป้องกันการตั้งครรภ์ที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่น
- 3) ถ้าวัยรุ่นตั้งครรภ์ในขณะที่ไม่พร้อมหรือไม่ตั้งใจ จะดำเนินการอย่างไร

ประชากร

นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5-6 มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ในเขตอำเภอพนมไพร ปีการศึกษา 2542 จำนวน 5956 คน

กลุ่มตัวอย่าง

เลือกกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณสำหรับการตอบแบบสอบถาม โดยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบกลุ่มหลายชั้น¹⁴ โดยมีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้ คือ

ขั้นที่ 1 รวบรวมข้อมูลจำนวนห้องเรียนและจำนวนนักเรียนในแต่ละห้องของระดับชั้น ป.5-6 ม.1-3 และ ม.4-6 จากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพนมไพรและโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอพนมไพร

ขั้นที่ 2 จัดทำบัญชีรายชื่อห้องและจำนวนนักเรียนในแต่ละห้อง

ขั้นที่ 3 จัดทำสลากรายห้อง (Primary sampling units) เขียนหมายเลขเรียงลำดับโดยแบ่งเป็น 3 ระดับชั้น คือ ป.5-6 ม.1-3 และ ม.4-6

ขั้นที่ 4 จับสลากห้องของแต่ละระดับชั้นจนครบจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้

การวิจัยนี้ได้ศึกษาในกลุ่มประชากรนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5-6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ในเขตอำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2542 จากนักเรียนป.5-6 จำนวน 2204 คนของโรงเรียนประถมศึกษา 50 โรง 124 ห้อง นักเรียนม.1-3 จำนวน 2688 คนจากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษา 14 โรง 79 ห้องและนักเรียนม.4-6 จำนวน 1064 คนจากโรงเรียนมัธยมศึกษา 3 โรง 39 ห้อง รวมโรงเรียน 53 โรง ห้องเรียน 242 ห้องและนักเรียน 5956 คน คำนวณขนาดตัวอย่างสำหรับแต่ละระดับชั้นโดยการคำนวณขนาดตัวอย่างเพื่อประมาณค่าสัดส่วนของประชากรกรณีทราบขนาดของประชากร¹⁵⁻¹⁶ โดยอ้างอิงรายงานของสุมนาและคณะ² และรายงานของนิตยาและคณะ⁸ ที่ทำไว้ก่อนหน้านี้และเลือกความชุกของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเพราะเป็นสิ่งที่มีความชุกน้อยที่สุดคือการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนประมาณร้อยละ 10 สำหรับระดับชั้น ม.1-6 และเนื่องจากยังไม่มีค่าความชุกของการมีเพศสัมพันธ์สำหรับระดับชั้น ป.5-6 มาก่อนจึงกำหนดให้มีค่าครึ่งหนึ่งของระดับที่สูงกว่าคือร้อยละ 5 กำหนดให้ระดับความเชื่อมั่น 95% ความแม่นยำของการประมาณผิดพลาดไม่เกิน 0.05 และปรับค่า Design effect เพราะสุ่มแบบ Stratified sampling โดยกำหนดให้เท่ากับ 2 ใช้สูตรสำหรับการคำนวณดังนี้คือ

$$n = [N Z_{\alpha/2}^2 \pi(1 - \pi)] / [e^2 (N-1) + Z_{\alpha/2}^2 \pi(1 - \pi)]$$

เมื่อ	n	=	ขนาดตัวอย่าง
	N	=	ขนาดของประชากร
	$Z_{0.025}$	=	1.96
	π	=	ความชุกของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน
	e	=	ความแม่นยำของการประมาณ

ระดับชั้น	จำนวนประชากร	π	e	n	ขนาดตัวอย่าง
ป.5-6	2204	0.05	0.05	71	142
ม.1-3	2688	0.1	0.05	132	264
ม.4-6	1064	0.1	0.05	123	246
รวม					652

เลือกกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์กลุ่มย่อยและการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยวิธีเลือกตัวอย่างแบบหลายมิติและการสัมภาษณ์ผู้ให้ข่าวสารที่ครูประจำชั้นเลือกให้¹⁷⁻¹⁸ จำนวนตัวอย่างสำหรับการศึกษาเชิงคุณภาพระดับชั้น ป.5-6 จำนวน 24 คน ระดับชั้น ม.1-3 จำนวน 12 คน และระดับชั้น ม.4-6 จำนวน 12 คน รวม 48 คน และเลือกใช้วิธีสัมภาษณ์กลุ่มสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 และการสัมภาษณ์แนวลึกสำหรับระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6

การศึกษาครั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาแบ่งเป็น 3 ระดับชั้น คือ ระดับชั้น ป.5-6 ระดับชั้น ม. 1-3 และระดับชั้น ม.1-6 ขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับการตอบแบบสอบถาม ระดับชั้น ป.5-6 จำนวน 16 ห้องเรียน 358 คน ระดับชั้น ม.1-3 จำนวน 13 ห้องเรียน 372 คน ระดับชั้น ม.4-6 จำนวน 11 ห้องเรียน 343 คน รวม 1073 คน และขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับการสัมภาษณ์กลุ่มย่อยและการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อการศึกษาเชิงคุณภาพระดับชั้น ป.5-6 จำนวน 24 คน ระดับชั้น ม.1-3 จำนวน 12 คน และระดับชั้น ม.4-6 จำนวน 12 คน รวม 48 คน

วิธีการประมวลผล

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากแบบสอบถาม การสัมภาษณ์และการสัมภาษณ์แนวลึกนำมาประมวลผลข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้ คือ

1. การเตรียมข้อมูลเพื่อการประมวลผล

1.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถามและการบันทึกการสัมภาษณ์กลุ่มย่อยและการสัมภาษณ์แนวลึก และเนื่องจากคำถามบางข้อในการวิจัยค่อนข้างเป็นเรื่องละเอียดอ่อนและเป็นความลับ ดังนั้นก่อนการตอบแบบสอบถามทุกครั้งจึงได้ชี้แจงแก่นักเรียนในห้องนั้นๆตามคำชี้แจงในแบบสอบถามและเน้นย้ำถึงการรักษาความลับอย่างยิ่งยวดของผู้ตอบแบบสอบถามและให้ตอบตามความเป็นจริงมากที่สุด ส่วนในการสัมภาษณ์กลุ่มย่อยและการสัมภาษณ์เชิงลึกได้ชี้แจงในลักษณะเดียวกันและแจ้งให้ผู้เข้าร่วมการสัมภาษณ์และการสัมภาษณ์ไม่ต้องบอกชื่อสกุลจริง

1.2 การลงรหัส

1.3 การบรรณาธิกร ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล เช่น อายุ ระดับชั้น รวมทั้งข้อมูลที่ได้แปลงให้อยู่ในรูปรหัสแล้ว โดยการสุ่มอย่างง่าย ตรวจสอบร้อยละ 10 ของแบบสอบถามโดยหัวหน้าทีมวิจัย

2. การประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการประมวลผลโดยคอมพิวเตอร์ SPSS 9.01 ในการประมวลผลข้อมูลเบื้องต้นและคำนวณค่าสถิติอย่างง่ายและโปรแกรม Stata release 6 สำหรับระบบปฏิบัติการ Windows ในการคำนวณค่า 95% Confident interval โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ของข้อมูลในแต่ละชั้นเรียน (Cluster effect)
3. การนำเสนอผลการศึกษาในรูปของตาราง

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยวิเคราะห์และนำเสนอตามลักษณะของข้อมูลดังนี้ คือ

1. สถิติเพื่อบอกลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย พิสัย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS 9.01 for Windows¹⁹⁻²²
2. สถิติเพื่อประมาณค่าร้อยละของความรู้ เจตคติและพฤติกรรมทางเพศโดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ของข้อมูลในแต่ละห้องเรียน (Cluster effect) โดยใช้โปรแกรม Stata release 6 สำหรับระบบปฏิบัติการ Windows²³⁻²⁴
3. กำหนดโอกาสเกิดความผิดพลาดของการประมาณค่าไว้ที่ระดับ 0.05

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการจำแนกประเภทข้อมูลและเปรียบเทียบข้อมูล และใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพประกอบในการอภิปรายผล²⁵⁻²⁷

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ผลการศึกษา แบ่งออกเป็น 4 หมวด ดังนี้ คือ

1. ข้อมูลทั่วไป
2. ความรู้ด้านเพศศึกษา
3. เจตคติด้านเพศ
4. พฤติกรรมทางเพศ

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ผลการศึกษา ข้อมูลทั่วไปจากตารางที่ 1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีสัดส่วนเพศชายต่อเพศหญิงประมาณ 1 : 1.4 โดยสัดส่วนเพศชายมีขนาดลดลงเมื่อระดับชั้นสูงขึ้น

อายุเฉลี่ย พบว่าเพศชายมีอายุเฉลี่ยต่ำกว่าเพศหญิงเล็กน้อยทุกระดับชั้น อายุเฉลี่ยของระดับชั้น ป.5-6 เท่ากับ 11.32 ปี ระดับชั้น ม.1-3 เท่ากับ 14.02 ปี และระดับชั้น ม.4-6 เท่ากับ 16.86 ปี ระดับชั้นเรียน พบว่ามีการกระจายของระดับชั้นเรียนครอบคลุมทุกระดับชั้น โดยระดับชั้น ป.6 มีจำนวนมากที่สุด และระดับชั้น ม.6 มีจำนวนน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ยในภาคเรียนสุดท้าย พบว่ามีแนวโน้มลดลงเมื่อระดับชั้นสูงขึ้น

การพักอาศัย พบว่าส่วนใหญ่ นักเรียนพักอาศัยกับพ่อและแม่ (ร้อยละ 72.4) รองลงมาได้แก่ปู่ย่าหรือตายาย (ร้อยละ 13.1) พ่อหรือแม่ (ร้อยละ 11.1) และพี่หรือน้อง (ร้อยละ 1.6) ส่วนที่เหลือพักกับลุง ป้า อาและน้า (ร้อยละ 1.8) ที่น่าสังเกตคือการพักอาศัยกับพ่อหรือแม่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งนั้นมีอัตราร้อยละเพิ่มขึ้นเมื่อระดับชั้นเพิ่มขึ้น คือ เพิ่มจากร้อยละ 7.8 เป็นร้อยละ 11.3 และเป็นร้อยละ 14.3 เมื่อระดับชั้นเพิ่มจาก ป.5-6 เป็น ม.1-3 และ เป็น ม.4-6 ซึ่งอาจแสดงถึงแนวโน้มการหย่าร้างของพ่อแม่ที่เพิ่มมากขึ้นเมื่อเวลาผ่านไป (ตารางที่ 2)

ด้านสัมพันธภาพ พบว่า นักเรียนกว่ามากกว่าครึ่งเล็กน้อยรายงานว่าสัมพันธภาพกับครอบครัวโดยทั่วไปก็มีความสุขดี (ร้อยละ 55.7) นักเรียนประมาณสองในสามรายงานว่ามีสัมพันธภาพกับครูประจำชั้นในระดับดี (ร้อยละ 63.4) และนักเรียนมากกว่าครึ่งรายงานว่ามีความสัมพันธ์กับเพื่อนในระดับดี (ร้อยละ 58.1) ดังตารางที่ 2 และพบว่านักเรียนในระดับชั้น ม.1-3 เป็นกลุ่มที่รายงานว่ามีความสัมพันธ์กับครูไม่ดีมากที่สุด (ร้อยละ 2.4 เทียบกับร้อยละ 0.8 ของระดับชั้น ป.5-6 และร้อยละ 1.5 ของระดับชั้น ม.4-6)

ตารางที่ 1 ผลการศึกษา ข้อมูลทั่วไป

ผลการศึกษา	ชาย	หญิง	รวม
จำนวน (คน)	449	624	1073
ร้อยละ	41.8	58.2	100
อายุเฉลี่ย (ปี) Mean (S.D.)			
ป.5-6	11.3 (0.74)	11.4 (0.83)	11.3 (0.79)
ม.1-3	13.9 (0.87)	14.1 (0.87)	14.0 (0.88)
ม.4-6	16.8 (0.86)	16.9 (0.84)	16.9 (0.84)
รวม	13.7 (2.39)	14.3 (2.35)	14.0 (2.39)
ระดับชั้นเรียน			
ป.5	98	80	178
ป.6	79	101	180
ม.1	58	55	113
ม.2	40	65	105
ม.3	50	104	154
ม.4	44	71	115
ม.5	47	79	126
ม.6	33	69	102
ผลการเรียน-เกรดเฉลี่ย Mean (S.D.)			
ป.5-6	3.21 (0.73)	3.55 (0.66)	3.40 (0.71)
ม.1-3	3.32 (0.41)	3.31 (0.38)	3.32 (0.39)
ม.4-6	2.74 (0.53)	2.75 (0.45)	2.74 (0.48)

ตารางที่ 2 ผลการศึกษา ข้อมูลทั่วไป (แสดงค่าเป็นร้อยละ)

	ระดับชั้น			รวม
	ป.5-6	ม.1-3	ม.4-6	
การพักอาศัย				
พ่อและแม่	71.9	73.7	71.7	72.4
พ่อหรือแม่	7.8	11.3	14.3	11.1
ปู่/ย่า หรือ ตา/ยาย	18.4	11.3	9.6	13.1
พี่หรือน้อง	0.8	1.6	2.3	1.6
อื่นๆ	1.1	2.2	2.0	1.8
สัมพันธภาพกับครอบครัว				
โดยทั่วไปก็มีความสุขดี	56.4	54.6	56.3	55.7
บางครั้งก็มีความสุข/ความทุกข์	41.4	41.4	41.1	41.3
โดยทั่วไปจะมีปัญหา	2.2	4.0	2.6	3.0
สัมพันธภาพกับครูประจำชั้น				
ดี	78.5	58.1	53.6	63.4
ปานกลาง	20.7	39.5	44.9	35.0
ไม่ดี	0.8	2.4	1.5	1.6
สัมพันธภาพกับเพื่อน				
ดี	57.8	51.9	65.0	58.1
ปานกลาง	40.8	47.8	34.7	41.3
ไม่ดี	1.4	0.3	0.3	0.6

หมวดที่ 2 ความรู้ด้านเพศศึกษา

ผลการศึกษาคำรู้ด้านเพศศึกษาแยกตามระดับชั้นได้ผลดังนี้ คือ

ระดับชั้น ป.5-6 มีคะแนนเต็ม 17 คะแนน นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยประมาณครึ่งหนึ่งคือ 8.4 คะแนนหรือร้อยละ 49.5 (95%CI: 46.8-52.3) (ตารางที่ 4) เพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยดีกว่าเพศชายคือ 9.3 คะแนนหรือร้อยละ 54.6 เทียบกับ 7.5 คะแนนหรือร้อยละ 44.3 พบว่านักเรียนชายมีสัดส่วนกลุ่มคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย (ร้อยละ 67.2 เทียบกับร้อยละ 32.8) ขณะที่นักเรียนหญิงมีสัดส่วนของกลุ่มคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย (ร้อยละ 60.8 เทียบกับร้อยละ 39.2) (ตารางที่ 3) โดยพบว่าข้อที่นักเรียนตอบถูกน้อยที่สุดคืออวัยวะที่ไม่ใช่ของผู้หญิง (ร้อยละ 15.4) ผื่นเปื่อย (ร้อยละ 24.0) โอกาสการตั้งครรภ์ (ร้อยละ 24.6) ประจำเดือน (ร้อยละ 27.7) และการร่วมเพศตามธรรมชาติ (ร้อยละ 31.0) ซึ่งเป็นความรู้เกี่ยวกับกายวิภาคและสรีรวิทยาของระบบสืบพันธุ์ ส่วนข้อที่นักเรียนตอบถูกเป็นส่วนใหญ่ (เกินร้อยละ 70) ได้แก่ วิธีป้องกันการตั้งครรภ์ ความหมายของการคุมกำเนิด ทารกอยู่ในครรภ์มารดานานเท่าใด การดูแลรักษาอวัยวะเพศที่ถูกต้องและโรคเอดส์ติดต่อทางใด (ตารางที่ 4)

ระดับชั้น ม.1-3 และ ม.4-6 ใช้แบบสอบถามแบบเดียวกันมีคะแนนเต็ม 31 คะแนนได้ผลดังนี้คือ

ระดับชั้น ม.1-3 ได้คะแนนเฉลี่ย 13.7 คะแนนหรือร้อยละ 44.3 (95%CI: 40.2-48.4) (ตารางที่ 5) เพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยดีกว่าเพศชายคือ 13.9 คะแนนหรือร้อยละ 45.0 เทียบกับ 13.5 คะแนนหรือร้อยละ 43.4 พบว่านักเรียนชายมีสัดส่วนของกลุ่มคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย (ร้อยละ 52.7 เทียบกับร้อยละ 47.3) และนักเรียนหญิงมีสัดส่วนของกลุ่มคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย (ร้อยละ 58.0 เทียบกับร้อยละ 42.0) (ตารางที่ 3) โดยพบว่าข้อที่นักเรียนได้คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 10 คือ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์-ซิฟิลิส แผลริมอ่อน หนองในเทียม หนองในแท้ ฝีมะม่วง นูดข้าวสุกและวิธีการคุมกำเนิด-ยาฝังคุมกำเนิด ซึ่งเป็นความรู้ด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เกือบทั้งหมด ส่วนข้อที่นักเรียนตอบถูกเป็นส่วนใหญ่ (เกินร้อยละ 80) ได้แก่ ไช้หรืออัมพาต การทำแท้ง การคุมกำเนิด ประจำเดือนครั้งแรก ประจำเดือน และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์-เอดส์ (ตารางที่ 5)

ระดับชั้น ม.4-6 ได้คะแนนเฉลี่ย 19.2 คะแนนหรือร้อยละ 61.8 (95%CI: 58.6-64.9) (ตารางที่ 6) เพศชายมีคะแนนเฉลี่ยดีกว่าเพศหญิงคือ 19.7 คะแนนหรือร้อยละ 63.6 เทียบกับ 18.8 คะแนนหรือร้อยละ 60.7 พบว่านักเรียนชายมีสัดส่วนของกลุ่มคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย (ร้อยละ 51.6 เทียบกับร้อยละ 48.4) และนักเรียนหญิงมีสัดส่วนของกลุ่มคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย (ร้อยละ 55.3 เทียบกับร้อยละ 44.7) (ตารางที่ 3) โดยพบว่าข้อที่นักเรียนได้คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 25 คือ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์-หนองในเทียม แผลริมอ่อน หนองขาวสุก ฝีมะม่วง ซิฟิลิส หนองในแท้ หนองหนองไก่และการป้องกันการตั้งครรภ์หลังร่วมเพศ ซึ่งเป็นความรู้ด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เกือบทั้งหมดเหมือนกับระดับชั้น ม.1-3 ส่วนข้อที่นักเรียนตอบถูกเป็นส่วนใหญ่ (เกินร้อยละ 95) ได้แก่ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์-เอดส์ โรคผู้หญิง ผื่นเปื่อย ไขหรืออัมพาต ประจำเดือน ประจำเดือนครั้งแรก การทำแท้งและการคุมกำเนิด (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 3 จำแนกระดับความรู้ด้านเพศ

กลุ่ม	ป.5-6		ม.1-3		ม.4-6	
	ชาย (n=177)	หญิง (n=181)	ชาย (n=148)	หญิง (n=224)	ชาย (n=124)	หญิง (n=219)
คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย	119(67.2)	71(39.2)	70(47.3)	94(42.0)	60(48.4)	121(55.3)
คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย	58(32.8)	110(60.8)	78(52.7)	130(58.0)	64(51.6)	98(44.7)

ตารางที่ 4 ความรู้ด้านเพศศึกษา แสดงร้อยละของคำตอบถูก แยกรายข้อระดับชั้น ป.5-6

หัวข้อ	ชาย (n=177)	หญิง (n=181)	รวม	
			ร้อยละ (n=358)	95% CI adjusted for cluster effect
1. อวัยวะที่ไม่ใช่ของผู้หญิง	17.5	13.3	15.4	10.5-20.2
2. ความหมายของผืนเปียก	22.6	25.4*	24.0	16.3-31.8
3. ข้อใดแสดงโอกาสตั้งครรภ์	10.2	38.7*	24.6	16.5-32.6
4. ประจำเดือนออกทางใด	24.3	30.9*	27.7	22.4-33.0
5. การร่วมเพศตามธรรมชาติ	27.1	34.8*	31.0	24.0-38.0
6. อวัยวะที่ไม่ใช่ของผู้ชาย	39.5	28.7	34.1	26.3-41.9
7. ความหมายของการปฏิสนธิ	38.4	44.2*	41.3	37.1-45.6
8. วิธีป้องกันกามโรคและโรคเอดส์	42.9	50.3*	46.6	37.8-55.4
9. มนุษย์ถูกกำหนดเป็นชายหญิงเมื่อใด	45.2	50.3*	47.8	39.3-56.2
10. ความหมายของพรหมจารี	41.8	55.2*	48.6	40.1-57.1
11. ผู้หญิงเริ่มมีประจำเดือนครั้งแรกเมื่อใด	42.9	80.1*	61.7	53.6-69.9
12. ข้อใดไม่ใช่โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	58.2	68.0*	63.1	56.3-70.0
13. วิธีป้องกันการตั้งครรภ์	68.4	71.8*	70.1	63.8-76.4
14. ความหมายของการคุมกำเนิด	62.1	83.4*	72.9	67.2-78.6
15. ทารกอยู่ในครรภ์มารดานานเท่าใด	67.8	79.6*	73.7	68.7-78.8
16. การดูแลรักษาอวัยวะเพศที่ถูกต้อง	63.3	84.5*	74.0	68.3-79.8
17. โรคเอดส์ติดต่อทางใด	80.8	89.0*	84.9	81.1-88.7
ร้อยละคะแนนเฉลี่ยความรู้ด้านเพศศึกษา	44.3	54.6	49.5	46.8-52.3

* หมายถึง ข้อที่เพศหญิงตอบถูกมากกว่าเพศชาย

ตารางที่ 5 ความรู้ด้านเพศศึกษา แสดงร้อยละของคำตอบถูกแยกรายข้อ ระดับชั้น ม.1-3

หัวข้อ	ชาย (n=148)	หญิง (n=224)	รวม	
			ร้อยละ (n=372)	95% CI adjusted for cluster effect
1. โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์-ซิฟิลิส	2.7	3.6*	3.2	1.5-4.9
2. โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์-แผลริมอ่อน	2.0	4.5*	3.5	0.7-6.3
3. โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์-หนองในเทียม	4.1	4.0	4.0	2.0-6.0
4. โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์-หนองในแท้	5.4	4.9	5.1	1.8-8.4
5. โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์-ฝีมะม่วง	8.1	6.3	7.0	3.3-10.7
6. โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์-หูดข้าวสุก	9.5	8.0	8.6	4.2-13.0
7. วิธีการคุมกำเนิด-ยาฝังคุมกำเนิด	10.8	8.0	9.1	5.4-12.9
8. โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์-หูดหงอนไก่	16.2	8.0	11.3	5.2-17.3
9. วิธีการคุมกำเนิด-การนับวันปลอดภัย	18.9	11.6	14.5	8.8-20.6
10. โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์-เริม	16.9	12.9	14.5	10.3-18.8
11. วิธีการคุมกำเนิด-ยาคุมหลังร่วมเพศ	21.6	12.1	15.9	11.3-20.5
12. การป้องกันการตั้งครรภ์หลังร่วมเพศ	18.9	13.8	15.9	13.4-18.3
13. วิธีการคุมกำเนิด-ห่วงอนามัย	18.2	18.3*	18.3	12.2-24.3
14. วิธีการคุมกำเนิด-ยาฉีดคุมกำเนิด	23.0	27.2*	25.5	19.9-31.2
15. วิธีคุมกำเนิดที่เหมาะสมกับวัยรุ่น	34.5	43.8*	40.1	33.1-47.1
16. วิธีการคุมกำเนิด-การทำหมัน	46.6	40.2	42.7	35.6-49.9
17. การหลั่งน้ำอสุจิ	50.0	58.5*	55.1	42.3-67.9
18. การสำเร็จความใคร่	52.7	66.1*	60.8	50.6-70.9
19. ผื่นเปื่อย	62.8	59.4	60.8	44.1-77.4
20. วิธีการคุมกำเนิด-ยาเม็ดคุมกำเนิด	60.1	67.9*	64.8	57.1-72.5
21. แม่ตัวอย่าง	66.9	64.3	65.3	60.1-70.5
22. อาการแสดงของการตั้งครรภ์	50.7	80.8*	68.8	58.7-78.9
23. การร่วมเพศ/เพศสัมพันธ์	69.6	81.3*	76.6	67.2-86.0
24. วิธีการคุมกำเนิด-ถุงยางอนามัย	83.8	74.1	78.0	72.2-83.7
25. โรคผู้หญิง	79.1	77.7	78.2	69.8-86.7
26. ไชหรืออวัยวะ	76.4	83.0*	80.4	68.1-92.7
27. การทำแท้ง	81.1	89.7*	86.3	79.4-93.1
28. การคุมกำเนิด	85.1	91.5*	89.0	83.6-94.3
29. ประจำเดือนครั้งแรก	88.5	90.2*	89.5	84.0-95.0
30. ประจำเดือน	89.9	90.2*	90.1	82.9-97.2
31. โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์-เอดส์	91.9	91.5	91.7	88.2-95.1
ร้อยละคะแนนเฉลี่ยความรู้ด้านเพศศึกษา	43.4	45.0	44.3	40.2-48.4

* หมายถึง ข้อที่เพศหญิงตอบถูกมากกว่าเพศชาย

ตารางที่ 6 ความรู้ด้านเพศศึกษา แสดงร้อยละของคำตอบถูกแยกรายข้อ ระดับชั้น ม.4-6

หัวข้อ	ชาย (n=124)	หญิง (n=219)	รวม	
			ร้อยละ (n=343)	95% CI adjusted for cluster effect
1. โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์-หนองในเทียม	20.2	14.6	16.6	10.9-22.3
2. โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์-แมลงริบอ่อน	17.7	16.9	17.2	11.2-23.2
3. โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์-หูดข้าวสุก	29.0	10.5	17.2	11.7-22.7
4. โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์-มีมะม่วง	28.2	12.8	18.4	14.8-21.9
5. โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์-ซิฟิลิส	23.4	19.2	20.7	11.2-30.2
6. โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์-หนองในแท้	27.4	20.1	22.7	16.9-28.5
7. โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์-หูดหงอนไก่	35.5	17.8	24.2	17.5-30.9
8. การป้องกันการตั้งครรภ์หลังร่วมเพศ	31.5	20.5	24.5	14.5-34.5
9. วิธีการคุมกำเนิด-ยาคุมหลังร่วมเพศ	37.1	26.5	30.4	20.1-40.5
10. โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์-เริม	36.3	27.4	30.6	19.8-41.5
11. วิธีการคุมกำเนิด-ยาฝังคุมกำเนิด	39.5	35.6	37.0	27.9-46.1
12. วิธีคุมกำเนิดที่เหมาะสมกับวัยรุ่น	36.3	40.2*	38.8	31.1-46.5
13. วิธีการคุมกำเนิด-ห่วงอนามัย	58.9	50.2	53.4	43.9-62.8
14. วิธีการคุมกำเนิด-ยาฉีดคุมกำเนิด	55.6	53.9	54.5	47.6-61.5
15. วิธีการคุมกำเนิด-การนับวันปลอดภัย	48.4	63.9	58.3	47.1-69.6
16. วิธีการคุมกำเนิด-การทำหมัน	75.0	64.4	68.5	56.9-79.5
17. การสำนึกความใคร่	77.4	79.9*	79.0	72.7-85.3
18. การหลั่งน้ำอสุจิ	78.2	80.8*	79.9	73.5-86.3
19. วิธีการคุมกำเนิด-ยาเม็ดคุมกำเนิด	80.6	83.1*	82.2	74.2-90.3
20. การร่วมเพศ/เพศสัมพันธ์	87.1	91.3*	89.8	86.4-93.1
21. วิธีการคุมกำเนิด-ถุงยางอนามัย	99.2	85.8	90.7	85.2-96.1
22. แม่ตัวอย่าง	86.3	93.2*	90.7	87.7-93.6
23. อาการแสดงของการตั้งครรภ์	88.7	93.6*	91.8	87.5-96.2
24. โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์-เอดส์	95.2	95.4*	95.3	89.9-100.0
25. โรคผู้หญิง	96.8	96.3	96.5	94.5-98.5
26. ผื่นเปื่อย	96.8	97.3*	97.1	95.2-99.0
27. ไชหรืออัมพาต	97.6	97.3	97.4	95.2-99.6
28. ประจำเดือน	96.0	98.6*	97.7	95.6-99.7
29. ประจำเดือนครั้งแรก	96.0	98.6*	97.7	95.6-99.7
30. การทำแท้ง	96.8	98.2*	97.7	96.9-99.0
31. การคุมกำเนิด	98.4	98.2	98.3	96.8-99.7
ร้อยละคะแนนเฉลี่ยความรู้ด้านเพศศึกษา	63.6	60.7	61.8	58.6-64.9

* หมายถึง ข้อที่เพศหญิงตอบถูกมากกว่าเพศชาย

หมวดที่ 3 เจตคติทางเพศ

ผลการศึกษาเจตคติทางเพศ ได้ผลดังนี้ คือ

◆ ใครควรเป็นผู้สอนเรื่องเพศศึกษามากที่สุด (ตารางที่ 7)

พบว่านักเรียนทั้งสามระดับชั้นส่วนมากประมาณสองในสามต้องการให้แพทย์ พยาบาลเป็นผู้สอนเรื่องเพศศึกษา (ร้อยละ 62.5, 95%CI: 58.8-66.3) กล่าวคือในระดับ ชั้น ป.5-6 นักเรียนอยากให้แพทย์พยาบาลเป็นผู้สอนเรื่องเพศศึกษามากที่สุด (ร้อยละ 68.4, 95%CI: 61.5-75.4) รองลงมาได้แก่พ่อแม่ (ร้อยละ 19.6, 95%CI: 13.6-25.5) และ ครูอาจารย์ (ร้อยละ 9.8, 95%CI: 6.7-12.8) ในระดับชั้น ม.1-3 นักเรียนคิดว่าแพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุขควรเป็นผู้สอนเรื่องเพศศึกษามากที่สุด (ร้อยละ 62.1, 95%CI: 55.2-69.0) รองลงมาได้แก่พ่อแม่ ครูอาจารย์ เพื่อนและอื่นๆ เช่น คั่นคว่ำเอง และในระดับชั้น ม.4-6 นักเรียนคิดว่าแพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุขควรเป็นผู้สอน เรื่องเพศศึกษามากที่สุด (ร้อยละ 56.9, 95%CI: 51.5-62.2) รองลงมาได้แก่ครูอาจารย์ พ่อแม่ เพื่อนและอื่นๆ เช่น คั่นคว่ำเอง

ผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์กลุ่มย่อยและการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่าเหตุผลที่นักเรียนอยากให้แพทย์ พยาบาลสอนเพราะว่าเชื่อถือได้ รู้มากกว่า ส่วนที่ต้องการให้พ่อแม่ สอนเพราะเป็นเรื่องส่วนตัว กล้าถาม ไขว่ไขได้ บางรายบอกว่าควรให้ครูสอนเพราะสอนอยู่ แล้วแต่มีบางรายไม่ยอมให้ครูสอนเพราะเห็นว่าเป็นเรื่องน่าเกลียด (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 7 ผลการศึกษาเจตคติทางเพศ - ใครควรเป็นผู้สอนเรื่องเพศศึกษามากที่สุด (ร้อยละ)

ป.5-6	ชาย (n=177)	หญิง (n=181)	รวม (n=358)	
			ร้อยละ	95% CI
- พ่อแม่	15.8	23.2	19.6	13.6-25.5
- ครู อาจารย์	10.7	8.8	9.8	6.7-12.8
- เพื่อน	4.0	0.6	2.2	0.9-3.6
- แพทย์ พยาบาล	69.5	67.4	68.4	61.5-75.4
ม.1-3	ชาย (n=148)	หญิง (n=224)	รวม (n=372)	
			ร้อยละ	95% CI
- พ่อแม่	17.6	20.1	19.1	13.6-24.6
- ครู อาจารย์	16.9	9.8	12.6	8.6-16.6
- เพื่อน	8.8	1.8	4.6	2.5-6.6
- แพทย์ พยาบาล	54.1	67.4	62.1	55.2-69.0
- อื่นๆ	2.7	0.9	1.6	0.5-2.8

ตารางที่ 7 (ต่อ) ผลการศึกษาเจตคติทางเพศ - ใครควรเป็นผู้สอนเรื่องเพศศึกษามากที่สุด (ร้อยละ)

ม.4-6	ชาย (n=124)	หญิง (n=219)	รวม (n=343)	
			ร้อยละ	95% CI
- พ่อแม่	15.3	18.3	17.2	13.1-21.2
- ครู อาจารย์	27.4	19.6	22.4	17.7-27.1
- เพื่อน	4.8	2.3	3.2	1.3-5.1
- แพทย์ พยาบาล	51.6	59.8	56.9	51.5-62.2
- อื่นๆ	0.8	0	0.3	-0.3-0.9
รวม				
	ชาย (n=449)	หญิง (n=624)	รวม (n=1073)	
			ร้อยละ	95% CI
- พ่อแม่	16.3	20.4	18.6	15.9-21.4
- ครู อาจารย์	17.4	13.0	14.8	12.2-17.5
- เพื่อน	5.8	1.6	3.4	2.4-4.3
- แพทย์ พยาบาล	59.5	64.7	62.5	58.8-66.3
- อื่นๆ	1.1	0.3	0.7	0.2-1.1

ตารางที่ 8 ผลการศึกษาเชิงคุณภาพ - ใครควรเป็นผู้สอนเพศศึกษา

ระดับชั้น	ชาย	หญิง
ป.5-6	- หมอเพราะเชื่อถือมากกว่าพ่อแม่	
	- พ่อแม่เพราะเป็นเรื่องส่วนตัว กล้าถาม เชื่อถือได้ ไว้ใจได้	- แพทย์ พยาบาล เพราะรู้มากกว่า
	- ไม่ควรเป็นครูเพราะเป็นเรื่องน่าเกลียด	- พ่อแม่ แต่คงไม่กระจาง
ม.1-3	- อาจารย์ เพราะสอนอยู่แล้ว	
	- พ่อแม่ไม่เหมาะเพราะไม่คุยเรื่องเพศกับเด็ก	- แพทย์เพราะเชี่ยวชาญ มีความรู้
	- หมอเพราะรู้มากกว่า	- ครูแนะแนว
ม.4-6	- หมอ	- ผู้ที่มีประสบการณ์ เช่น เพื่อน แพทย์
	- พ่อแม่ เพราะไว้ใจได้	- อ่านหนังสือเอง

◆ รูปแบบบริการคุมกำเนิดหรือป้องกันการตั้งครรภ์ที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่น

จากการสำรวจโดยแบบสอบถามและการสัมภาษณ์กลุ่มย่อยและการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่าในระดับชั้น ป.5-6 ยังไม่ค่อยมีความคิดเห็นต่อรูปแบบบริการคุมกำเนิดมากนัก โดยนักเรียนส่วนใหญ่คิดว่าไม่ควรมีเพราะเป็นเรื่องน่าอับอายหรือจะทำให้โรงเรียนเสื่อมเสีย (ตารางที่ 11) ในระดับชั้น ม.1-3 นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าไม่ควรให้บริการคุมกำเนิดในโรง

เรียน อย่างไรก็ตามมีนักเรียนถึงร้อยละ 18 ที่คิดว่าควรมีบริการคุมกำเนิดในโรงเรียน (ตารางที่ 22) ในระดับชั้น ม.4-6 พบว่านักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าไม่ควรมีบริการคุมกำเนิดในโรงเรียน อย่างไรก็ตามมีนักเรียนถึงร้อยละ 23.6 ที่คิดว่าควรมีบริการคุมกำเนิดในโรงเรียน (ตารางที่ 9)

รูปแบบที่นักเรียนคิดว่าเหมาะสมสำหรับวัยรุ่น พบว่าในระดับชั้น ม.1-3 นักเรียนคิดว่าบริการคุมกำเนิดที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่นควรทำในลักษณะการให้บริการโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข แพทย์ พยาบาล มากที่สุด รองลงมาได้แก่คลินิกหรือโรงพยาบาลเอกชน ครูประจำชั้นหรือครูพยาบาลหรือครูแนะแนว เยาวชนสาธารณสุขประจำโรงเรียนหรือหัวหน้าห้อง ร้านขายยาและอื่นๆ (ตารางที่ 10) ในระดับชั้น ม.4-6 พบว่านักเรียนคิดว่าบริการคุมกำเนิดที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่นควรทำในลักษณะการให้บริการโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข แพทย์ พยาบาลมากที่สุด รองลงมาได้แก่คลินิกหรือโรงพยาบาลเอกชน เยาวชนสาธารณสุขประจำโรงเรียนหรือหัวหน้าห้อง ครูประจำชั้นหรือครูพยาบาลหรือครูแนะแนว ร้านขายยาและอื่นๆ ส่วนผลการศึกษาเชิงคุณภาพพบว่านักเรียนบางรายมีความเห็นว่าควรมีบริการให้คำแนะนำแนวทางแก้ไขปัญหาหรือการให้คำปรึกษาจะเหมาะสมกว่า(ตารางที่ 11)

ตารางที่ 9 ควรมีบริการคุมกำเนิดในโรงเรียนหรือไม่ (ร้อยละ)

ระดับชั้น ม.1-3	ชาย (n=148)	หญิง (n=224)	รวม (n=372)	95%CI
ควรมี	18.2	17.9	18.0	14.2-21.8
ไม่ควรมี	53.4	53.1	53.2	48.3-58.2
ไม่แน่ใจ	28.4	29.0	28.8	25.7-31.8
ระดับชั้น ม.4-6	ชาย (n=124)	หญิง (n=219)	รวม (n=343)	95%CI
ควรมี	31.5	19.2	23.6	16.4-30.8
ไม่ควรมี	50.0	64.4	59.2	54.5-63.9
ไม่แน่ใจ	18.5	16.4	17.2	11.6-22.8
รวม ม.1-6	ชาย (n=272)	หญิง (n=443)	รวม (n=715)	95%CI
ควรมี	24.3	18.5	20.7	16.9-24.5
ไม่ควรมี	45.9	58.7	56.1	52.6-59.6
ไม่แน่ใจ	23.9	22.8	23.2	19.4-27.0

ตารางที่ 10 บริการคุมกำเนิดที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่นควรทำในลักษณะใด (ร้อยละ)

ระดับชั้น ม.1-3	ชาย (n=148)	หญิง (n=224)	รวม (n=372)	95%CI
ยสว.หรือหัวหน้าห้อง	7.4	6.3	6.7	2.9-10.5
ครูประจำชั้น/ครูพยาบาล/ครูแนะแนว	10.1	8.9	9.4	6.1-12.7
จนท.สธ./แพทย์/พยาบาล	59.5	63.4	61.8	56.4-67.3
คลินิกหรือโรงพยาบาลเอกชน	18.2	18.8	18.5	13.6-23.5
ร้านขายยา	4.1	1.8	2.7	1.0-4.4
อื่นๆ	0.7	0.9	0.8	-0.1-1.7
ระดับชั้น ม.4-6	ชาย (n=124)	หญิง (n=219)	รวม (n=343)	95%CI
ยสว.หรือหัวหน้าห้อง	6.5	10.0	8.7	4.8-12.7
ครูประจำชั้น/ครูพยาบาล/ครูแนะแนว	7.3	7.8	7.6	5.1-10.1
จนท.สธ./แพทย์/พยาบาล	67.7	65.8	66.5	61.6-71.3
คลินิกหรือโรงพยาบาลเอกชน	10.5	11.0	10.8	6.8-14.8
ร้านขายยา	7.3	5.0	5.8	3.3-8.3
อื่นๆ	0.8	0.5	0.6	-0.3-1.5
รวม ม.1-6	ชาย (n=272)	หญิง (n=443)	รวม (n=715)	95%CI
ยสว.หรือหัวหน้าห้อง	7.0	8.1	7.7	5.1-10.3
ครูประจำชั้น/ครูพยาบาล/ครูแนะแนว	8.8	8.4	8.5	6.5-10.5
จนท.สธ./แพทย์/พยาบาล	63.2	64.6	64.1	60.5-67.7
คลินิกหรือโรงพยาบาลเอกชน	14.7	14.9	14.8	11.3-18.3
ร้านขายยา	5.5	3.4	4.2	2.7-5.7
อื่นๆ	0.7	0.7	0.7	0.1-1.3

ตารางที่ 11 ผลการศึกษาเชิงคุณภาพ - รูปแบบบริการคุมกำเนิดหรือป้องกันการตั้งครรภ์ที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่น

ระดับชั้น	ชาย	หญิง
ป.5-6	- ไม่ควรมี เพราะเป็นเรื่องน่าอาย	- ไม่ควรมี เพราะจะทำให้โรงเรียนเสื่อมเสีย
ม.1-3	- ไม่ดี เพราะจะเป็นการสนับสนุนให้มีเพศสัมพันธ์มากขึ้น - ไม่ควรมี ให้รับผิดชอบเอง	- ควรมีบริการให้คำแนะนำแนวทางแก้ไข ปัญหาป้องกัน
ม.4-6	- ไม่กล้ามารับบริการ กลัวไม่รักษาความลับ - กลัวอาจารย์รู้	- ไม่ควรมี เพราะไม่กล้าเข้ารับบริการ - ควรเป็นรูปแบบให้คำปรึกษาโดยเจ้าหน้าที่ สาธารณสุข

ถ้าวัยรุ่นตั้งครรภ์ในขณะที่ไม่พร้อมหรือไม่ตั้งใจ จะดำเนินการอย่างไร

จากการสำรวจโดยการสัมภาษณ์กลุ่มย่อยและการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่าในระดับชั้น ป.5-6 บางรายคิดว่าควรทำแท้งหรือทำงานหนักให้ลูกออก บางรายคิดว่าควรปรึกษาพ่อแม่เพราะไว้ใจได้และจะไม่กล้าปรึกษาครู (ตารางที่ 29) ในระดับชั้น ม.1-3 นักเรียนส่วนใหญ่คิดว่าควรปรึกษาบิดามารดา/ผู้ปกครองมากที่สุด รองลงมาคือการปรึกษาแพทย์ พยาบาล ปรึกษาครูอาจารย์ ฝากครรภ์ ทำแท้งทันทีและปรึกษาเพื่อนสนิท พบว่ามีนักเรียนถึงร้อยละ 15.3 ที่ไม่ทราบว่าจะดำเนินการอย่างไรต่อไป (ตารางที่ 12) ในระดับชั้น ม.4-6 นักเรียนส่วนใหญ่คิดว่าควรปรึกษาบิดามารดา/ผู้ปกครองมากที่สุด รองลงมาคือการปรึกษาแพทย์ พยาบาล ปรึกษาเพื่อนสนิท ทำแท้งทันที ฝากครรภ์ และปรึกษาครูอาจารย์ พบว่ามีนักเรียนร้อยละ 5.8 ที่ไม่ทราบว่าจะดำเนินการอย่างไรต่อไป ผลจากการศึกษาเชิงคุณภาพพบว่าส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการทำแท้ง มีบางรายเห็นว่าควรทำแท้งเพื่ออนาคตเพราะอยู่ในวัยเรียนไม่สามารถรับภาระได้ ส่วนการบอกพ่อแม่มีทั้งที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ที่เห็นด้วยเพราะว่าไว้ใจได้ ส่วนที่ไม่เห็นด้วยเพราะว่ากลัวเกิดปัญหากับพ่อแม่ อย่างไรก็ตามมีบางรายเห็นว่าควรรับผิดชอบเอง (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 12 ถ้าตั้งครรภ์ในขณะที่ไม่พร้อมหรือไม่ตั้งใจ ควรดำเนินการอย่างไรต่อไปเป็นอันดับแรก (ร้อยละ)

ระดับชั้น ม.1-3	ชาย (n=148)	หญิง (n=224)	รวม (n=372)	95%CI
ทำแท้งทันที	2.7	1.3	1.9	0.8-3.0
ฝากครรภ์	4.1	1.8	2.7	0.0-5.3
ปรึกษาบิดามารดา/ผู้ปกครอง	41.2	55.4	49.7	42.5-57.0
ปรึกษาครู อาจารย์	6.8	0.9	3.2	1.4-5.0
ปรึกษาเพื่อนสนิท	2.0	1.3	1.6	-0.1-3.3
ปรึกษาแพทย์ พยาบาล	26.4	25.0	25.5	22.6-28.5
ไม่ทราบ	16.9	14.3	15.3	11.4-19.3

ตารางที่ 12 (ต่อ) ถ้าตั้งครมในขณะที่ไม่พร้อมหรือไม่ตั้งใจ ควรดำเนินการอย่างไรต่อไปเป็นอันดับแรก (ร้อยละ)

ระดับชั้น ม.4-6	ชาย (n=124)	หญิง (n=219)	รวม (n=343)	95%CI
ทำแท้งทันที	1.6	3.2	2.6	0.3-4.9
ฝากครรภ์	2.4	1.8	2.0	0.3-3.8
ปรึกษาบิดามารดา/ผู้ปกครอง	53.2	61.6	58.6	53.6-63.6
ปรึกษาครู อาจารย์	3.2	0.9	1.7	-0.3-3.8
ปรึกษาเพื่อนสนิท	4.8	6.8	6.1	4.5-7.8
ปรึกษาแพทย์ พยาบาล	27.4	20.5	23.0	18.2-27.9
ไม่ทราบ	7.9	5.0	5.8	2.4-9.2
รวม ม.1-6	ชาย (n=272)	หญิง (n=443)	รวม (n=715)	95%CI
ทำแท้งทันที	2.2	2.3	2.2	1.1-3.4
ฝากครรภ์	3.3	1.8	2.4	0.9-3.9
ปรึกษาบิดามารดา/ผู้ปกครอง	46.7	58.5	54.0	49.4-58.6
ปรึกษาครู อาจารย์	5.2	0.9	2.5	1.2-3.8
ปรึกษาเพื่อนสนิท	3.3	4.1	3.8	2.3-5.3
ปรึกษาแพทย์ พยาบาล	26.8	22.8	24.3	21.7-27.0
ไม่ทราบ	12.5	9.7	10.8	7.6-13.9

ตารางที่ 13 ผลการศึกษาเชิงคุณภาพ - ถ้าวัยรุ่นตั้งครมในขณะที่ไม่พร้อมหรือไม่ตั้งใจ จะดำเนินการอย่างไร

ระดับชั้น	ชาย	หญิง
ป.5-6	- ทำแท้ง - ปรึกษาพ่อแม่ เพราะว่าไว้ใจได้ - ไม่กล้าปรึกษาครู	- ทำแท้ง ทำงานหนักให้ลูกออก - ปรึกษาพ่อแม่
ม.1-3	- ทำแท้ง เพราะไม่อยากให้ใครรู้ แม้ว่าไม่ถูกต้องนัก	- ทำแท้งเป็นเรื่องถูกต้อง แม้ว่าตามหลักแล้วจะไม่ถูกต้องนัก - ปรึกษาผู้ปกครองให้ช่วยเหลือแก้ไขปัญหานี้ - ปรึกษาเพื่อนสนิทเพราะเข้าใจเรามากกว่า - ทำแท้งในบางกรณี
ม.4-6	- ต้องรับผิดชอบ - กลัวพ่อแม่รู้มากที่สุด - บอกพ่อแม่ก่อนคนอื่น	- หยุดเรียน - ทำแท้งเพื่ออนาคต เพราะอยู่ในวัยเรียนไม่สามารถรับภาระได้ - กลัวปัญหากับพ่อแม่ สังคมไม่ยอมรับ ต้องออกจากโรงเรียน ผู้ชายจะยอมรับหรือเปล่านั้นจะติดเอดส์หรือเปล่า

หมวดที่ 4 พฤติกรรมทางเพศ

ผลการศึกษาพฤติกรรมทางเพศ พบว่าในระดับชั้น ป.5-6 นักเรียนเคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 1.1 ซึ่งเท่ากับระดับชั้น ม.1-3 ที่เคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 1.1 และระดับชั้น ม.4-6 เคยมีเพศสัมพันธ์มากที่สุดคือร้อยละ 5.2 รวมนักเรียนที่เคยมีเพศสัมพันธ์จากการศึกษาครั้งนี้ 26 คนคิดเป็นร้อยละ 2.4 โดยนักเรียนชายเคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 4.7 และนักเรียนหญิงเคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 0.8 และพบว่าสัดส่วนของนักเรียนหญิงที่เคยมีเพศสัมพันธ์เมื่อระดับชั้นสูงขึ้นมีสัดส่วนเพิ่มมากขึ้น (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 การเคยมีเพศสัมพันธ์ (ร้อยละ)

ระดับชั้น	ชาย	หญิง	รวม	95%CI adjusted for cluster effect
ป.5-6	2.3	0	1.1	0.1-2.1
ม.1-3	2.0	0.5	1.1	0.1-2.0
ม.4-6	11.3	1.8	5.2	2.0-8.5
รวม	4.7	0.8	2.4	1.2-3.6

บทที่ 5

การอภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ เจตคติและพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนระดับชั้นตั้งแต่ประถมศึกษาปีที่ 5 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในพื้นที่อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งอาจถือเป็นตัวแทนของเยาวชนในชนบทที่ห่างไกลของประเทศ เป็นการศึกษาค่อนข้างเริ่มแรกที่ได้ศึกษากลุ่มนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาเนื่องจากยังไม่มีผู้ศึกษาในนักเรียนกลุ่มดังกล่าวมากนัก การศึกษานี้ทำการรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณด้วยการตอบแบบสอบถามและรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพในประเด็นที่กำหนดด้วยการสัมภาษณ์กลุ่มและการสัมภาษณ์เชิงลึก

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทั้งสิ้น 1073 คนซึ่งมีจำนวนมากกว่าขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้ทุกระดับชั้น โดยพบสัดส่วนเพศชายต่อเพศหญิงประมาณ 1 : 1.4 และมีอายุอยู่ในช่วง 9-19 ปี ลักษณะของครอบครัวของนักเรียนยังคงลักษณะของครอบครัวไทยส่วนใหญ่อยู่คือเด็กพักอาศัยอยู่กับพ่อและแม่เป็นส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 72.2 ซึ่งใกล้เคียงกับการศึกษาของสุมนาและคณะ² ที่พบว่านักเรียนในเขตกรุงเทพฯพักอาศัยอยู่กับพ่อแม่ตลอดเวลาร้อยละ 77.2 อย่างไรก็ตามเพื่อพิจารณาแนวโน้มการพักอาศัยกับพ่อหรือแม่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งพบว่ามีสัดส่วนที่สูงขึ้นเมื่อระดับชั้นสูงขึ้น คือ จากร้อยละ 7.8 เป็น 11.3 และเป็น 14.3 เมื่อระดับชั้นสูงขึ้นจาก ป.5-6 เป็น ม.1-3 และเป็น ม.4-6 แนวโน้มนี้อาจสะท้อนปัญหาสัมพันธภาพในครอบครัวที่มีการหย่าร้างกันมากขึ้นเมื่อเวลาผ่านไปซึ่งอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ควรคำนึงถึงเมื่อมีการดำเนินการแก้ไขปัญหาของวัยรุ่น

ด้านสัมพันธภาพกับครอบครัวนั้นพบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีสัมพันธภาพกับครอบครัวอยู่ในเกณฑ์ดีคือโดยทั่วไปก็มีความสุขดีโดยพบร้อยละ 55.7 สัมพันธภาพกับครูประจำชั้นอยู่ในเกณฑ์ดีร้อยละ 63.4 และสัมพันธภาพกับเพื่อนอยู่ในเกณฑ์ดีร้อยละ 58.1 ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาของนิตยาและคณะ³ ที่ทำการศึกษาในปี 2539 และพบว่าจำนวนนักเรียนในระดับชั้น ม.1-6 มีความสัมพันธ์กับครอบครัวอยู่ในระดับดีถึงร้อยละ 74.9 ความสัมพันธ์กับครูอยู่ในระดับดีร้อยละ 42.7 และความสัมพันธ์กับเพื่อนอยู่ในระดับดีร้อยละ 83.7 โดยพบว่าสัมพันธภาพที่ดีของครอบครัวและเพื่อนมีสัดส่วนที่ลดน้อยลง ปัจจัยด้านสัมพันธภาพของนักเรียนนี้เป็นประเด็นที่ควรได้รับการพิจารณาร่วมด้วยเสมอเมื่อมีการวางแผนการดำเนิน

งานเกี่ยวกับเด็กวัยรุ่นเพราะทักษะด้านสัมพันธภาพกับบุคคลรอบข้างเป็นสิ่งที่นักเรียนควรได้รับการเสริมสร้าง ทั้งกับพ่อแม่ผู้ปกครอง ครูอาจารย์และเพื่อนเป็นต้น

การศึกษาความรู้ด้านเพศศึกษาของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 เป็นการศึกษายังไม่มีผู้ศึกษามากนักและไม่มีต้นแบบแบบสอบถาม ผู้วิจัยจึงได้สร้างแบบสอบถามขึ้นใหม่และได้ขอให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเพศศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาจำนวน 4 ท่าน ช่วยตรวจสอบก่อนนำไปใช้ แบบสอบถามในส่วนของความรู้ด้านเพศศึกษามี 17 ข้อคิดคะแนนเป็น 17 คะแนน ผลการศึกษาพบว่านักเรียนระดับชั้น ป.5-6 มีคะแนนเฉลี่ย 8.4 คะแนนหรือร้อยละ 49.5 โดยนักเรียนหญิงมีคะแนนเฉลี่ยดีกว่านักเรียนชายเกือบทุกข้อยกเว้นคำถามเกี่ยวกับอวัยวะที่ไม่ใช่ของผู้ชายและอวัยวะที่ไม่ใช่ของผู้หญิง และพบว่าข้อที่นักเรียนตอบถูกมากที่สุด 5 ข้อแรกได้แก่โรคเอดส์ติดต่อทางใด การคุมกำเนิด การดูแลรักษาอวัยวะสืบพันธุ์ วิธีป้องกันการตั้งครรภ์และระยะเวลาของการตั้งครรภ์ ส่วนข้อที่นักเรียนตอบถูกน้อยที่สุด 5 ข้อได้แก่อวัยวะที่ไม่ใช่ของผู้หญิง ผื่นเปื่อยก อาการของการตั้งครรภ์ ประจำเดือนและการร่วมเพศตามธรรมชาติซึ่งล้วนเป็นความรู้เกี่ยวกับกายวิภาคและสรีรวิทยาของระบบสืบพันธุ์ทั้งสิ้น ผลการศึกษานี้อาจมีประโยชน์ในการนำไปพิจารณาประกอบการกำหนดเนื้อหาของหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับเพศศึกษาของนักเรียนในระดับชั้นดังกล่าวต่อไป

ผลการศึกษาความรู้ด้านเพศศึกษาของนักเรียนระดับชั้น ม.1-6 ได้ใช้แบบสอบถามเดียวกันโดยดัดแปลงจากแบบสอบถามของสุมนาและคณะ² โดยในส่วนของความรู้ด้านเพศศึกษามีทั้งสิ้น 31 ข้อคิดคะแนนเป็น 31 คะแนน ผลการศึกษาพบว่าในกลุ่มนักเรียน ม.1-3 มีคะแนนเฉลี่ย 13.7 คะแนนหรือร้อยละ 44.3 โดยนักเรียนชายมีคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกับนักเรียนหญิงคือร้อยละ 43.4 และร้อยละ 44.9 โดยมีคำถาม 16 ข้อที่นักเรียนชายตอบถูกมากกว่าและมีคำถาม 15 ข้อที่นักเรียนหญิงตอบถูกมากกว่า โดยข้อที่นักเรียนตอบถูกมากที่สุด 5 ข้อแรกได้แก่โรคเอดส์ ประจำเดือน ประจำเดือนครั้งแรก การคุมกำเนิดและการทำแท้ง ส่วนข้อที่นักเรียนตอบถูกน้อยที่สุด 5 ข้อได้แก่โรคซิฟิลิส แผลริมอ่อน หนองในเทียม หนองในแท้ และฝีมะม่วงซึ่งล้วนเป็นความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ทั้งสิ้น กลุ่มนักเรียน ม.4-6 ได้คะแนนเฉลี่ย 19.2 คะแนนหรือร้อยละ 61.8 โดยนักเรียนชายมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนหญิงเล็กน้อยคือร้อยละ 63.6 และร้อยละ 60.7 โดยข้อที่นักเรียนตอบถูกมากที่สุด 5 ข้อแรกได้แก่การคุมกำเนิด ประจำเดือน ประจำเดือนครั้งแรก การทำแท้งและอันตราย ส่วนข้อที่

นักเรียนตอบถูกน้อยที่สุด 5 ข้อได้แก่หนองในเทียม แผลริมอ่อน หูดข้าวสุก ฝีมะม่วงและโรคซิฟิลิสซึ่งล้วนเป็นความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ทั้งสิ้นเช่นเดียวกับระดับชั้น ม.1-3 ผลการศึกษานี้อาจช่วยบอกถึงเนื้อหาของเพศศึกษาที่ควรได้รับการเน้นหนักในเรื่องของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เพิ่มมากขึ้น

หากพิจารณาแยกเฉพาะคะแนนที่เกี่ยวข้องกับความรู้ด้านชีววิทยาของระบบสืบพันธุ์ที่นักเรียนระดับชั้น ม.1-6 ควรรู้ ซึ่งมีบรรจุอยู่ในแนวทางการสอนเพศศึกษาแบบบูรณาการ ตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับชั้น 12 ของคณะทำงานกำหนดหลักสูตรระดับชาติของสหรัฐอเมริกา²⁸ พบว่าข้อที่นักเรียนตอบถูกมากที่สุดได้แก่ประจำเดือน ประจำเดือนครั้งแรก การคุมกำเนิด การทำแท้งและอันตราย ส่วนข้อที่ตอบถูกน้อยที่สุดได้แก่การหลั่งน้ำอสุจิ การสำเร็จความใคร่ ผื่นเปื่อย การร่วมเพศ/เพศสัมพันธ์และโรคผู้หญิง และเมื่อเปรียบเทียบกับ การศึกษาของสุมนาและคณะ² แล้วพบว่ามีความร้อยละของนักเรียนที่ตอบถูกต่ำกว่าผลของการศึกษาดังกล่าวเกือบทั้งหมดดังตารางที่ 15 ทั้งที่การศึกษาของสุมนาและคณะนั้นกระทำเมื่อปี พ.ศ.2532 หรือเมื่อ 10 ปีมาแล้ว ซึ่งอาจบอกถึงความรู้ด้านเพศศึกษาของนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานครและเขตชนบทที่มีความแตกต่างกันมากอยู่

ผลการศึกษาเกี่ยวกับเจตคติด้านเพศว่าใครควรเป็นผู้สอนเรื่องเพศศึกษามากที่สุด พบว่านักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าแพทย์พยาบาลควรเป็นผู้สอนเรื่องเพศศึกษามากที่สุดถึงร้อยละ 62.5 รองลงมาได้แก่พ่อแม่และครูอาจารย์ ซึ่งผลการศึกษาเชิงคุณภาพที่ช่วยอธิบายเหตุผลก็

ตารางที่ 15 ความรู้ด้านชีววิทยาของระบบสืบพันธุ์ นักเรียนระดับชั้น ม.1-6

หัวข้อ	สุมนาและคณะ ² n=4040	การศึกษานี้ n=715	ผลต่าง
ประจำเดือน	93.6	93.7	0.1
ประจำเดือนครั้งแรก	94.7	93.4	-1.3
การคุมกำเนิด	95.2	93.4	-1.8
การหลั่งน้ำอสุจิ	69.9	67.0	-2.9
โรคผู้หญิง	94.3	87.0	-7.3
ไข่หรืออันตราย	92.0	88.5	-3.5
การร่วมเพศ/เพศสัมพันธ์	89.3	82.9	-6.4
การทำแท้ง	93.1	91.9	-1.2
การสำเร็จความใคร่	77.5	69.5	-8.0
ผื่นเปื่อย	78.4	78.2	-0.2

คือนักเรียนคิดว่าแพทย์พยาบาลมีความรู้ดีและถูกต้องมากที่สุด ส่วนพ่อแม่และครูอาจารย์นั้นอาจไม่กล้าพูดคุยหรือคิดว่าเป็นเรื่องไม่เหมาะสม ผลการศึกษานี้ช่วยบอกถึงความต้องการของนักเรียนที่แท้จริงว่าอยากให้ผู้ที่ตัวเองคิดว่ามีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องด้านเพศศึกษาเป็นผู้สอน แต่เนื่องจากที่ผ่านมาแพทย์พยาบาลมีบทบาทค่อนข้างน้อยในการสอนเรื่องเพศศึกษา จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจและควรมีการศึกษาเพิ่มเติมว่าจะมีวิธีการใดที่จะทำให้แพทย์พยาบาลมีส่วนร่วมในระบบการเรียนการสอนของนักเรียนได้มากขึ้น หรือจะใช้วิธีการเพิ่มพูนความพร้อมของพ่อแม่หรือครูอาจารย์ในการสอนเพศศึกษาเพื่อที่จะสามารถตอบสนองต่อความต้องการของเด็กนักเรียนได้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

เจตคติต่อการมีบริการคุมกำเนิดในโรงเรียนพบว่านักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 56.1 เห็นว่าไม่ควร มี อย่างไรก็ตามมีนักเรียนถึงร้อยละ 20.7 ที่เห็นว่าควรมีบริการดังกล่าว บริการคุมกำเนิดหรือเรียกอีกอย่างว่าบริการอนามัยเจริญพันธุ์นี้เป็นหัวข้อที่มีการถกเถียงกันค่อนข้างมากและได้รับความสนใจจากสื่อมวลชนเป็นระยะๆ บริการอนามัยเจริญพันธุ์นี้เป็นเรื่องทีละเอียดอ่อนและอ่อนไหวต่อความรู้สึกของสังคม จึงมักจะถูกปิดกั้นอยู่เสมอในโรงเรียน อย่างไรก็ตามจากการศึกษาเชิงคุณภาพพบสิ่งที่น่าสนใจประการหนึ่งคือบริการที่นักเรียนอยากได้อาจไม่ใช่บริการคุมกำเนิดโดยตรงแต่อาจเป็นในลักษณะรูปแบบของการให้คำปรึกษาด้านอนามัยเจริญพันธุ์โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขหรือแพทย์พยาบาล ซึ่งความต้องการในลักษณะนี้สามารถดำเนินการได้ค่อนข้างง่ายโดยผ่านทางกระบวนการอนามัยโรงเรียนหรือโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน

เจตคติต่อบริการที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่นควรทำในลักษณะใด พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 64.1 เห็นว่าควรทำโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขหรือแพทย์พยาบาล โดยจากการศึกษาเชิงคุณภาพพบว่าสาเหตุที่ควรทำโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขหรือแพทย์พยาบาลเนื่องจากเป็นผู้ให้บริการโดยตรงและถ้าให้บริการในโรงเรียนโดยครูประจำชั้น ครูพยาบาลหรือครูแนะแนว นักเรียนจะไม่กล้าเข้ารับบริการเนื่องจากกลัวไม่รักษาความลับหรือกลัวอาจารย์ทราบซึ่งเป็นเรื่องปกติเพราะเมื่อครูอาจารย์ทราบก็อาจกระทบเรื่องการเรียนต่อของเด็กได้

เจตคติต่อการดำเนินการถ้าตั้งครรภ์ในขณะที่ไม่พร้อมหรือไม่ตั้งใจ พบว่านักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าควรปรึกษาบิดามารดาหรือผู้ปกครองมากที่สุดถึงร้อยละ 54.0 รองลงมาคือการปรึกษาแพทย์พยาบาลร้อยละ 24.3 ซึ่งเห็นได้ชัดว่านักเรียนยังให้ความไว้วางใจพ่อแม่ผู้ปกครองอยู่มาก อย่างไรก็ตามมีนักเรียนถึงร้อยละ 10.8 ที่ไม่ทราบว่าจะดำเนินการอย่างไร

ต่อไปและมีนักเรียนน้อยมากเพียงร้อยละ 2.2 เท่านั้นที่ตอบว่าให้ทำแท้งอันดับแรก ผลการศึกษาบ่งชี้ว่าพ่อแม่ผู้ปกครองยังเป็นที่พึ่งที่ดีที่สุดของเด็กเมื่อเกิดปัญหาขึ้น ดังนั้นพ่อแม่ผู้ปกครองจึงควรเตรียมความพร้อมสำหรับการให้คำปรึกษาแก่เด็กของตัวเองในกรณีที่เกิดปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นขึ้นเพราะเป็นบุคคลลำดับต้นที่เด็กอยากปรึกษาคด้วย พ่อแม่ผู้ปกครองไม่ควรที่จะซ้ำเติมเด็ก ตรงกันข้ามพ่อแม่ผู้ปกครองควรให้ความรักความเข้าใจและช่วยเหลือเด็กในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นให้ลุล่วงไปด้วยดี

ผลการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านเพศ พบว่านักเรียนเคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 2.4 ซึ่งหากพิจารณาแยกระดับชั้นพบว่าระดับชั้น ป.5-6 และ ม.1-3 มีอัตราใกล้เคียงกันและแตกต่างจากระดับชั้น ม.4-6 อย่างชัดเจนคือร้อยละ 1.1 ในระดับชั้น ป.5-6 และ ม.1-3 เทียบกับร้อยละ 5.2 ของระดับชั้น ม.4-6 อัตราการเคยมีเพศสัมพันธ์หากพิจารณาเฉพาะในระดับชั้นที่เคยมีผู้ศึกษาไว้ก่อนคือระดับชั้น ม.1-6 พบว่าอัตราการเคยมีเพศสัมพันธ์ในนักเรียนชายมีร้อยละ 6.25 (n=272) นักเรียนหญิงร้อยละ 1.13 (n=443) นักเรียนรวมร้อยละ 3.08 (n=715) ซึ่งต่ำกว่าผลการศึกษาของสุมนาและคณะ² ที่พบอัตราการเคยมีเพศสัมพันธ์ในนักเรียนชายร้อยละ 12.0 นักเรียนหญิงร้อยละ 1.1 นักเรียนรวมร้อยละ 6.4 และต่ำกว่าผลการศึกษาของนิทยาและคณะ⁸ ที่พบอัตราการเคยมีเพศสัมพันธ์ในนักเรียนชายร้อยละ 26.8 นักเรียนหญิงร้อยละ 1.9 นักเรียนรวมร้อยละ 14.2 การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานนั้นอาจเป็นสิ่งที่แตกต่างกันในแต่ละสังคมและวัฒนธรรมและเป็นสิ่งที่มีผู้สนใจศึกษา เช่น การศึกษาในสหรัฐอเมริกาพบว่าชาวสหรัฐอเมริกาเคยมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานร้อยละ 59.0 โดยเพศชายเคยร้อยละ 79.4 และเพศหญิงเคยร้อยละ 40.7²⁹ อย่างไรก็ตามแม้ผลการศึกษาที่ได้จะต่ำกว่าการศึกษานี้ที่ผ่านมา การมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นยังเป็นเรื่องที่สังคมไทยไม่ยอมรับและคำนึงถึงอันตรายของกุลสตรีในวัฒนธรรมไทยยังคู่ควรที่จะต้องรักษาไว้ จึงเป็นเรื่องท้าทายที่จะต้องหาวิธีการในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในเยาวชนก่อนวัยอันควรนี้ให้ได้ต่อไป

ผลการศึกษาจากการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นอย่างยิ่งในการที่จะต้องเร่งรัดดำเนินการหลายมาตรการไปพร้อมๆ กัน เช่น การปรับปรุงการเรียนการสอนเพศศึกษาในชั้นเรียนเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและความพร้อมของเด็ก การเตรียมความพร้อมด้านการสอนเพศศึกษาของครูอาจารย์ แพทย์พยาบาลและพ่อแม่ผู้ปกครอง และการเสริมสร้างค่านิยมทางวัฒนธรรมอันดีงามที่มีอยู่เดิมของสังคมไทย เพศศึกษาจะเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญทั้งในส่วนช่วยลดอุบัติการณ์และผลกระทบด้านสุขภาพจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่มีการป้องกัน การติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ และอันตรายที่จะเกิดตามมาจากการทำแท้งผิดกฎหมายที่แพร่หลายอยู่ในขณะนี้³⁰⁻³¹ นอกจากนี้ผลการศึกษาที่พบว่านักเรียนมีความรู้ด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ บ่งชี้ว่าควรเน้นการเสริมสร้างความรู้และทักษะการดูแลสุขภาพอนามัยส่วนตัวและการป้องกันตัวเองจากการติดโรคในระดับบุคคลให้มากขึ้น³²⁻³³ ตัวอย่างได้แก่การใช้มาตรการการป้องกันส่วนบุคคลที่สามารถทำได้ง่าย เช่น มาตรการ ABC³⁴ อันประกอบด้วย A – abstinence from sexual intercourse: การละเว้นการร่วมเพศเป็นทางเลือกที่ปลอดภัยทางเลือกหนึ่ง B – being mutually faithful over the lifetime relationship between two uninfected individuals: การซื่อสัตย์ต่อกันและกันตลอดชีวิตของคู่รักที่ปลอดภัยหรือรักเดียวใจเดียว และ C – condom use: การใช้ถุงยางอนามัยอย่างถูกวิธี หรือกล่าวโดยสรุปคือให้แจ้งการมีเพศสัมพันธ์ ถ้าทำไม่ได้ให้มีเพศสัมพันธ์เฉพาะกับคู่รักที่มั่นใจว่าไม่ติดเชื้อ หรือถ้าหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะมีเพศสัมพันธ์กับคนอื่นจะต้องใช้ถุงยางอนามัยอย่างถูกวิธี ค่านิยมอันดีงามของวัฒนธรรมไทย เช่น การรักนวลสงวนตัว การรักษาพรหมจารีหรืออย่างชิงสุกก่อนห่าม ควรได้รับการเผยแพร่และเน้นย้ำให้เห็นความสำคัญที่จะต้องดำรงรักษาไว้สืบไปเพื่อช่วยชลอการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและช่วยลดปัญหาการแพร่ระบาดของโรคเอดส์และการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น การที่จะทำให้บุคคลเปลี่ยนพฤติกรรมหรือค่านิยมในเรื่องเพศสัมพันธ์เสียใหม่นั้นเป็นเรื่องยาก แต่ก็จำเป็นที่ทุกฝ่ายต้องช่วยกันทำ ในอนาคตก่อนที่จะแต่งงานกันจะต้องมีการตรวจให้แน่ใจก่อนว่าคู่นอนแต่ละฝ่ายต้องไม่เคยได้รับเชื้อเอดส์ก่อน เพื่อที่จะได้เป็นครอบครัวที่ปลอดภัยและสามารถมีบุตรสืบสกุลต่อไปได้ ต้องเริ่มปลูกฝังพฤติกรรมและค่านิยมทางเพศสัมพันธ์ที่ถูกต้องให้กับเด็กตั้งแต่เยาว์วัย ซึ่งต้องอาศัยผู้ปกครองและครูอาจารย์ช่วยอบรมบ่มนิสัย³⁵

สรุปการวิจัย

การศึกษาความรู้ เจตคติและพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนประถมและมัธยมศึกษาในพื้นที่อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยการตอบแบบสอบถามจำนวน 1073 รายและการสัมภาษณ์กลุ่มย่อยและการสัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 48 คนตั้งแต่ระดับชั้น ป.5 ถึง ม.6 โดยแยกวิเคราะห์เป็น 3 ระดับชั้น คือ ป.5-6 ม.1-3 และ ม.4-6 พบว่ามีผลการศึกษาหลายประเด็นที่น่าสนใจ คือ ความรู้ของนักเรียนระดับชั้น ม.1-3 มีระดับต่ำที่สุดคือร้อยละ 44.3 ระดับชั้น ป.5-6 มีคะแนนร้อยละ 49.5 และระดับชั้น ม.4-6 มีระดับสูงที่สุดคือร้อยละ 61.8 โดยความรู้ของนักเรียน ป.5-6 ที่น้อยที่สุดคือความรู้ด้านชีววิทยาของระบบสืบพันธุ์ ส่วนความรู้ของนักเรียน ม.1-3 และ ม.4-6 ที่น้อยที่สุดเหมือนกันคือความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เจตคติทางเพศในประเด็นว่าใครควรเป็นผู้สอนเรื่องเพศศึกษามากที่สุด พบว่านักเรียน ป.5-6 เห็นว่าแพทย์พยาบาลควรเป็นผู้สอนมากที่สุดร้อยละ 68.4 นักเรียน ม.1-3 เห็นว่าแพทย์พยาบาลควรเป็นผู้สอนมากที่สุดร้อยละ 62.1 นักเรียน ม.4-6 เห็นว่าแพทย์พยาบาลควรเป็นผู้สอนมากที่สุดร้อยละ 56.9 รวมนักเรียนเห็นว่าแพทย์พยาบาลควรเป็นผู้สอนมากที่สุดร้อยละ 62.5 เจตคติทางเพศในประเด็นว่ารูปแบบบริการคุมกำเนิดหรือป้องกันการตั้งครรภ์ที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่น พบว่านักเรียน ม.1-3 เห็นว่าไม่ควรมีร้อยละ 53.2 เห็นว่าควรมีร้อยละ 18.0 ไม่แน่ใจร้อยละ 28.8 นักเรียน ม. 4-6 เห็นว่าไม่ควรมีร้อยละ 59.2 เห็นว่าควรมีร้อยละ 23.6 ไม่แน่ใจร้อยละ 17.2 รวมนักเรียนเห็น说不ควรมีร้อยละ 56.1 เห็นว่าควรมีร้อยละ 20.7 และ ไม่แน่ใจร้อยละ 23.2 และความคิดเห็นต่อรูปแบบบริการอนามัยเจริญพันธุ์ที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่น นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่ารูปแบบการให้คำปรึกษาโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข แพทย์พยาบาลเหมาะสมมากที่สุด เจตคติทางเพศในประเด็นว่าถ้าวัยรุ่นตั้งครรภ์ในขณะไม่พร้อมหรือไม่ตั้งใจจะดำเนินการอย่างไร พบว่านักเรียน ม.1-3 เห็นว่าควรปรึกษาบิดามารดาผู้ปกครองร้อยละ 49.7 รองลงมาคือแพทย์พยาบาลร้อยละ 25.5 นักเรียน ม. 4-6 เห็นว่าควรปรึกษาบิดามารดาผู้ปกครองร้อยละ 58.6 รองลงมาคือแพทย์พยาบาลร้อยละ 23.0 รวมนักเรียนเห็นว่าควรปรึกษาบิดามารดาผู้ปกครองร้อยละ 54.0 รองลงมาคือแพทย์พยาบาลร้อยละ 24.3 ผลการศึกษาด้านพฤติกรรมทางเพศ พบว่านักเรียน ป.5-6 เคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 1.1 นักเรียน ม.1-3 ร้อยละ 1.1 และนักเรียน ม.4-6 ร้อยละ 5.2 รวมนักเรียนเคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 2.4 เพศชายเคยมีร้อยละ 4.7 เพศหญิงเคยมีร้อยละ 0.8 โดยสัดส่วนของนักเรียนหญิงที่เคยมีเพศสัมพันธ์เมื่อระดับชั้นสูงขึ้นมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น จากผลการศึกษาครั้งนี้ชี้บ่งว่าการสอนเพศ

ศึกษาในชั้นเรียนควรมีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการและความพร้อมของนักเรียน การจัดบริการอนามัยเจริญพันธุ์ในลักษณะการให้คำปรึกษาอาจมีความเหมาะสม และควรมีการเตรียมความพร้อมของบุคลากรผู้ปกครองในการให้คำปรึกษาด้านเพศศึกษาแก่นักเรียน ผลการศึกษานี้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานและใช้ประกอบในการพิจารณาวิธีการหรือช่องทางที่เหมาะสมของการสื่อสารกับวัยรุ่นในแต่ละระดับชั้น โดยพิจารณาจากความต้องการและความไว้วางใจของนักเรียนและใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการจัดบริการวางแผนครอบครัวและคุมกำเนิดที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่นต่อไปได้ เช่น การจัดบริการอนามัยเจริญพันธุ์สำหรับวัยรุ่นในลักษณะบริการให้คำปรึกษาด้านอนามัยเจริญพันธุ์ และควรมีการเน้นบทบาทของพ่อแม่ผู้ปกครองในการเป็นผู้ให้ความรู้ด้านเพศศึกษาแก่เด็กเพราะเป็นผู้ที่เด็กใกล้ชิดและไว้วางใจมากที่สุด

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. จากผลการศึกษาที่พบว่าความรู้ของนักเรียนระดับชั้น ป.5-6 ในด้านกายวิภาคและสรีรวิทยามีคะแนนต่ำที่สุด ดังนั้นจึงควรมีการสอนเนื้อหาในด้านดังกล่าวเพิ่มมากขึ้น ส่วนในระดับชั้น ม.1-3 และ ม.4-6 มีความรู้ด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ต่ำที่สุด ก็ควรมีการสอนเนื้อหาในด้านดังกล่าวเพิ่มมากขึ้นด้วยเช่นกัน
2. จากผลการศึกษาที่พบว่าแพทย์พยาบาลเจ้าหน้าที่สาธารณสุข พ่อแม่ และครูอาจารย์เป็นผู้ที่นักเรียนต้องการให้เป็นผู้สอนเพศศึกษามากที่สุด ดังนั้นจึงควรมีการสำรวจความพร้อมของบุคคลกลุ่มดังกล่าวในการเป็นผู้สอนเรื่องเพศศึกษา
3. ควรมีการสำรวจความพร้อมของพ่อแม่ในการเป็นผู้ให้คำปรึกษา เนื่องจากเป็นบุคคลที่นักเรียนอยากจะปรึกษาเป็นอันดับแรกเมื่อเกิดปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีหลักสูตรหรือการอบรมสำหรับพ่อแม่ผู้ปกครอง แพทย์พยาบาลเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ตลอดจนครูอาจารย์ในการให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษาโดยเฉพาะเนื่องจากเป็นผู้ที่นักเรียนเห็นว่าเหมาะสมสำหรับการสอนเรื่องเพศศึกษามากที่สุด
2. ควรมีการเรียนการสอนเพศศึกษาในระดับชั้นที่เร็วกว่าปัจจุบัน โดยอาจมีการให้ความรู้ด้านเพศศึกษาแก่เด็กตั้งแต่ในระดับครอบครัวและระดับปฐมวัย
3. ควรเน้นการดำเนินงานบริการอนามัยเจริญพันธุ์ในลักษณะคลินิกให้คำปรึกษาในโรงเรียน

หัวข้อการวิจัยที่ควรทำเพิ่มเติม

1. ควรมีการวิจัยความพร้อมของพ่อแม่ แพทย์พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและครูเกี่ยวกับความพร้อมและความสามารถในการเป็นผู้สอนเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษา เนื่องจากเป็นผู้ที่นักเรียนคาดหวังอยากให้ผู้สอนเพศศึกษามากที่สุด
2. ควรมีการวิจัยเพื่อหารูปแบบบริการที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่น เช่น การวิจัยรูปแบบคลินิกให้คำปรึกษาด้านอนามัยเจริญพันธุ์ในโรงเรียนผ่านกระบวนการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
3. ควรมีการวิจัยหาแนวทางเพื่อลดการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เช่น การวิจัยค่านิยมและเจตคติทางเพศของเด็กวัยรุ่น
4. เนื่องจากการศึกษานี้ศึกษาเฉพาะนักเรียนในระบบการศึกษาปกติเท่านั้น ไม่ได้ครอบคลุมถึงเยาวชนที่ไม่ได้เรียนหนังสือหรืออยู่นอกระบบการศึกษา ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาวิจัยความรู้ เจตคติและพฤติกรรมทางเพศของเยาวชนกลุ่มดังกล่าวเพิ่มเติมด้วย

บทที่ 6

บรรณานุกรม

1. *Adolescent reproductive health*. Network 1997;17:9-31.
2. สุมณา ชมพูทวีป, เขมิกา ยามะรัต, ปิยลัมพร พุ่มสุวรรณ, นิกร ดุสิตสิน. สุขวิทยาทางการเจริญพันธุ์ของนักเรียนและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
3. จรยพร สุภาพ, สุวัฒน์ ศรีสรค์ตร, ลินดา สันตวาจา. ความคิดเห็นเรื่องเพศศึกษาและลักษณะบริการด้านการเจริญพันธุ์ของวัยรุ่นที่ทำงานในโรงงานผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์แห่งหนึ่ง จังหวัดปทุมธานี. วารสารวิชาการสาธารณสุข 2539;5(4):535-40.
4. เขมิกา ยามะรัต, สุมณา ชมพูทวีป, ปิยลัมพร พุ่มสุวรรณ, นิกร ดุสิตสิน. ทศนคติต่อความรู้เรื่องเพศและเพศศึกษาของนักเรียนและครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา. วารสารวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ 2535;6(1):33-49.
5. ขวัญเรือน วัฒนา. ความสามารถของครูในการสอนเรื่องชีวิตครอบครัวด้านเพศศึกษาเบื้องต้นแก่เด็กระดับประถมศึกษา (ป.1-ป.3) อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี (พ.ศ.2539). วารสารสาธารณสุขมูลฐาน ภาคกลาง 2539;11(4):55-62.
6. Sakondhavat C, Kuchaisit C, Leungtongkum P, Kanato M. KAP study on sex, reproduction and contraception in Thai teenagers. J Med Assoc Thai 1988;71:649-53.
7. Ford NJ, Kittisuksathit S. *Destinations unknown: the gender construction and changing nature of the sexual expressions of Thai youth*. AIDS Care 1994;6(5):517-31.
8. นิตยา สอนสุขล, สุพะยนต์ ชมภูวราช, วีระศักดิ์ รัตนชัยฤทธิ์. พฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษา. รายงานการวิจัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด, 2540.
9. CDC. *Trends in sexual risk behaviors among high school students – United States, 1991-1997*. MMWR 1998;47:749-52.

- 10.Gray A, et al. *Gender, sexuality and reproductive health in Thailand*. Nakhon Pathom: Institute for population and social research, 1999.
- 11.Thongkrajai E, Sangchart B, Anawatchapong S, Srisuda S. *Report on synthesis and consolidation of research on gender, sexuality and reproductive health in northeast Thailand*. Khon Kaen: Faculty of Nursing, Khon Kaen university, 1999.
- 12.บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. *เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: ปิแอนด์ปีพับลิชชิง, 2537:84-174.
- 13.พิมลพรรณ อิศรภักดี. *การสร้างแนวคำถาม*. ใน : เบญจา ยอดดำเนิน-แอ็ดติกัจ, นุปผา ศิริวัศมี, วาทีนี บุญชะลักษ์, บรรณาธิการ. *การศึกษาเชิงคุณภาพ : เทคนิคการวิจัยภาคสนาม*. นครปฐม: โครงการเผยแพร่ข่าวสารและการศึกษาด้านประชากร, 2541:191-208.
- 14.สุชาดา กิระนันท์. *ทฤษฎีและวิธีการสำรวจตัวอย่าง*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538:195-286.
- 15.อรุณ จิรวัดน์กุล. *การคำนวณขนาดตัวอย่าง*. ใน : อรุณ จิรวัดน์กุล, บรรณาธิการ. *ชีวสถิติ*. พิมพ์ครั้งที่ 3. ขอนแก่น: หจก.โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา, 2542:73-85.
- 16.McClave JT, Dietrich FH II, Sincich T. *Statistics*. 7th ed. Upper Saddle River: Prentice-Hall, Inc, 1997:21-90,276-80.
- 17.เบญจา ยอดดำเนิน-แอ็ดติกัจ, อรพินท์ พิทักษ์มหาเกตุ, อุไรวรรณ คณิงสุขเกษม. *การเลือกตัวอย่างในการศึกษาเชิงคุณภาพ*. ใน : เบญจา ยอดดำเนิน-แอ็ดติกัจ, นุปผา ศิริวัศมี, วาทีนี บุญชะลักษ์, บรรณาธิการ. *การศึกษาเชิงคุณภาพ : เทคนิคการวิจัยภาคสนาม*. นครปฐม: โครงการเผยแพร่ข่าวสารและการศึกษาด้านประชากร, 2541:95-108.
- 18.Templeton JF. *The focus group*. Revised edition. New York: McGraw-Hill, 1994:95-134.
- 19.กัลยา วาณิชย์บัญชา. *การใช้ SPSS for windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล*. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดซีเคแอนด์เอสโฟโต้สตูดิโอ, 2543:144-85.

20. กัลยา วาณิชยปัญญา. *การวิเคราะห์ข้อมูลด้วย SPSS for windows*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542:116-99.
21. Cramer D. *Fundamental statistics for social research – step-by-step calculations and computer techniques using SPSS for windows*. London: Routledge, 1998:281-324.
22. ศิริชัย พงษ์วิชัย. *การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539:405-553.
23. StataCorp. *Stata reference manual. release 6*. College station: Stata Press, 1999:1-108.
24. นิคม ถนอมเสียง. *การวิเคราะห์ทางสถิติด้วยโปรแกรม Stata*. ภาควิชาชีวสถิติและประชากรศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. เอกสารการสอน, 2542:62-74.
25. สุภางค์ จันทวานิช. *วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539:74-103.
26. สุภางค์ จันทวานิช. *การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540:17-123.
27. เบญจา ยอดดำเนิน-แอ็ดติกซ์. *การวิเคราะห์และการเขียนรายงาน*. ใน : เบญจา ยอดดำเนิน-แอ็ดติกซ์, นุปผา ศิริวิทย์, วาทีนี บุญชะลิกษ์, บรรณานิกร. *การศึกษาเชิงคุณภาพ: เทคนิคการวิจัยภาคสนาม*. นครปฐม: โครงการเผยแพร่ข่าวสารและการศึกษาด้านประชากร, 2541:209-242.
28. National Guidelines Task Force. *Guidelines for Comprehensive Sexuality Education, kindergarten – 12th grade*. 2nd edition. New York: SIECUS, 1996.
29. Klassen AD, Williams CJ, Levitt EE. *Sex and morality in the U.S.- an empirical enquiry under the auspices of the Kinsey institute*. Middletown: Wesleyan University Press, 1989:137-64.

30. นพวรรณ อัศวรัตน์, กนกวรรณ คล้ายพงษ์, สมชัย บวรกิตติ. วัฒนธรรมไทยด้านพฤติกรรมทางเพศกับผลกระทบต่อสุขภาพ. สารศิริราช 2540;43(6):610-2.
31. สุวิทนา อารีพรรค. ทศนคติเกี่ยวกับเพศในวัฒนธรรมต่างๆ. วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย 2521;23:368-72.
32. Planned Parenthood. *All about sex*. New York: Three Rivers Press, 1997:174-213.
33. WHO/UNFPA/UNICEF Study Group on Programming for Adolescent Health. *Programming for adolescent health and development*. Geneva: World Health Organization, 1999:1-27.
34. World Health Organization. *AIDS in the south-east asia region*. 50 years: commemorative series 3. New Delhi: WHO, 1998.
35. วิชาญ วิทยาชัย, ประครอง วิทยาชัย, กิตติวุฒิ เทวาทิเทพ, ชัชวาล อภิชาติปิยกุล. เอดส์กับเพศสัมพันธ์. วารสารโรคเอดส์ 2532;1:88-96.

บทที่ 7 ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข ผลการศึกษาตามแบบสอบถาม

ภาคผนวก ค ผลการศึกษาเชิงคุณภาพ

ภาคผนวก ง แบบสอบถาม

ภาคผนวก จ แนวทางการสนทนาสำหรับการสัมภาษณ์กลุ่มย่อยและการสัมภาษณ์เชิงลึก

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

ศาสตราจารย์แพทย์หญิงสุวัทธนา อารีพรรค	ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเวชธานี ผู้เชี่ยวชาญด้านแพศศาสตร์ศึกษา อดีตศาสตราจารย์ประจำภาควิชาจิตเวช ศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
นางสาวสุพรรณิ ภูคำชัย	นักจิตวิทยา ศูนย์สุขภาพจิตเขต 4 กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
นางจิตรา ทองเกิด	นักวิชาการศึกษา ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
ดร.ประยงค์ เนาวบุตร	หัวหน้าฝ่ายพัฒนาการนิเทศการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ร้อยเอ็ด

ภาคผนวก ข ผลการศึกษาตามแบบสอบถาม

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

เพศ

ระดับชั้น	เพศชาย (คน)	ร้อยละ	เพศหญิง (คน)	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ
ป.5-6	177	49.4	181	50.6	358	100
ม.1-3	148	39.8	224	60.2	372	100
ม.4-6	124	36.2	219	63.8	343	100
รวม	449	41.8	624	58.2	1073	100

อายุ

ระดับชั้น	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	เฉลี่ย(พิสัย)	S.D.	เฉลี่ย(พิสัย)	S.D.	เฉลี่ย(พิสัย)	S.D.
ป.5-6	11.28(10-13)	0.74	11.37(9-15)	0.83	11.32(9-15)	0.79
ม.1-3	13.90(12-16)	0.87	14.10(12-15)	0.87	14.02(12-16)	0.88
ม.4-6	16.84(15-19)	0.86	16.87(15-19)	0.84	16.86(15-19)	0.84

ระดับชั้น

ระดับชั้น	เพศชาย (คน)	ร้อยละ	เพศหญิง (คน)	ร้อยละ	รวม (คน)	ร้อยละ
ป.5	98	55.4	80	44.2	178	49.7
ป.6	79	44.6	101	55.8	180	50.3
ม.1	58	39.2	55	24.6	113	30.4
ม.2	40	27.0	65	29.0	105	28.2
ม.3	50	33.8	104	46.4	154	41.4
ม.4	44	35.5	71	32.4	115	33.5
ม.5	47	37.9	79	36.1	126	36.7
ม.6	33	26.6	69	31.5	102	29.7
รวมทั้งสิ้น	449	100(41.8)	624	100(58.5)	1073	100

คะแนนเฉลี่ยในภาคเรียนสุดท้าย

ระดับชั้น	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	เฉลี่ย	S.D.	เฉลี่ย	S.D.	เฉลี่ย	S.D.
ป.5-6	3.21	0.73	3.55	0.66	3.40	0.71
ม.1-3	3.32	0.41	3.31	0.38	3.32	0.39
ม.4-6	2.74	0.53	2.75	0.45	2.74	0.48

การพักอาศัย

ป.5-6

การพักอาศัย	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พ่อและแม่	122	68.9	135	74.6	257	71.9
พ่อหรือแม่	18	10.2	10	5.5	28	7.8
ปู่/ย่า หรือ ตา/ยาย	34	19.2	32	17.7	66	18.4
พี่หรือน้อง	1	0.6	2	1.1	3	0.8
อื่นๆ	2	1.1	2	1.1	4	1.1
รวม	177	100	181	100	358	100

ม.1-3

การพักอาศัย	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พ่อและแม่	106	71.6	168	75.0	274	73.7
พ่อหรือแม่	15	10.2	27	12.1	42	11.3
ปู่/ย่า หรือ ตา/ยาย	19	12.8	23	10.3	42	11.3
พี่หรือน้อง	3	2.0	3	1.3	6	1.6
อื่นๆ	5	3.4	3	1.3	8	2.2
รวม	148	100	224	100	372	100

ม.4-6

การพักอาศัย	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พ่อและแม่	90	72.6	156	71.2	246	71.7
พ่อหรือแม่	18	14.5	31	14.2	49	14.3
ปู่/ย่า หรือ ตา/ยาย	12	9.7	21	9.6	33	9.6
พี่หรือน้อง	2	1.6	6	2.7	8	2.3
อื่นๆ	2	1.6	5	2.3	7	2.0
รวม	124	100	219	100	343	100

ครอบครัวเป็นอย่างไร

ป.5-6

	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โดยทั่วไปก็มีความสุขดี	93	52.6	109	60.2	202	56.4
บางครั้งก็มีความสุข/ความทุกข์	79	44.6	69	38.1	148	41.4
โดยทั่วไปจะมีปัญหา	5	2.8	3	1.7	8	2.2
รวม	177	100	181	100	358	100

ม.1-3

	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โดยทั่วไปก็มีความสุขดี	75	50.7	128	57.1	203	54.6
บางครั้งก็มีความสุข/ความทุกข์	67	45.3	87	38.9	154	41.4
โดยทั่วไปจะมีปัญหา	6	4.0	9	4.0	15	4.0
รวม	148	100	224	100	372	100

ม.4-6

	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โดยทั่วไปก็มีความสุขดี	70	56.5	123	56.2	193	56.3
บางครั้งก็มีความสุข/ความทุกข์	50	40.3	91	41.6	141	41.1
โดยทั่วไปจะมีปัญหา	4	3.2	5	2.3	9	2.6
รวม	124	100	219	100	343	100

สัมพันธภาพกับครู

ป.5-6

	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ดี	133	75.1	148	81.8	281	78.5
ปานกลาง	41	23.2	33	18.2	74	20.7
ไม่ดี	3	1.7	0	0	3	0.8
รวม	177	100	181	100	358	100

ม.1-3

	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ดี	89	60.1	127	56.7	216	58.1
ปานกลาง	54	36.5	93	41.5	147	39.5
ไม่ดี	5	3.4	4	1.8	9	2.4
รวม	148	100	224	100	372	100

ม.4-6

	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ดี	76	61.3	108	49.3	184	53.6
ปานกลาง	47	37.9	107	48.9	154	44.9
ไม่ดี	1	0.8	4	1.8	5	1.5
รวม	124	100	219	100	343	100

สัมพันธ์ภาพกับเพื่อน

ป.5-6

	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ดี	98	55.4	109	60.2	207	57.8
ปานกลาง	76	42.9	70	38.7	146	40.8
ไม่ดี	3	1.7	2	1.1	5	1.4
รวม	177	100	181	100	358	100

ม.1-3

	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ดี	83	56.1	110	49.1	193	51.9
ปานกลาง	65	43.9	113	50.5	178	47.8
ไม่ดี	0	0	1	0.4	1	0.3
รวม	148	100	224	100	372	100

ม.4-6

	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ดี	83	66.9	140	63.9	223	65.0
ปานกลาง	41	33.1	78	35.6	119	34.7
ไม่ดี	0	0	1	0.5	1	0.3
รวม	124	100	219	100	343	100

หมวดที่ 2 ความรู้ด้านเพศศึกษา

ระดับ ป.5-6

เคยได้เรียนรู้เรื่องเพศมาก่อนหรือไม่

	ชาย		หญิง		รวม	
	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
เคย	59	33.3	57	31.5	116	32.4
ไม่เคย	118	66.7	124	68.5	242	67.6

มีความรู้เรื่องเพศศึกษาในระดับใด

	ชาย		หญิง		รวม	
	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
มีความรู้มาก	9	5.1	8	4.4	17	4.7
ค่อนข้างมีความรู้	27	15.3	27	14.9	54	15.1
พอรู้เรื่องบ้าง	90	50.8	81	44.8	171	47.8
ไม่ค่อยรู้เรื่อง	33	18.6	36	19.9	69	19.3
ไม่รู้เรื่องเลย	18	10.2	29	16.0	47	13.1

คะแนนความรู้ด้านเพศศึกษา (17 คะแนน)

มนุษย์ถูกกำหนดเป็นผู้ชายหรือผู้หญิงตั้งแต่เมื่อใด (1 คะแนน)

	ชาย		หญิง		รวม	
	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
ถูก	80	45.2	91	50.3	171	47.8
ผิด	97	54.8	90	49.7	187	52.2

อวัยวะใดไม่ใช่ของผู้ชาย (1 คะแนน)

	ชาย		หญิง		รวม	
	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
ถูก	70	39.5	52	28.7	122	34.1
ผิด	107	60.5	129	71.3	236	65.9

อวัยวะใดไม่ใช่ของผู้หญิง (1 คะแนน)

	ชาย		หญิง		รวม	
	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
ถูก	31	17.5	24	13.3	55	15.4
ผิด	146	82.5	157	86.7	303	84.6

ผู้หญิงเริ่มมีประจำเดือนครั้งแรกเมื่อใด (1 คะแนน)

	ชาย		หญิง		รวม	
	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
ถูก	76	42.9	145	80.1	221	61.7
ผิด	101	57.1	36	19.9	137	38.3

ประจำเดือนออกมาทางใด (1 คะแนน)

	ชาย		หญิง		รวม	
	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
ถูก	43	24.3	56	30.9	99	27.7
ผิด	134	75.7	125	69.1	259	72.3

การร่วมเพศตามธรรมชาติหมายถึง (1 คะแนน)

	ชาย		หญิง		รวม	
	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
ถูก	48	27.1	63	34.8	111	31.0
ผิด	129	72.9	118	65.2	247	69.0

การคุมกำเนิดหมายถึง (1 คะแนน)

	ชาย		หญิง		รวม	
	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
ถูก	110	62.1	151	83.4	261	72.9
ผิด	67	37.9	30	16.6	97	27.1

การปฏิสนธิหมายถึง (1 คะแนน)

	ชาย		หญิง		รวม	
	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
ถูก	68	38.4	80	44.2	148	41.3
ผิด	109	61.6	101	55.8	210	58.7

ผื่นเปื่อยหมายถึง (1 คะแนน)

	ชาย		หญิง		รวม	
	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
ถูก	40	22.6	46	25.4	86	24.0
ผิด	137	77.4	135	74.6	272	76.0

พรหมจารีหมายถึง (1 คะแนน)

	ชาย		หญิง		รวม	
	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
ถูก	74	41.8	100	55.2	174	48.6
ผิด	103	58.2	81	44.8	184	51.4

การดูแลรักษาอวัยวะเพศที่ถูกต้อง (1 คะแนน)

	ชาย		หญิง		รวม	
	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
ถูก	112	63.3	153	84.5	265	74.0
ผิด	65	36.7	28	15.5	93	26.0

โรคเอดส์ติดต่อทางใด (1 คะแนน)

	ชาย		หญิง		รวม	
	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
ถูก	143	80.8	161	89.0	304	84.9
ผิด	34	19.2	20	11.0	54	15.1

วิธีใดป้องกันการตั้งครรภ์ได้ (1 คะแนน)

	ชาย		หญิง		รวม	
	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
ถูก	121	68.4	130	71.8	251	70.1
ผิด	56	31.6	51	28.2	107	29.9

วิธีใดป้องกันภาวะโรคและโรคเอดส์ได้ (1 คะแนน)

	ชาย		หญิง		รวม	
	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
ถูก	76	42.9	91	50.3	167	46.6
ผิด	101	57.1	90	49.7	191	53.4

ข้อใดแสดงว่ามีโอกาสตั้งครรภ์ได้มากที่สุด (1 คะแนน)

	ชาย		หญิง		รวม	
	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
ถูก	18	10.2	70	38.7	88	24.6
ผิด	159	89.8	111	61.3	270	75.4

ทารกจะอยู่ในครรภ์มารดานานเท่าใด (1 คะแนน)

	ชาย		หญิง		รวม	
	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
ถูก	120	67.8	144	79.6	264	73.7
ผิด	57	32.2	37	20.4	94	26.3

ข้อใดไม่ใช่โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (1 คะแนน)

	ชาย		หญิง		รวม	
	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
ถูก	103	58.2	123	68.0	226	63.1
ผิด	74	41.8	58	32.0	132	36.9

รวมคะแนนความรู้ด้านเพศศึกษา ระดับ ป.5-6 (คะแนนเต็ม 17 คะแนน)

คะแนนความรู้ด้านเพศ

เพศ	น	Minimum	Maximum	Mean	SD
ชาย	177	3.00	17.0	7.53	2.3814
หญิง	181	3.00	16.0	9.28	2.3672
รวม	358	3.00	17.00	8.42	2.5277

ร้อยละคะแนนความรู้ด้านเพศ

เพศ	น	Minimum	Maximum	Mean	SD
ชาย	177	17.65	100.00	44.30	14.0080
หญิง	181	17.65	94.12	54.60	13.9245
รวม	358	17.65	100.00	49.51	14.8689

การกระจายของคะแนนรวมความรู้ด้านเพศศึกษา ระดับ ป.5-6 (คะแนนเต็ม 17 คะแนน)

คะแนน	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3	3	1.7	1	0.6	4	1.1
4	13	7.3	4	2.2	17	4.7
5	24	13.6	7	3.9	31	8.7
6	20	11.3	4	2.2	24	3.7
7	36	20.3	24	13.3	60	16.8
8	23	13.0	31	17.1	54	15.1
9	20	11.3	27	14.9	47	13.1
10	20	11.3	29	16.0	49	13.7
11	7	4.0	20	11.0	27	7.5
12	8	4.5	17	9.4	25	7.0
13	2	1.1	11	6.1	13	3.6
14	0	0	5	2.8	5	1.4
16	0	0	1	0.6	1	0.3
17	1	0.6	0	0	1	0.3
รวม	177	100	181	100	358	100

ระดับ ม.1-3

เคยได้เรียนรู้เรื่องเพศศึกษามาก่อนหรือไม่

	ชาย(n=148)		หญิง(n=224)		รวม(n=372)	
	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
เคย	77	52.0	119	53.1	196	52.7
ไม่เคย	71	48.0	105	46.9	176	47.3

มีความรู้เรื่องเพศศึกษาในระดับใด

	ชาย(n=148)		หญิง(n=224)		รวม(n=372)	
	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
มีความรู้มาก	1	0.7	0	0	1	0.3
ค่อนข้างมีความรู้	19	12.8	30	13.4	49	13.2
พอรู้เรื่องบ้าง	99	66.9	147	65.6	246	66.1
ไม่ค่อยรู้เรื่อง	23	15.5	35	15.6	58	15.6
ไม่รู้เรื่องเลย	6	4.1	12	5.4	18	4.8

ต้องการรู้เรื่องเพศศึกษาอีกหรือไม่

	ชาย(n=148)		หญิง(n=224)		รวม(n=372)	
	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
ไม่ต้องการ	13	8.8	14	6.3	27	7.3
ต้องการ	135	91.2	210	93.7	345	92.7

ต้องการรู้เรื่องใดเพิ่มอีก(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

	ชาย(n=148)		หญิง(n=224)		รวม(n=372)	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
1.การเปลี่ยนแปลงของร่างกายและระบบสืบพันธุ์	78	52.7	124	55.4	202	54.3
2.การมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศและบทบาทของแต่ละเพศ	83	56.1	129	57.6	212	57.0
3.ความผิดปกติทางเพศ	75	50.7	131	58.5	206	55.4
4.การคุมกำเนิด/การป้องกันการตั้งครรภ์	39	26.4	102	45.5	141	37.9
5.การตั้งครรภ์และการคลอด	32	39.4	85	37.9	117	31.5
6.โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์/โรคเอดส์	89	60.1	109	48.7	198	53.2
7.การเลือกคู่/การแต่งงาน	77	52.0	104	46.4	181	48.7
8.กฎหมายเกี่ยวกับเรื่องเพศ	86	58.1	122	54.5	208	55.9

เคยได้รับข้อมูลข่าวสารหรือความรู้เรื่องเพศศึกษาจากที่ใด

	เพศชาย(n=148)		เพศหญิง(n=224)		รวม(n=372)	
	เคยได้รับ	ร้อยละ	เคยได้รับ	ร้อยละ	เคยได้รับ	ร้อยละ
1.พ่อ	41	27.7	77	34.4	118	31.7
2.แม่	36	24.3	133	59.4	169	45.4
3.ญาติพี่น้อง	48	32.4	95	42.4	143	38.4
4.ครู	100	67.6	184	82.1	284	76.3
5.เพื่อน	87	58.8	111	49.6	198	53.2
6.หนังสือ นิตยสาร	107	72.3	176	78.6	283	76.1
7.ทีวี วิทยุ	113	76.4	178	79.5	291	78.2
8.แพทย์ พยาบาล หรือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	91	61.5	149	66.5	240	64.5

ความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล

เพศชาย

	จำนวน	น่าเชื่อถือ		ไม่น่าเชื่อถือ		ไม่แน่ใจ	
		คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
1.พ่อ	41	25	61.0	1	2.4	15	36.6
2.แม่	36	24	66.7	1	2.8	11	30.6
3.ญาติพี่น้อง	48	19	39.6	6	12.5	23	47.9
4.ครู	100	77	77.0	4	4.0	19	19.0
5.เพื่อน	87	18	20.7	29	33.3	40	46.0
6.หนังสือ นิตยสาร	107	54	50.5	10	9.3	43	40.2
7.ทีวี วิทยุ	113	65	57.5	9	8.0	39	34.5
8.แพทย์ พยาบาล ฯ	91	76	83.5	1	1.1	14	15.4

เพศหญิง

	จำนวน	น่าเชื่อถือ		ไม่น่าเชื่อถือ		ไม่แน่ใจ	
		คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
1.พ่อ	77	50	64.9	2	2.6	25	32.5
2.แม่	133	101	75.9	3	2.3	29	21.8
3.ญาติพี่น้อง	95	51	53.7	5	5.3	39	41.0
4.ครู	184	151	82.1	2	1.1	31	16.8
5.เพื่อน	111	19	17.1	29	26.1	63	56.8
6.หนังสือ นิตยสาร	176	75	42.6	21	11.9	80	45.5
7.ทีวี วิทยุ	178	93	52.2	16	9.0	69	38.8
8.แพทย์ พยาบาล ฯ	149	132	88.6	4	2.7	13	8.7

รวม

	จำนวน	นำเสนอ		ไม่นำเสนอ		ไม่แน่ใจ	
		คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
1. พ่อ	118	75	63.6	3	2.5	40	33.9
2. แม่	169	125	74.0	4	2.4	40	23.6
3.ญาติพี่น้อง	143	70	49.0	11	7.7	62	43.3
4. ครู	284	228	80.3	6	2.1	50	17.6
5. เพื่อน	198	37	18.7	58	29.3	103	52.1
6. หนังสือ นิตยสาร	283	129	45.6	31	11.0	123	43.4
7.ทีวี วิทยุ	291	158	54.3	25	8.6	108	37.1
8.แพทย์ พยาบาล ฯ	240	207	86.3	5	2.0	28	11.7

คะแนนความรู้ด้านเพศ (31 คะแนน)

รู้จักวิธีการคุมกำเนิดต่อไปนี้หรือไม่ (8 คะแนน)

วิธีการคุมกำเนิด	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	รู้จัก	ร้อยละ	รู้จัก	ร้อยละ	รู้จัก	ร้อยละ
ถุงยางอนามัย	124	83.8	166	74.1	290	78.0
ยาเม็ดคุมกำเนิด	89	60.1	152	67.9	241	64.8
ยาฉีดคุมกำเนิด	34	23.0	61	27.2	95	25.5
การใส่ห่วงอนามัย	27	18.2	41	18.3	68	18.3
การนับวันปลอดภัย	28	18.9	26	11.6	54	14.5
การทำหมันหญิงหรือชาย	69	46.6	90	40.2	159	42.7
การฝังยาคุมกำเนิด	16	10.8	18	8.0	34	9.1
ยาคุมกำเนิดหลังร่วมเพศ	32	21.6	27	12.1	59	15.9

เมื่อมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้คุมกำเนิด จะสามารถป้องกันการตั้งครรภ์หลังการร่วมเพศในระยะ 2-3 วันแรกได้หรือไม่ (1 คะแนน)

	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
ได้	28	18.9	31	13.8	59	15.9
ไม่ได้	18	12.2	23	10.3	41	11.0
ไม่ทราบ	102	68.9	170	75.9	272	73.1

เลือกตัวเลขหน้าคำตอบที่มีความหมายตรงกัน (10 คะแนน)

	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
ประจำเดือน	133	89.9	202	90.2	335	90.1
ประจำเดือนครั้งแรก	131	88.5	202	90.2	333	89.5
การคุมกำเนิด	126	85.1	205	91.5	331	89.0
การหลั่งน้ำอสุจิ	77	50.0	131	58.5	205	55.1
โรคผู้หญิง	117	79.1	174	77.7	291	78.2
ไข่ (อวัยวะ) ในเด็กชาย	113	76.4	186	83.0	299	80.4
การร่วมเพศ/เพศสัมพันธ์	103	69.6	182	81.3	285	76.6
การทำแท้ง	120	81.1	201	89.7	321	86.3
การสำเร็จความใคร่	78	52.7	148	66.1	226	60.8
ฝันเปียก	93	62.8	133	59.4	226	60.8

ในกรณีที่มีหญิงสาวมีการร่วมเพศ อาการข้อใดที่แสดงว่าอาจจะตั้งครรภ์ได้ (1 คะแนน)

	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
ถูก	75	50.7	181	80.8	256	68.8
ผิด	73	49.3	43	19.2	116	31.2

วิธีคุมกำเนิดแบบใดที่เหมาะสมกับวัยรุ่น (1 คะแนน)

	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
ถูก	51	34.5	98	43.8	149	40.1
ผิด	97	65.5	126	56.2	223	59.9

เคยรู้เรื่องเกี่ยวกับโรคเหล่านี้หรือไม่ (9 คะแนน)

	เพศชาย			เพศหญิง		
	พอรู้บ้าง	รู้จักแต่ชื่อ	ไม่รู้จัก	พอรู้บ้าง	รู้จักแต่ชื่อ	ไม่รู้จัก
1.ซิฟิลิส	4(2.7%)	21(14.2%)	123(83.1%)	8(3.6%)	28(12.5%)	188(83.9%)
2.หนองในแท้	8(5.4%)	30(20.3%)	110(74.6%)	11(4.9%)	44(19.6%)	169(75.4%)
3.หนองในเทียม	6(4.1%)	24(16.2%)	118(79.7%)	9(4.0%)	40(17.6%)	175(78.1%)
4.เริ่มที่อวัยวะเพศ	25(16.9%)	27(18.2%)	96(64.9%)	29(12.9%)	25(11.2%)	170(75.9%)
5.แผลริมอ่อน	3(2.0%)	27(18.2%)	118(79.7%)	10(4.5%)	26(11.6%)	188(83.9%)
6.หนองหนองไก่	24(16.2%)	37(25.0%)	87(58.8%)	18(8.0%)	38(17.0%)	168(75.0%)
7.หนองข้าวสุก	14(9.5%)	36(24.3%)	98(66.2%)	18(8.0%)	33(14.7%)	173(77.3%)
8.มีเมะม่วง	12(8.1%)	40(27.0%)	96(64.9%)	14(6.3%)	50(22.3%)	160(71.4%)
9.เอดส์	136(91.9%)	9(6.1%)	3(2.0%)	205(91.5%)	16(7.1%)	3(1.3%)

เคยรู้เรื่องเกี่ยวกับโรคเหล่านี้หรือไม่

	รวม					
	พอรู้บ้าง		รู้จักแต่ชื่อ		ไม่รู้จัก	
1.ซิฟิลิส	12	(3.2%)	49	(13.2%)	311	(83.6%)
2.หนองในแท้	19	(5.1%)	74	(19.9%)	279	(75.0%)
3.หนองในเทียม	15	(4.0%)	64	(17.2%)	293	(78.8%)
4.เริมที่อวัยวะเพศ	54	(14.5%)	52	(14.0%)	266	(71.5%)
5.แผลริมอ่อน	13	(3.5%)	53	(14.2%)	306	(82.3%)
6.หนองหนองไก่	42	(11.3%)	75	(20.2%)	255	(68.5%)
7.หนองข้าวสุก	32	(8.6%)	69	(18.5%)	271	(72.9%)
8.ฝีมะม่วง	26	(7.0%)	90	(24.2%)	256	(68.8%)
9.เอดส์	341	(91.7%)	25	(6.7%)	6	(1.6%)

"แม่ตัวอย่าง" หรือมารดาที่มีความพร้อมและสามารถเลี้ยงดูบุตรให้มีสุขภาพแข็งแรงดี ควรตั้งครรภ์ระหว่างอายุเท่าใด(1 คะแนน)

	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
ถูก	99	66.9	144	64.3	243	65.3
ผิด	49	33.1	80	35.7	129	34.7

รวมคะแนนความรู้ด้านเพศศึกษา ระดับ ม.1-3 (คะแนนเต็ม 31 คะแนน)

คะแนนความรู้ด้านเพศ

เพศ	n	Minimum	Maximum	Mean	SD
ชาย	148	1.00	24.00	13.46	4.3945
หญิง	224	1.00	25.00	13.93	4.1106
รวม	372	1.00	25.00	13.74	4.2263

ร้อยละคะแนนความรู้ด้านเพศ

เพศ	n	Minimum	Maximum	Mean	SD
ชาย	148	3.23	77.42	43.42	14.1757
หญิง	224	3.23	80.65	44.95	13.2599
รวม	372	3.23	80.65	44.34	13.6333

การกระจายของคะแนนรวมความรู้ด้านเพศศึกษา ระดับ ม.1-3 (คะแนนเต็ม 31 คะแนน)

คะแนน	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	1	0.7	2	0.9	3	0.8
2	1	0.7	1	0.4	2	0.5
3	2	1.4	1	0.4	3	0.8
4	2	1.4	1	0.4	3	0.8
5	3	2.0	1	0.4	4	1.1
6	2	1.4	6	2.7	8	2.2
7	4	2.7	2	0.9	6	1.6
8	3	2.0	6	2.7	9	2.4
9	4	2.7	7	3.1	11	3.0
10	9	6.1	10	4.5	19	5.1
11	13	8.8	23	10.3	36	9.7
12	15	10.1	16	7.1	31	8.3
13	11	7.4	18	8.0	29	7.8
14	16	10.8	18	8.0	34	9.1
15	14	9.5	35	15.6	49	13.2
16	11	7.4	26	11.3	37	9.9
17	11	7.4	14	6.3	25	6.7
18	10	6.8	12	5.4	22	5.9
19	7	4.7	7	3.1	14	3.8
20	2	1.4	7	3.1	9	2.4
21	3	2.0	6	2.7	9	2.4
22	2	1.4	1	0.4	3	0.8
23	1	0.7	0	0	1	0.3
24	1	0.7	3	1.3	4	1.1
25	0	0	1	0.4	1	0.3
รวม	148	100	224	100	372	100

ระดับ ม.4-6

เคยได้เรียนรู้เรื่องเพศศึกษามาก่อนหรือไม่

	เพศชาย(n=124)		เพศหญิง(n=219)		รวม(n=343)	
	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
เคย	111	89.5	191	87.2	302	88.0
ไม่เคย	13	10.5	28	12.8	41	12.0

มีความรู้เรื่องเพศศึกษาในระดับใด

	เพศชาย(n=124)		เพศหญิง(n=219)		รวม(n=343)	
	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
มีความรู้มาก	1	0.8	2	0.9	3	0.9
ค่อนข้างมีความรู้	39	31.5	43	19.6	82	23.9
พอรู้เรื่องบ้าง	80	64.5	160	73.1	240	70.0
ไม่ค่อยรู้เรื่อง	3	2.4	12	5.5	15	4.4
ไม่รู้เรื่องเลย	1	0.8	2	0.9	3	0.9

ต้องการรู้เรื่องเพศศึกษาอีกหรือไม่

	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
ไม่ต้องการ	4	3.2	14	6.4	18	5.2
ต้องการ	120	96.8	205	93.6	325	94.8

ต้องการรู้เรื่องใดเพิ่มอีก(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

	เพศชาย(n=124)		เพศหญิง(n=219)		รวม(n=343)	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
1.การเปลี่ยนแปลงของร่างกายและระบบสืบพันธุ์	57	46.0	104	47.5	161	46.9
2.การมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศและบทบาทของแต่ละเพศ	80	64.5	121	55.3	201	58.6
3.ความผิดปกติทางเพศ	80	64.5	137	62.6	217	63.3
4.การคุมกำเนิด/การป้องกันการตั้งครรภ์	70	56.5	127	58.0	197	57.4
5.การตั้งครรภ์และการคลอด	35	28.2	93	42.5	128	37.3
6.โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์/โรคเอดส์	76	61.3	107	48.9	183	53.4
7.การเลือกคู่/การแต่งงาน	76	61.3	125	57.1	201	58.6
8.กฎหมายเกี่ยวกับเรื่องเพศ	88	71.0	132	60.3	220	64.1

เคยได้รับข้อมูลข่าวสารหรือความรู้เรื่องเพศศึกษาจากที่ใด

	เพศชาย(n=124)		เพศหญิง(n=219)		รวม(n=343)	
	เคยได้รับ	ร้อยละ	เคยได้รับ	ร้อยละ	เคยได้รับ	ร้อยละ
1.พ่อ	48	38.7	64	29.2	112	32.7
2.แม่	48	38.7	105	47.9	153	44.6
3.ญาติพี่น้อง	52	41.9	86	39.3	138	40.2
4.ครู	116	93.5	204	93.2	320	93.3
5.เพื่อน	95	76.6	134	61.2	229	66.8
6.หนังสือ นิตยสาร	114	91.9	190	86.8	304	88.6
7.ทีวี วิทยุ	110	88.7	184	84.0	294	86.0
8.แพทย์ พยาบาล หรือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	91	73.4	166	75.8	257	74.9

ความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล

เพศชาย(n=124)

	จำนวน	น่าเชื่อถือ		ไม่น่าเชื่อถือ		ไม่แน่ใจ	
		คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
1.พ่อ	48	40	83.3	1	2.1	7	14.6
2.แม่	48	42	87.5	0	0	6	12.5
3.ญาติพี่น้อง	52	27	51.9	7	13.5	18	34.6
4.ครู	116	112	96.6	0	0	4	3.4
5.เพื่อน	95	28	29.5	18	18.9	49	51.6
6.หนังสือ นิตยสาร	114	78	68.4	8	7.0	28	24.6
7.ทีวี วิทยุ	110	74	67.3	8	7.3	28	25.5
8.แพทย์ พยาบาล ฯ	91	89	97.8	0	0	2	2.2

เพศหญิง(n=219)

	จำนวน	น่าเชื่อถือ		ไม่น่าเชื่อถือ		ไม่แน่ใจ	
		คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
1.พ่อ	64	57	89.1	0	0	7	10.9
2.แม่	105	94	89.5	0	0	11	10.5
3.ญาติพี่น้อง	86	45	52.3	9	10.5	32	37.2
4.ครู	204	191	93.6	2	1.0	11	5.4
5.เพื่อน	134	48	35.8	13	9.7	73	54.5
6.หนังสือ นิตยสาร	190	122	64.2	9	4.7	59	31.1
7.ทีวี วิทยุ	184	119	64.7	10	5.4	55	29.9
8.แพทย์ พยาบาล ฯ	166	161	97.0	2	1.2	3	1.8

รวม(n=343)

	จำนวน	น่าเชื่อถือ		ไม่น่าเชื่อถือ		ไม่แน่ใจ	
		คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
1.พ่อ	112	97	86.6	1	0.9	14	12.5
2.แม่	153	136	88.9	0	0	17	11.1
3.ญาติพี่น้อง	138	72	52.2	16	11.6	50	36.2
4.ครู	320	303	94.7	2	0.6	15	4.7
5.เพื่อน	229	76	33.2	31	13.5	122	53.3
6.หนังสือ นิตยสาร	304	200	65.8	17	5.6	87	28.6
7.ทีวี วิทยุ	294	193	65.6	18	6.1	83	28.2
8.แพทย์ พยาบาล ฯ	257	250	97.3	2	0.8	5	1.9

คะแนนความรู้ด้านเพศ (31 คะแนน)

รู้จักวิธีการคุมกำเนิดหรือไม่ (8 คะแนน)

วิธีการคุมกำเนิด	เพศชาย		เพศหญิง		รวม(n=343)	
	รู้จัก	ร้อยละ	รู้จัก	ร้อยละ	รู้จัก	ร้อยละ
ถุงยางอนามัย	123	99.2	188	85.8	311	90.7
ยาเม็ดคุมกำเนิด	100	80.6	182	83.1	282	82.2
ยาฉีดคุมกำเนิด	69	55.6	118	53.9	187	54.5
การใส่ห่วงอนามัย	73	58.9	110	50.2	183	53.4
การนับวันปลอดภัย	60	48.4	140	63.9	200	58.3
การทำหมันหญิงหรือชาย	93	75.0	141	64.4	234	68.2
การฝังยาคุมกำเนิด	49	39.5	78	35.6	127	37.0
ยาคุมกำเนิดหลังร่วมเพศ	46	37.1	58	26.5	104	30.4

เมื่อมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้คุมกำเนิด จะสามารถป้องกันการตั้งครรภ์หลังการร่วมเพศในระยะ 2-3 วันแรกได้หรือไม่ (1 คะแนน)

	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
ได้	39	31.5	45	20.5	84	24.5
ไม่ได้	22	17.7	46	21.0	68	19.8
ไม่ทราบ	63	50.8	128	58.4	191	55.7

เลือกตัวเลขหน้าคำตอบที่มีความหมายตรงกัน (10 คะแนน)

	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	ตอบถูก	ร้อยละ	ตอบถูก	ร้อยละ	ตอบถูก	ร้อยละ
ประจำเดือน	119	96.0	216	98.6	335	97.7
ประจำเดือนครั้งแรก	119	96.0	216	98.6	335	97.7
การคุมกำเนิด	122	98.4	215	98.2	337	98.3
การหลั่งน้ำอสุจิ	97	78.2	177	80.8	274	79.9
โรคผู้หญิง	120	96.8	211	96.3	331	96.5
ไข่ (อณฑะ) ในเด็กชาย	121	97.6	213	97.3	334	97.4
การร่วมเพศ/เพศสัมพันธ์	108	87.1	200	91.3	308	89.8
การทำแท้ง	120	96.8	215	98.2	335	97.7
การสำเร็จความใคร่	96	77.4	175	79.9	271	79.0
ฝันเปียก	120	96.8	213	97.3	333	97.1

ในกรณีที่หญิงสาวมีการร่วมเพศ อาการข้อใดที่แสดงว่าอาจจะตั้งครรภ์ได้ (1 คะแนน)

	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
ถูก	110	88.7	205	93.6	314	91.8
ผิด	14	11.3	14	6.4	28	8.2

วิธีคุมกำเนิดแบบใดที่เหมาะสมกับวัยรุ่น (1 คะแนน)

	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
ถูก	45	36.3	88	40.2	133	38.8
ผิด	79	63.7	131	59.8	210	61.2

เคยรู้เรื่องเกี่ยวกับโรคเหล่านี้หรือไม่ (9 คะแนน)

	เพศชาย			เพศหญิง		
	1.พอรู้บ้าง	2.รู้จักแต่ชื่อ	3.ไม่รู้จัก	1.พอรู้บ้าง	2.รู้จักแต่ชื่อ	3.ไม่รู้จัก
1.ซิฟิลิส	29(23.4%)	39(31.5%)	56(45.2%)	42(19.2%)	71(32.4%)	106(48.4%)
2.หนองในแท้	34(27.4%)	45(36.3%)	45(36.3%)	44(20.1%)	88(40.2%)	87(39.7%)
3.หนองในเทียม	25(20.2%)	48(38.7%)	51(41.1%)	32(14.6%)	87(39.7%)	100(45.7%)
4.เริ่มที่อวัยวะเพศ	45(36.3%)	34(27.4%)	45(36.3%)	60(27.4%)	60(27.4%)	99(45.2%)
5.แผลริมอ่อน	22(17.7%)	34(27.4%)	68(54.8%)	37(16.9%)	51(23.3%)	131(59.8%)
6.หูดหงอนไก่	44(35.5%)	39(31.5%)	41(33.1%)	39(17.8%)	65(29.7%)	115(52.5%)
7.หูดข้าวสุก	36(29.0%)	41(33.1%)	47(37.9%)	23(10.5%)	68(31.1%)	128(58.4%)
8.มีมะม่วง	35(28.2%)	43(34.7%)	46(37.1%)	28(12.8%)	78(35.6%)	113(51.6%)
9.เอดส์	118(95.2%)	5(4.0%)	1(0.8%)	209(95.4%)	9(4.1%)	1(0.5%)

เคยรู้เรื่องเกี่ยวกับโรคเหล่านี้หรือไม่

	รวม (%)		
	1.พอรู้บ้าง	2.รู้จักแต่ชื่อ	3.ไม่รู้จัก
1.ซิฟิลิส	71(20.7%)	110(32.1%)	162(47.2%)
2.หนองในแท้	78(22.7%)	133(38.8%)	132(38.5%)
3.หนองในเทียม	57(16.6%)	135(39.4%)	151(44.0%)
4.เริมที่อวัยวะเพศ	105(30.6%)	94(27.4%)	144(42.0%)
5.แผลริมอ่อน	59(17.2%)	85(24.8%)	199(58.0%)
6.หูดหงอนไก่	83(24.2%)	104(30.3%)	156(45.5%)
7.หูดข้าวสุก	59(17.2%)	109(31.8%)	175(51.0%)
8.มีมะม่วง	63(18.4%)	121(35.3%)	159(46.4%)
9.เอดส์	327(95.3%)	14(4.1%)	2(0.6%)

"แม่ตัวอย่าง" หรือมารดาที่มีความพร้อมและสามารถเลี้ยงดูบุตรให้มีสุขภาพแข็งแรงดี ควรตั้งครรภ์ระหว่างอายุเท่าใด (1 คะแนน)

	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ	คำตอบ	ร้อยละ
ถูก	107	86.3	204	93.2	311	90.7
ผิด	17	13.7	15	6.8	32	9.3

รวมคะแนนความรู้ด้านเพศศึกษา ระดับ ม.4-6 (คะแนนเต็ม 31 คะแนน)

คะแนนความรู้ด้านเพศ

เพศ	n	Minimum	Maximum	Mean	SD
ชาย	124	9.00	29.00	19.72	4.3347
หญิง	219	8.00	30.00	18.82	4.0750
รวม	343	8.00	30.00	19.15	4.1867

ร้อยละคะแนนความรู้ด้านเพศ

เพศ	n	Minimum	Maximum	Mean	SD
ชาย	124	29.03	93.55	63.61	13.9829
หญิง	219	25.81	96.77	60.72	13.1452
รวม	343	25.81	96.77	61.76	13.5055

การกระจายของคะแนนรวมความรู้ด้านเพศศึกษา ระดับ ม.4-6 (คะแนนเต็ม 31 คะแนน)

คะแนน	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
8	0	0	1	0.5	1	0.3
9	1	0.8	2	0.9	3	0.9
10	1	0.8	1	0.5	2	0.6
11	1	0.8	2	0.9	3	0.9
12	3	2.4	5	2.3	8	2.3
13	1	0.8	11	5.0	12	3.5
14	7	5.6	9	4.1	16	4.7
15	8	6.5	16	7.3	24	7.0
16	8	6.5	17	7.8	25	7.3
17	6	4.8	21	9.6	27	7.9
18	17	13.7	15	6.8	32	9.3
19	7	5.6	21	9.6	28	8.2
20	11	8.9	18	8.2	29	8.5
21	12	9.7	24	11.0	36	10.5
22	9	7.3	25	11.4	34	9.9
23	9	7.3	9	4.1	18	5.2
24	5	4.0	7	3.2	12	3.5
25	3	2.4	4	1.8	7	2.0
26	7	5.6	4	1.8	11	3.2
27	2	1.6	0	0	2	0.6
28	3	2.4	2	0.9	5	1.5
29	3	2.4	2	0.9	5	1.5
30	0	0	3	1.4	3	0.9
รวม	124	100	219	100	343	100

หมวดที่ 3 เจตคติด้านเพศ

ระดับ ป.5-6

ถ้ามีข้อสงสัยด้านเพศศึกษา อยากจะปรึกษาใคร

	ชาย(n=177)		หญิง(n=181)		รวม(n=358)	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
พ่อแม่	34	19.2	63	34.8	97	27.1
ครู อาจารย์	15	8.5	7	3.9	22	6.1
เพื่อน	3	1.7	0	0	3	0.8
แพทย์ พยาบาล	125	70.6	111	61.3	236	65.9

อยากให้ใครเป็นผู้สอนเรื่องเพศศึกษามากที่สุด

	ชาย(n=177)		หญิง(n=181)		รวม(n=358)	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
พ่อแม่	28	15.8	42	23.2	70	19.6
ครู อาจารย์	19	10.7	16	8.8	35	9.8
เพื่อน	7	4.0	1	0.6	8	2.2
แพทย์ พยาบาล	123	69.5	122	67.4	245	68.4

เด็กที่มีอายุเท่ากันควรได้เรียนเรื่องเพศศึกษาหรือไม่

	ชาย(n=177)		หญิง(n=181)		รวม(n=358)	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
ควร	63	35.6	81	44.8	144	40.2
ไม่ควร	54	30.5	38	21.0	92	25.7
ไม่แน่ใจ	60	33.9	62	34.3	122	34.1

ควรเริ่มมีการสอนเพศศึกษาในระดับใด

	ชาย(n=177)		หญิง(n=181)		รวม(n=358)	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
ในครอบครัว	37	20.9	21	11.6	58	16.2
ระดับประถมศึกษา	40	22.6	68	37.6	108	30.2
ระดับมัธยมศึกษา	39	22.0	46	25.4	85	23.7
ระดับอุดมศึกษา	15	8.5	14	7.7	29	8.1
ไม่ควรสอน	46	26.0	32	17.7	78	21.8

การสอนเพศศึกษาจะทำให้การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสมเปลี่ยนแปลงหรือไม่

	ชาย(n=177)		หญิง(n=181)		รวม(n=358)	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
เปลี่ยนแปลง เพิ่มขึ้น	37	20.9	28	15.5	65	18.2
เปลี่ยนแปลง ลดลง	20	11.3	20	11.0	40	11.2
ไม่เปลี่ยนแปลง	13	7.3	12	6.6	25	7.0
ไม่ทราบ	107	60.5	121	66.9	228	63.7

การสำนึกความใคร่ด้วยตัวเองตามปกติมีอันตรายต่อสุขภาพหรือไม่

	ชาย(n=177)		หญิง(n=181)		รวม(n=358)	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
มี	33	18.6	43	23.8	76	21.2
ไม่มี	28	15.8	24	13.3	52	14.5
ไม่ทราบ	116	65.5	114	63.0	230	64.3

การทำแท้งเป็นสิ่งที่ผิดศีลธรรมหรือไม่

	ชาย(n=177)		หญิง(n=181)		รวม(n=358)	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
ผิดอย่างยิ่ง ทุกกรณี	60	33.9	71	39.2	131	36.6
ผิด ถ้าไม่มีเหตุผล	33	18.6	24	13.3	57	15.9
ไม่แน่ใจ	44	24.9	48	26.5	92	25.7
ไม่ผิด ถ้ามีเหตุผล	24	13.6	31	17.1	55	15.4
ไม่ผิด ทุกกรณี	16	9.0	7	3.9	23	6.4

การมีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกันเป็นสิ่งที่สังคมยอมรับหรือไม่

	ชาย(n=177)		หญิง(n=181)		รวม(n=358)	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
ได้	20	11.3	14	7.7	34	9.5
ไม่ได้	88	49.7	84	46.4	172	48.0
ไม่ทราบ	69	39.0	83	45.9	152	42.5

ผลการศึกษาเชิงคุณภาพ ระดับ ป.5-6

โดยการสัมภาษณ์กลุ่มย่อย 4 ครั้งๆละ 6 คน รวมนักเรียนที่เข้าร่วมการสัมภาษณ์กลุ่มย่อย 24 คน เป็นชาย 12 คน หญิง 12 คน

1. ถ้าวัยรุ่นตั้งครรภ์ในขณะที่ไม่พร้อมหรือไม่ตั้งใจ จะดำเนินการอย่างไร

● ถ้าตั้งครรภ์จะอย่างไร

- ทำแท้งหรือทำงานหนักให้ลูกออก (พงษ์ ป.6 ช)
- ปรึกษาพ่อแม่ เพราะใกล้ชิดและไว้ใจได้ (ส้ม ป.6 หญิง)
- ไม่บอกครู เพราะเป็นเรื่องส่วนตัว (นัท ป.5 ช)
- ไม่บอกเพื่อน เพราะเป็นเรื่องอับอาย (เก่ง ป.5 ช)

● ทำไมจึงเลือกการปฏิบัติเช่นนั้น

- เพราะไม่มีเงิน พ่อแม่อาจแยกทางกัน
- ถ้าตั้งครรภ์ใหญ่ๆจะอาย กลัวพ่อแม่คำ

2. รูปแบบบริการคุมกำเนิดหรือป้องกันการตั้งครรภ์ที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่น

● คิดว่าควรมีบริการคุมกำเนิดในโรงเรียนไหม

- ไม่ควรมี เพราะเป็นเรื่องน่าอับอาย (เผด็จ ป.5 ช)
- ไม่ควรมี เพราะไม่มีใครกล้ามาใช้บริการ (สไปซ์ ป.6 ช)

3. ใครควรเป็นผู้สอนเรื่องเพศศึกษามากที่สุด

● ถ้ามีข้อสงสัยเรื่องเพศจะถามใคร

- พ่อแม่ (อิว ป.5 หญิง, เบิ้ล ป.6 ช)
- ไม่เคยสงสัย (ตือ ป.6 ช)
- ถามป้า เพราะอยู่ใกล้ชิดที่สุด (มิว ป.5 หญิง)
- ไม่ถาม เพราะอาย ไม่กล้าถาม และคิดว่าเป็นเรื่องไม่สำคัญ (เบนซ์ ป.5 ช)

● อยากให้ใครสอน

- แพทย์สอนในโรงเรียน เพราะน่าเชื่อถือ (ตือ ป.6 ช)
- ไม่ควรเป็นครู เพราะเป็นเรื่องน่าเกลียด
- น่าจะให้พ่อแม่เป็นคนสอนเพราะเป็นเรื่องส่วนตัว กล้าถาม เชื่อถือและไว้ใจ (ปาร์ค ป.5 ช)
- พ่อ แม่ เพราะอยู่ใกล้ (อิว ป.5 หญิง)

● เชื่อถือใครมากกว่า

- เชื่อถือแพทย์มากกว่าพ่อแม่ และเชื่อถือพ่อแม่มากกว่าครู (น็อค ป.6 ช)

ระดับ ม.1-3

สื่อใดที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการเรียนรู้เรื่องเพศ

	ชาย(n=148)		หญิง(n=224)		รวม(n=372)	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
พ่อแม่สอนที่บ้าน	8	5.4	29	12.9	37	9.9
ครูบรรยายในห้อง	31	20.9	25	11.2	56	15.1
นิตยสาร หนังสือพิมพ์	14	9.5	11	4.9	25	6.7
เอกสารเสริมความรู้/หนังสือเล็กๆ	10	6.8	23	10.3	33	8.9
ทีวี วิดีโอ วีซีดี เพื่อการศึกษา	24	16.2	21	9.4	45	12.1
หนังสือ ตำราวิชาการ	9	6.1	15	6.7	24	6.5
จนท.สธ. ให้คำปรึกษารายบุคคล	48	32.4	98	43.8	146	39.2
อื่นๆ	4	2.7	2	0.9	6	1.6

ชายหญิงที่ยังไม่แต่งงานและต้องการมีเพศสัมพันธ์กัน ควรมีการป้องกันการตั้งครรภ์หรือไม่

	ชาย(n=148)		หญิง(n=224)		รวม(n=372)	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
ควร	103	69.6	185	82.6	288	77.4
ไม่ควร	27	18.2	18	8.0	45	12.1
ไม่แน่ใจ	18	12.2	21	9.4	39	10.5

ควรเริ่มมีการสอนเพศศึกษาในระดับใด

	ชาย(n=148)		หญิง(n=224)		รวม(n=372)	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
ในครอบครัว	31	20.9	44	19.6	75	20.2
ระดับประถมศึกษา	17	11.5	50	22.3	67	18.0
ระดับมัธยมศึกษา	80	54.1	111	49.6	191	51.3
ระดับอุดมศึกษา	7	4.7	11	4.9	18	4.8
ไม่ควรสอน	13	8.8	8	3.6	21	5.6

การสอนเพศศึกษาจะทำให้การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสมเปลี่ยนแปลงหรือไม่อย่างไร

	ชาย(n=148)		หญิง(n=224)		รวม(n=372)	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
เปลี่ยนแปลง เพิ่มขึ้น	38	25.7	47	21.0	85	22.8
เปลี่ยนแปลง ลดลง	32	21.6	58	25.9	90	24.2
ไม่เปลี่ยนแปลง	14	9.5	14	6.3	28	7.5
ไม่ทราบ	64	43.2	105	46.9	169	45.5

การมีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกัน เป็นสิ่งที่สังคมยอมรับได้หรือไม่

	ชาย(n=148)		หญิง(n=224)		รวม(n=372)	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
ได้	9	6.1	7	3.1	16	4.3
ไม่ได้	107	72.3	172	76.8	279	75.0
ไม่ทราบ	32	21.6	45	20.1	77	20.7

การแต่งงานตามประเพณี เป็นสิ่งสำคัญหรือไม่

	ชาย(n=148)		หญิง(n=224)		รวม(n=372)	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง	89	60.1	146	65.2	235	63.2
เป็นสิ่งสำคัญพอควร	38	25.7	59	26.3	97	26.1
ไม่แน่ใจ	9	6.1	15	6.7	24	6.5
ไม่ใช่สิ่งสำคัญนัก	8	5.4	4	1.8	12	3.2
ไม่มีความสำคัญ	4	2.7	0	0	4	1.1

ใครเป็นแบบอย่างที่ดีทางเพศที่อยากปฏิบัติตาม

	ชาย(n=148)		หญิง(n=224)		รวม(n=372)	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
พ่อแม่	85	57.4	181	80.8	266	71.5
พี่ชาย พี่สาว	9	6.1	11	4.9	20	5.4
ลุง ป้า น้าอา	3	2.0	2	0.9	5	1.3
ป้าตายาย	6	4.1	4	1.8	10	2.7
เพื่อน	7	4.7	0	0	7	1.9
ครู อาจารย์	20	13.5	12	5.4	32	8.6
ดารา นักแสดง นักร้อง	4	2.7	0	0	4	1.1
นักกีฬา	7	4.7	3	1.3	10	2.7
อื่นๆ	7	4.7	11	4.9	18	4.8

เห็นด้วยหรือไม่ว่าเพศชายควรมีประสบการณ์ทางเพศก่อนแต่งงาน

	ชาย(n=148)		หญิง(n=224)		รวม(n=372)	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
เห็นด้วย	57	38.5	49	21.9	106	28.5
ไม่เห็นด้วย	56	37.8	121	54.0	177	47.6
ไม่แน่ใจ	35	23.6	54	24.1	89	23.9

เห็นด้วยหรือไม่ว่าเพศหญิงควรจะมีประสบการณ์ทางเพศก่อนแต่งงาน

	ชาย(n=148)		หญิง(n=224)		รวม(n=372)	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
เห็นด้วย	33	22.3	46	20.5	79	21.2
ไม่เห็นด้วย	83	56.1	137	61.2	220	59.1
ไม่แน่ใจ	32	21.6	41	18.3	73	19.7

อายุที่เหมาะสม

	ชาย(n=148)		หญิง(n=224)		รวม(n=372)	
	เฉลี่ย	SD	เฉลี่ย	SD	เฉลี่ย	SD
มีแฟนหรือคู่รัก-ผู้ชาย	20.6	3.72	21.0	3.40	20.8	3.53
มีแฟนหรือคู่รัก-ผู้หญิง	19.7	3.17	20.0	3.00	19.9	3.07
มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก-ผู้ชาย	22.2	3.85	23.7	3.24	23.1	3.58
มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก-ผู้หญิง	21.4	3.61	22.9	3.05	22.3	3.37
แต่งงาน-ผู้ชาย	24.1	3.85	25.0	3.62	24.7	3.74
แต่งงาน-ผู้หญิง	23.0	3.77	23.9	3.30	23.5	3.51
มีบุตร-ผู้ชาย	26.9	4.29	27.8	4.06	27.4	4.17
มีบุตร-ผู้หญิง	25.5	4.29	26.6	3.92	26.2	4.10

เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ อยากจะปรึกษาหรือขอคำแนะนำจากใคร

	ชาย(n=148)		หญิง(n=224)		รวม(n=372)	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
พ่อ หรือ แม่	50	33.8	112	50.0	162	43.5
ญาติ หรือ พี่ หรือ น้อง	2	1.4	4	1.8	6	1.6
เพื่อน	13	8.8	16	7.1	29	7.8
ครู อาจารย์	4	2.7	4	1.8	8	2.2
แพทย์ พยาบาล จนท.สธ.	71	48.0	83	37.1	154	41.4
อื่นๆ	8	5.4	1	0.4	13	3.5

ทัศนคติสอนหญิงของไทย ยังใช้ได้ในปัจจุบันนี้หรือไม่

	ชาย(n=148)		หญิง(n=224)		รวม(n=372)	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
ใช้ได้ดีมาก	16	10.8	29	12.9	45	12.1
ยังใช้ได้	27	18.2	52	23.2	79	21.2
ไม่แน่ใจ	41	27.7	36	16.1	77	20.7
ใช้ได้น้อย	61	41.2	106	47.3	167	44.9
ไม่ควรใช้เลย	3	2.0	1	0.4	4	1.1

พรหมจารี (หญิงที่ยังบริสุทธิ์) เป็นเรื่องสำคัญมากเท่าใดสำหรับหญิงไทย

	ชาย(n=148)		หญิง(n=224)		รวม(n=372)	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
มากที่สุด	70	47.3	155	69.2	225	60.5
มาก	36	24.3	44	19.6	80	21.5
ปานกลาง	26	17.6	19	8.5	45	12.1
น้อย	9	6.1	5	2.2	14	3.8
ไม่สำคัญ	7	4.7	1	0.4	8	2.2

ถ้ามีความรักในวัยเรียน จะมีเพศสัมพันธ์หรือไม่

	ชาย(n=148)		หญิง(n=224)		รวม(n=372)	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
มี	12	8.1	5	2.2	17	4.6
ไม่มี	95	64.2	206	92.0	301	80.9
ไม่แน่ใจ	41	27.7	13	5.8	54	14.5

ควรมีบริการคุมกำเนิดในโรงเรียนหรือไม่

	ชาย(n=148)		หญิง(n=224)		รวม(n=372)	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
ควรมี	27	18.2	40	17.9	67	18.0
ไม่ควรมี	79	53.4	119	53.1	198	53.2
ไม่แน่ใจ	42	28.4	65	29.0	107	28.8

การคุมกำเนิดควรเป็นหน้าที่ของฝ่ายใด

	ชาย(n=148)		หญิง(n=224)		รวม(n=372)	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
ชาย	11	7.4	4	1.8	15	4.0
หญิง	51	34.5	82	36.6	133	35.8
ทั้งชายและหญิง	86	58.1	138	61.6	224	60.2

บริการคุมกำเนิดที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่นควรทำในลักษณะใด

	ชาย(n=148)		หญิง(n=224)		รวม(n=372)	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
ยสธ.หรือหัวหน้าห้อง	11	7.4	14	6.3	25	6.7
ครูประจำชั้น/ครูพยาบาล/ครูแนะแนว	15	10.1	20	8.9	35	9.4
จนท. สธ./แพทย์/พยาบาล	88	59.5	142	63.4	230	61.8
คลินิกหรือโรงพยาบาลเอกชน	27	18.2	42	18.8	69	18.5
ร้านขายยา	6	4.1	4	1.8	10	2.7
อื่นๆ	1	0.7	2	0.9	3	0.8

ถ้าต้องการมีเพศสัมพันธ์ จะยอมใช้วิธีการคุมกำเนิดเองหรือไม่

	ชาย(n=148)		หญิง(n=224)		รวม(n=372)	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
1.ใช่	57	38.5	78	34.8	135	36.3
2.ไม่ใช่	30	20.3	60	26.8	90	24.2
3.ไม่แน่ใจ	61	41.2	86	38.4	147	39.5

ถ้าตั้งครรภ์ในขณะที่ไม่พร้อมหรือไม่ตั้งใจ ควรดำเนินการอย่างไรต่อไปเป็นอันดับแรก

	ชาย(n=148)		หญิง(n=224)		รวม(n=372)	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
ทำแท้งทันที	4	2.7	3	1.3	7	1.9
ฝากครรภ์	6	4.1	4	1.8	10	2.7
ปรึกษาบิดามารดา/ผู้ปกครอง	61	41.2	124	55.4	185	49.7
ปรึกษาครู อาจารย์	10	6.8	1	0.9	12	3.2
ปรึกษาเพื่อนสนิท	3	2.0	3	1.3	6	1.6
ปรึกษาแพทย์ พยาบาล	39	26.4	56	25.0	95	25.5
ไม่ทราบ	25	16.9	32	14.3	57	15.3

ใครควรเป็นผู้สอนเรื่องเพศศึกษามากที่สุด

	ชาย(n=148)		หญิง(n=224)		รวม(n=372)	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
พ่อ แม่	26	17.6	45	20.1	71	19.1
ครู อาจารย์	25	16.9	22	9.8	47	12.6
เพื่อน	13	8.8	4	1.8	17	4.6
แพทย์ พยาบาล จนท.สร.	80	54.1	151	67.4	231	62.1
อื่นๆ	4	2.7	2	0.9	6	1.6

เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานมีความเหมาะสมกับวัฒนธรรมของไทยหรือไม่

	ชาย(n=148)		หญิง(n=224)		รวม(n=372)	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
เหมาะสมอย่างยิ่ง	6	4.1	11	4.9	17	4.6
เหมาะสม	9	6.1	8	3.6	17	4.6
ไม่แน่ใจ	30	20.3	22	9.8	52	14.0
ไม่เหมาะสม	64	43.2	84	37.5	148	39.8
ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง	39	26.4	99	44.2	138	37.1

การที่ชายหญิงมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร มีสาเหตุมาจากอะไร

	ชาย(n=148)		หญิง(n=224)		รวม(n=372)	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
เป็นสิ่งที่ตั้งใจหรือคาดหวังไว้	9	6.1	1	0.4	10	2.7
ถูกบังคับ	2	1.4	2	0.9	4	1.1
ความรัก	28	18.9	49	21.9	77	20.7
อยากลอง	56	37.8	73	32.6	129	34.7
มีอารมณ์ทางเพศ/ความปรารถนา	52	35.1	96	42.9	148	39.8
อื่นๆ	1	0.7	3	1.3	4	1.1

นักเรียนหญิงที่ตั้งครรภ์ ควรถูกให้หยุดเรียนหรือไม่

	ชาย(n=148)		หญิง(n=224)		รวม(n=372)	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
ควร	85	57.4	153	68.3	238	64.0
ไม่ควร	23	15.5	19	8.5	42	11.3
ไม่แน่ใจ	40	27.1	52	23.2	92	24.7

นักเรียนชายที่มีคู่วัยตั้งครรภ์ ควรถูกให้หยุดเรียนหรือไม่

	ชาย(n=148)		หญิง(n=224)		รวม(n=372)	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
ควร	57	38.5	114	50.9	171	46.0
ไม่ควร	41	27.7	40	17.9	81	21.8
ไม่แน่ใจ	50	33.8	70	31.3	120	32.3

การสำเร็จความใคร่ด้วยตัวเองตามปกติมีอันตรายต่อสุขภาพหรือไม่

	ชาย(n=148)		หญิง(n=224)		รวม(n=372)	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
มี	29	19.6	51	22.8	80	21.5
ไม่มี	26	17.6	21	9.4	47	12.6
ไม่ทราบ	93	62.8	152	67.9	245	65.9

การทำแท้งเป็นสิ่งที่ผิดศีลธรรมหรือไม่

	ชาย(n=148)		หญิง(n=224)		รวม(n=372)	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
ผิดอย่างยิ่งทุกกรณี	56	37.8	123	54.9	179	48.1
ผิด ถ้าไม่มีเหตุผล	35	23.6	49	21.9	84	22.6
ไม่แน่ใจ	27	18.2	30	13.4	57	15.3
ไม่ผิด ถ้ามีเหตุผล	20	13.5	19	8.5	39	10.5
ไม่ผิดทุกกรณี	10	6.8	3	1.3	13	3.5

ผลการศึกษาเชิงคุณภาพ ระดับ ม.1-3

โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก 6 ครั้งๆละ 2 คน รวมนักเรียนที่เข้าร่วมการสัมภาษณ์เชิงลึก 12 คน เป็นชาย 6 คน หญิง 6 คน

1. ถ้าวัยรุ่นตั้งครรภ์ในขณะที่ไม่พร้อมหรือไม่ตั้งใจ จะดำเนินการอย่างไร
 - ถ้าเพื่อนเรตั้งครรภ์ เราจะทำอะไร
 - ปิดเป็นความลับและไปเอาลูกออก (ดุษ ม.2 ช)
 - หาวิธีเอาลูกออก (ทิม ม.2 ช)
 - เอาออกเพราะเห็นมาหลายรายแล้ว คิดว่าเป็นเรื่องถูกต้อง แม้มตามหลักแล้วจะไม่ถูกต้องนัก (ม.2 ณ)
 - ถ้าตั้งครรภ์จะปรึกษาใคร
 - เพื่อน เพราะถ้าเพื่อนรู้คงไม่กล้ามาล้อเรา (เป้า ม.2 ช)
 - คิดว่าเพื่อนคงแนะนำให้ไปปรึกษาพ่อแม่ต่อ
 - ไม่บอกอาจารย์แน่ๆ (บอย ม.2 ช)
 - ไม่กล้าบอกพ่อแม่ เพราะผลที่จะตามมาเยอะมาก (ทิม ม.2 ช)
 - ปรึกษาผู้ปกครอง (น้อง ม.3 ณ)
2. รูปแบบบริการคุมกำเนิดหรือป้องกันการตั้งครรภ์ที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่น
 - ควรมีบริการคุมกำเนิดในโรงเรียนหรือไม่
 - ไม่ควรมี ควรให้รับผิดชอบเอง
 - ถ้ามีบริการคุมกำเนิดในโรงเรียน คงมีผู้มาใช้บริการน้อย
 - รูปแบบการบริการ
 - แนะนำแนวทางแก้ไขป้องกันปัญหา
 - อาจมีการจ่ายยาคุมกำเนิดด้วย
 - ควรให้แพทย์ พยาบาลเป็นผู้ให้บริการ เพราะให้คำปรึกษาได้ (นุ่น ม.3 ณ)
 - แจกถุงยางอาจมีคนมาขอรับ แต่ยาเม็ดคุมกำเนิดอาจไม่มีคนมาเอา
 - ส่วนใหญ่เพื่อนใช้บริการจากร้านขายยา เนื่องจากไม่มีคนรู้จักและเป็นความลับ
3. ใครควรเป็นผู้สอนเรื่องเพศศึกษามากที่สุด
 - เวลามีปัญหาเรื่องเพศจะปรึกษาใคร
 - อาจารย์ที่ปรึกษา เพราะมีคำตอบ (เป้า ม.2 ช)
 - ไม่กล้าถามแม่เพราะกลัวถูกตำหนิ
 - ถามแม่ เพราะสนิทมากกว่าพ่อ
 - ครู (บ๊อบ ม.3 ช)
 - หมอ เพราะมีความรู้ (บ๊อบ ม.3 ช)
 - อยากให้ใครสอน
 - แพทย์ พยาบาล เพราะมีความรู้ และเชี่ยวชาญ
 - พ่อแม่อาจสอนได้ แต่เนื้อหาอาจไม่น่าเชื่อถือ (แหลม ม.3 ช)

ระดับ ม.4-6

สื่อใดที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการเรียนรู้เรื่องเพศ

	ชาย		หญิง		รวม	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
พ่อแม่สอนที่บ้าน	4	3.2	16	7.3	20	5.8
ครูบรรยายในห้อง	18	14.5	34	15.5	52	15.2
นิตยสาร หนังสือพิมพ์	8	6.5	4	1.8	12	3.5
เอกสารเสริมความรู้/หนังสือเล็กๆ	12	9.7	22	10.0	34	9.9
ทีวี วิทยุ วิดีโอเพื่อการศึกษา	19	15.3	26	11.9	45	13.1
หนังสือ ตำราวิชาการ	10	8.1	13	5.9	23	6.7
จนท.สธ.ให้คำปรึกษารายบุคคล	51	41.1	102	46.6	153	44.6
อื่นๆ	2	1.6	2	0.9	4	1.2

ชายหญิงที่ยังไม่แต่งงานและต้องการมีเพศสัมพันธ์กัน ควรมีการป้องกันการตั้งครรภ์หรือไม่

	ชาย		หญิง		รวม	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
ควร	119	96.0	207	94.5	326	95.0
ไม่ควร	3	2.4	10	4.6	13	3.8
ไม่แน่ใจ	2	1.6	2	0.9	4	1.2

ควรเริ่มมีการสอนเพศศึกษาในระดับใด

	ชาย		หญิง		รวม	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
ในครอบครัว	26	21.0	52	23.7	78	22.7
ระดับประถมศึกษา	26	21.0	37	16.9	63	18.4
ระดับมัธยมศึกษา	71	57.3	123	56.2	194	56.6
ระดับอุดมศึกษา	1	0.8	6	2.7	7	2.0
ไม่ควรสอน	0	0	1	0.5	1	0.3

การสอนเพศศึกษาจะทำให้การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสมเปลี่ยนแปลงหรือไม่อย่างไร

	ชาย		หญิง		รวม	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
เปลี่ยนแปลง เพิ่มขึ้น	24	19.4	61	27.9	85	24.8
เปลี่ยนแปลง ลดลง	60	48.4	70	32.0	130	37.9
ไม่เปลี่ยนแปลง	7	5.6	20	9.1	27	7.9
ไม่ทราบ	33	26.6	68	31.1	101	29.4

การมีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกัน เป็นสิ่งที่สังคมยอมรับได้หรือไม่

	ชาย		หญิง		รวม	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
ได้	14	11.3	14	6.4	28	8.2
ไม่ได้	86	69.4	180	82.2	266	77.6
ไม่ทราบ	24	19.4	25	11.4	49	14.2

การแต่งงานตามประเพณี เป็นสิ่งสำคัญหรือไม่

	ชาย		หญิง		รวม	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง	66	53.2	156	71.2	222	64.7
เป็นสิ่งสำคัญพอควร	45	36.3	51	23.3	96	28.0
ไม่แน่ใจ	6	4.8	2	0.9	8	2.3
ไม่ใช่สิ่งสำคัญนัก	7	5.6	9	4.1	16	4.7
ไม่มีความสำคัญ	0	0	1	0.5	1	0.3

ใครเป็นแบบอย่างที่ดีทางเพศที่อยากปฏิบัติตาม

	ชาย		หญิง		รวม	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
พ่อ แม่	65	52.4	168	76.7	233	67.9
พี่ชาย พี่สาว	5	4.0	6	2.7	11	3.2
ลุง ป้า น้า อา	1	0.8	0	0	1	0.3
ปู่ย่า ตายาย	2	1.6	7	3.2	9	2.6
เพื่อน	7	5.6	4	1.8	11	3.2
ครู อาจารย์	15	12.1	14	6.4	29	8.5
ดารา นักแสดง นักร้อง	10	8.1	4	1.8	14	4.1
นักกีฬา	6	4.8	4	1.8	10	2.9
อื่นๆ ระบุ	13	10.5	12	5.5	25	7.3

เห็นด้วยหรือไม่ว่าเพศชายควรมีประสบการณ์ทางเพศก่อนแต่งงาน

	ชาย		หญิง		รวม	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
1.เห็นด้วย	52	41.9	32	14.6	84	24.5
2.ไม่เห็นด้วย	44	35.5	152	69.4	196	57.1
3.ไม่แน่ใจ	28	22.6	35	16.0	63	18.4

เห็นด้วยหรือไม่ว่าเพศหญิงควรจะมีประสบการณ์ทางเพศก่อนแต่งงาน

	ชาย		หญิง		รวม	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
เห็นด้วย	12	9.7	15	6.8	27	7.9
ไม่เห็นด้วย	92	74.2	180	82.2	272	79.3
ไม่แน่ใจ	20	16.1	24	11.0	44	12.8

อายุที่เหมาะสม

	ชาย		หญิง		รวม	
	เฉลี่ย	SD	เฉลี่ย	SD	เฉลี่ย	SD
มีแฟนหรือคู่รัก-ผู้ชาย	20.2	3.32	21.9	2.92	21.3	3.16
มีแฟนหรือคู่รัก-ผู้หญิง	19.2	2.86	20.7	2.43	20.1	2.69
มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก-ผู้ชาย	21.3	3.21	23.6	3.11	22.8	3.33
มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก-ผู้หญิง	20.6	2.82	22.7	2.58	21.9	2.85
แต่งงาน-ผู้ชาย	24.5	2.72	25.4	2.80	25.1	2.80
แต่งงาน-ผู้หญิง	22.9	2.58	23.7	2.37	23.4	2.48
มีบุตร-ผู้ชาย	26.8	2.95	27.1	2.98	27.0	2.97
มีบุตร-ผู้หญิง	25.0	2.98	25.2	2.46	25.1	2.66

เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ อยากจะปรึกษาหรือขอคำแนะนำจากใคร

	ชาย		หญิง		รวม	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
พ่อ หรือ แม่	23	18.5	71	32.4	94	27.4
ญาติ หรือ พี่ หรือ น้อง	1	0.8	5	2.3	6	1.7
เพื่อน	26	21.0	33	15.1	59	17.2
ครู อาจารย์	3	2.4	0	0	3	0.9
แพทย์ พยาบาล จนท.สธ.	67	54.0	109	49.8	176	51.3
อื่นๆ	4	3.2	1	0.5	5	1.5

สถานศึกษาของโรงเรียนยังใช้ได้ในปัจจุบันหรือไม่

	ชาย		หญิง		รวม	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
ใช้ได้ดีมาก	19	15.3	41	18.7	60	17.5
ยังใช้ได้	31	25.0	62	28.3	93	27.1
ไม่แน่ใจ	15	12.1	19	8.7	34	9.9
ใช้ได้น้อย	55	44.4	95	43.4	150	43.7
ไม่ควรใช้เลย	4	3.2	2	0.9	6	1.7

พรหมจารี (หญิงที่ยังบริสุทธิ์) เป็นเรื่องสำคัญมากเท่าใดสำหรับหญิงไทย

	ชาย		หญิง		รวม	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
มากที่สุด	70	56.5	147	67.1	217	63.3
มาก	31	25.0	50	22.8	81	23.6
ปานกลาง	18	14.5	16	7.3	34	9.9
น้อย	2	1.6	4	1.8	6	1.7
ไม่สำคัญ	3	2.4	2	0.9	5	1.5

ถ้ามีความรักในวัยเรียน จะมีเพศสัมพันธ์หรือไม่

	ชาย		หญิง		รวม	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
มี	19	15.3	1	0.5	20	5.8
ไม่มี	79	63.7	206	94.1	285	83.1
ไม่แน่ใจ	26	21.0	12	5.5	38	11.1

ควรมีบริการคุมกำเนิดในโรงเรียนหรือไม่

	ชาย		หญิง		รวม	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
ควรมี	39	31.5	42	19.2	81	23.6
ไม่ควรมี	62	50.0	141	64.4	203	59.2
ไม่แน่ใจ	23	18.5	36	16.4	59	17.2

การคุมกำเนิดควรเป็นหน้าที่ของฝ่ายใด

	ชาย		หญิง		รวม	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
ชาย	4	3.2	1	0.5	5	1.5
หญิง	23	18.5	23	10.5	46	13.4
ทั้งชายและหญิง	97	78.2	195	89.0	292	85.1

บริการคุมกำเนิดที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่นควรทำในลักษณะใด

	ชาย		หญิง		รวม	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
ยสธ. หรือ ห้วหน้าห้อง	8	6.5	22	10.0	30	8.7
ครูประจำชั้น/ครูพยาบาล/ครูแนะแนว	9	7.3	17	7.8	26	7.6
จนท. สธ./แพทย์/พยาบาล	84	67.7	144	65.8	228	66.5
คลินิกหรือโรงพยาบาลเอกชน	13	10.5	24	11.0	37	10.8
ร้านขายยา	9	7.3	11	5.0	20	5.8
อื่นๆ	1	0.8	1	0.5	2	0.6

ถ้าต้องการมีเพศสัมพันธ์ จะยอมใช้วิธีการคุมกำเนิดเองหรือไม่

	ชาย		หญิง		รวม	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
ใช่	91	73.4	149	68.0	240	70.0
ไม่ใช่	14	11.3	33	15.1	47	13.7
ไม่แน่ใจ	19	15.3	37	16.9	56	16.3

ถ้าตั้งครรภ์ในขณะที่ไม่พร้อมหรือไม่ตั้งใจ ควรดำเนินการอย่างไรต่อไปเป็นอันดับแรก

	ชาย		หญิง		รวม	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
ทำแท้งทันที	2	1.6	7	3.2	9	2.6
ฝากครรภ์	3	2.4	4	1.8	7	2.0
ปรึกษาบิดามารดา/ผู้ปกครอง	66	53.2	135	61.6	201	58.6
ปรึกษาครู อาจารย์	4	3.2	2	0.9	6	1.7
ปรึกษาเพื่อนสนิท	6	4.8	15	6.8	21	6.1
ปรึกษาแพทย์ พยาบาล	34	27.4	45	20.5	79	23.0
ไม่ทราบ	9	7.9	11	5.0	20	5.8

ใครควรเป็นผู้สอนเรื่องเพศศึกษามากที่สุด

	ชาย		หญิง		รวม	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
พ่อ แม่	19	15.3	40	18.3	59	17.2
ครู อาจารย์	34	27.4	43	19.6	77	22.4
เพื่อน	6	4.8	5	2.3	11	3.2
แพทย์ พยาบาล จนท.ศร.	64	51.6	131	59.8	195	56.9
อื่นๆ	1	0.8	0	0	1	0.3

เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานมีความเหมาะสมกับวัฒนธรรมของไทยหรือไม่

	ชาย		หญิง		รวม	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
เหมาะสมอย่างยิ่ง	9	7.3	16	7.3	25	7.3
เหมาะสม	7	5.6	10	4.6	17	5.0
ไม่แน่ใจ	20	16.1	10	4.6	30	8.7
ไม่เหมาะสม	58	46.8	109	49.8	167	48.7
ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง	30	24.2	74	33.8	104	30.3

การที่ชายหญิงมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร มีสาเหตุมาจากอะไร

	ชาย		หญิง		รวม	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
เป็นสิ่งที่ตั้งใจหรือคาดหวังไว้	4	3.2	6	2.7	10	2.9
ถูกบังคับ	0	0	0	0	0	0
ความรัก	14	11.3	51	23.3	65	19.0
อยากรลอง	48	38.7	85	38.8	133	38.8
มีอารมณ์ทางเพศและความปรารถนา	58	46.8	76	34.7	134	39.1
อื่นๆ	0	0	1	0.5	1	0.3

นักเรียนหญิงที่ตั้งครรภ์ ควรถูกให้หยุดเรียนหรือไม่

	ชาย		หญิง		รวม	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
ควร	70	56.5	159	72.6	229	66.8
ไม่ควร	26	21.0	24	11.0	50	14.6
ไม่แน่ใจ	28	22.6	36	16.4	64	18.7

นักเรียนชายที่มีคู่นอนตั้งครรภ์ ควรถูกให้หยุดเรียนหรือไม่

	ชาย		หญิง		รวม	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
ควร	34	27.4	100	45.7	134	39.1
ไม่ควร	50	40.3	56	25.6	106	30.9
ไม่แน่ใจ	40	32.3	63	28.8	103	30.0

การสำเร็จความใคร่ด้วยตัวเองตามปกติมีอันตรายต่อสุขภาพหรือไม่

	ชาย		หญิง		รวม	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
มี	26	21.0	49	22.4	75	21.9
ไม่มี	49	39.5	48	21.9	97	28.3
ไม่ทราบ	49	39.5	122	55.7	171	49.8

การทำแท้งเป็นสิ่งที่ผิดศีลธรรมหรือไม่

	ชาย		หญิง		รวม	
	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ	ตอบ	ร้อยละ
ผิดอย่างยิ่งทุกกรณี	62	50.0	130	59.4	192	56.0
ผิด ถ้าไม่มีเหตุผล	30	24.2	55	25.1	85	24.8
ไม่แน่ใจ	15	12.1	14	6.4	29	8.5
ไม่ผิด ถ้ามีเหตุผล	11	8.9	14	6.4	25	7.3
ไม่ผิดทุกกรณี	6	4.8	6	2.7	12	3.5

ผลการศึกษาเชิงคุณภาพ ระดับ ม.4-6

โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก 6 ครั้งๆละ 2 คน รวมนักเรียนที่เข้าร่วมการสัมภาษณ์เชิงลึก 12 คน เป็นชาย 6 คน หญิง 6 คน

- ถ้าวัยรุ่นตั้งครรภ์ในขณะที่ไม่พร้อมหรือไม่ตั้งใจ จะดำเนินการอย่างไร
 - ถ้าเพื่อนเรตั้งครรภ์ เขาจะทำอย่างไร
 - ทำแท้งเพื่ออนาคต (อ้อย ม.4 หญิง)
 - หยุดเรียนและไปทำแท้ง เพราะอายเพื่อน
 - บางคนเอาออก บางคนเก็บไว้ (บอกล ม.6 หญิง)
 - ลาออกจากโรงเรียนไปแต่งงาน (แก้ว ม.6 ชาย)
 - ถ้าตั้งครรภ์จะปรึกษาใคร
 - ไม่ปรึกษาใคร กลัวคนรู้ กลัวพ่อแม่รู้มากที่สุด
 - ปรึกษาเพื่อน เพราะเพื่อนรู้ใจและเข้าใจ (บอกล ม.6 หญิง)
 - พ่อแม่ (เดอรั ม.4 ชาย)
- รูปแบบบริการคุมกำเนิดหรือป้องกันการตั้งครรภ์ที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่น
 - ควรมีบริการคุมกำเนิดในโรงเรียนหรือไม่
 - ไม่ เพราะคงไม่มีคนกล้ามา (แนน ม.4 หญิง)
 - ไม่น่าจะมีเพราะคนที่รับบริการ ไม่กล้าเข้ารับบริการ
 - ไม่ควรมี ถ้าเป็นบริการคุมกำเนิดในโรงเรียน เพราะกำลังเป็นวัยเรียน
 - ควรมี ถ้าเป็นบริการให้คำปรึกษาเรื่องการคุมกำเนิดในโรงเรียน (บอกล ม.6 หญิง)
 - รูปแบบการบริการ
 - เข้ารับที่สถานอนามัยใกล้บ้าน เพราะสะดวก ไม่อาย เขียนประวัตินัดหน่อยก็ได้เข้ามาแล้ว (แก้ว ม.6 ชาย)
 - ร้ายช่ายยา เพราะไม่รู้จักกัน จะได้เป็นความลับ
 - ถ้าเป็นรูปแบบบริการให้คำปรึกษาในโรงเรียนน่าจะดีกว่า (อ้อย ม.4 หญิง)
 - ให้ครูอาจารย์เป็นผู้ให้คำปรึกษา
- ใครควรเป็นผู้สอนเรื่องเพศศึกษามากที่สุด
 - เวลามีปัญหาเรื่องเพศจะปรึกษาใคร
 - เพื่อนที่มีประสบการณ์หรือเคยมีเพศสัมพันธ์แล้ว เพราะพูดคุยกันได้ รู้ใจและเข้าใจเรา
 - พ่อแม่คงไม่ได้มาคุยเรื่องแบบนี้อยู่แล้ว

- อยากให้ใครสอน
 - พ่อแม่ เพราะไว้ใจได้ (ตั้ม ม.6 ช)
 - ถ้าเป็นพ่อแม่จะอายุๆ
 - อ่านหนังสือเองหรือปรึกษาแพทย์ (บอด ม.6 ณ)
 - ครู หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
 - ถ้าเราเป็นพ่อแม่เองจะกล้าสอนไหม – ไม่กล้า ให้เขาเรียนรู้เอง

ภาคผนวก ค ผลการศึกษาเชิงคุณภาพ

ระดับชั้น	ชาย	หญิง
ใครควรเป็นผู้สอนเพศศึกษา		
ป.5-6	- อยากให้หมอสอนเพราะเชื่อถือมากกว่าพ่อแม่ - พ่อแม่เพราะเป็นเรื่องส่วนตัว กล้าถาม เชื่อถือได้ ไว้ใจได้ - ไม่ควรเป็นครูเพราะเป็นเรื่องน่าเกลียด	- แพทย์ พยาบาลเพราะรู้มากกว่า - พ่อแม่ แต่คงไม่กระจาง
ม.1-3	- อาจารย์เพราะสอนอยู่แล้ว - พ่อแม่ไม่เหมาะ เพราะไม่ค่อยเรื่องเพศกับเด็ก - หมอเพราะรู้มากกว่า	- แพทย์เพราะเชี่ยวชาญ มีความรู้ - ครูแนะแนว
ม.4-6	- หมอ - พ่อแม่เพราะไว้ใจได้	- ผู้ที่มีประสบการณ์ เช่น เพื่อน - แพทย์ - อ่านหนังสือเอง
รูปแบบบริการคุมกำเนิดหรือป้องกันการตั้งครรภ์ที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่น		
ป.5-6	- ไม่ควรมีเพราะเป็นเรื่องน่าอับอาย	- ไม่ควรมีเพราะจะทำให้โรงเรียนเสื่อมเสีย
ม.1-3	- ไม่ดี เพราะจะเป็นการสนับสนุนให้มีเพศสัมพันธ์มากขึ้น - ไม่ควรมี ให้รับผิดชอบเอง	- ควรมีบริการให้คำแนะนำแนวทางแก้ไข ปัญหาป้องกัน
ม.4-6	- ไม่กล้ามารับบริการ กลัวไม่รักษาความลับ - กลัวอาจารย์รู้	- ไม่ควรมี เพราะไม่กล้าเข้ารับบริการ - ควรเป็นรูปแบบให้คำปรึกษาโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
ถ้าวัยรุ่นตั้งครรภ์ในขณะที่ไม่พร้อมหรือไม่ตั้งใจ จะดำเนินการอย่างไร		
ป.5-6	- ทำแท้ง - ปรึกษาพ่อแม่ เพราะว่าไว้ใจได้ - ไม่กล้าปรึกษาครู	- ทำแท้ง ทำงานหนักให้ลูกออก - ปรึกษาพ่อแม่

ภาคผนวก ง แบบสอบถาม

- แบบสอบถามระดับชั้น ป.5-6
- แบบสอบถามระดับชั้น ม.1-6

- ลับ -

แบบสอบถามโครงการวิจัย
เรื่อง ความรู้ เจตคติและพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนประถมและมัธยมศึกษา

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยเรื่อง ความรู้ เจตคติและพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนประถมและมัธยมศึกษา แบบสอบถามนี้ไม่ใช่การสอบ ดังนั้นท่านจึงสามารถตอบได้ด้วยความสะดวก คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปประมวลผลและวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมสุขภาพอนามัยวัยรุ่นต่อไป

โปรดตอบแบบสอบถามนี้ตามความคิด ความรู้สึกของท่านมากที่สุด ข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะนำไปใช้วิเคราะห์ทางสถิติเท่านั้น ท่านจึงไม่ต้องระบุนามสกุลในแบบสอบถามนี้ คำตอบของท่านจะเก็บเป็นความลับอย่างยิ่งยวดและไม่เปิดเผยต่อบุคคลอื่นและจะไม่มีผลกระทบใดๆต่อตัวท่าน

ขอขอบคุณ

นพ.วัชร เอี่ยมรัศมีกุลและคณะผู้วิจัย

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามโดยขีดเครื่องหมาย [/] ลงในช่องที่ตรงกับคำตอบที่ต้องการมากที่สุด หรือเขียนข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ [] 1. ชาย [] 2. หญิง
2. อายุ.....ปี
3. ระดับชั้น [] 1. ป.5 [] 2. ป.6
4. คะแนนเฉลี่ยในภาคเรียนสุดท้าย.....
5. ท่านพักอาศัยอยู่กับใครเป็นส่วนใหญ่ (ไม่นับเวลาเรียน)
[] 1. พ่อและแม่ [] 2. พ่อหรือแม่ [] 3. ปู่/ย่า หรือ ตา/ยาย
[] 4. พี่ หรือ น้อง [] 5. อื่นๆ ระบุ.....
6. ท่านคิดว่าครอบครัวของท่านเป็นอย่างไร
[] 1. โดยทั่วไปก็มีความสุขดี
[] 2. บางครั้งก็มีความสุข บางครั้งก็มีความทุกข์
[] 3. โดยทั่วไปจะมีปัญหา

สำหรับผู้วิจัย

		5	
			7
		8	
			11
			12
			13
			14

- ลับ -

7. ท่านคิดว่าสัมพันธภาพของท่านกับครูประจำชั้นเป็นอย่างไร ☐ 15
- [] 1. ดี สามารถปรึกษาหารือและขอคำแนะนำได้เสมอ
- [] 2. ปานกลาง สามารถปรึกษาหารือและขอคำแนะนำได้เป็นบางครั้ง
- [] 3. ไม่ดี ไม่สามารถปรึกษาหารือหรือขอคำแนะนำได้
8. ท่านคิดว่าสัมพันธภาพของท่านกับเพื่อนในห้องเรียนเป็นอย่างไร ☐ 16
- [] 1. ดี สามารถปรึกษาหารือ ให้คำแนะนำที่ดีเสมอ
- [] 2. ปานกลาง สามารถปรึกษาหารือ ขอคำแนะนำได้เป็นบางครั้ง มีความรู้สึกในแง่ดีและไม่ดีใกล้เคียงกัน
- [] 3. ไม่ดี ไม่สามารถปรึกษาหารือ หรือขอคำแนะนำได้เลย เคยชวนท่านทำในสิ่งที่ไม่ดี ชวนทำความเดือดร้อนมาให้เสมอ
9. ท่านเคยได้เรียนรู้เรื่องเพศศึกษามาก่อนหรือไม่ ☐ 17
- [] 1. เคย [] 2. ไม่เคย
10. ท่านคิดว่าท่านมีความรู้เรื่องเพศศึกษาในระดับใด ☐ 18
- [] 1. มีความรู้มาก [] 2.ค่อนข้างมีความรู้ [] 3.พอรู้เรื่องบ้าง
- [] 4.ไม่ค่อยรู้เรื่อง [] 5.ไม่รู้เรื่องเลย
11. มนุษย์ถูกกำหนดเป็นผู้ชายหรือผู้หญิงตั้งแต่เมื่อใด ☐ 19
- [] 1. ตั้งแต่ออยู่ในครรภ์ [] 2. ตอนคลอด [] 3. เมื่อเข้าวัยรุ่น
- [] 4. ตอนแต่งงาน [] 5. ไม่ทราบ
12. อวัยวะใด ไม่ใช่ ของผู้ชาย ☐ 20
- [] 1. องคชาติ [] 2. ไช้หรืออั้นทะ [] 3. ต่อมลูกหมาก
- [] 4. รังไข่ [] 5. ไม่ทราบ
13. อวัยวะใด ไม่ใช่ ของผู้หญิง ☐ 21
- [] 1. มดลูก [] 2. ปีกมดลูก [] 3. หน้งหุ้มปลาย
- [] 4. แคมใหญ่ [] 5. ไม่ทราบ
14. ผู้หญิงเริ่มมีประจำเดือนครั้งแรกเมื่อใด ☐ 22
- [] 1. อายุ 7-11 ปี [] 2. อายุ 12-13 ปี
- [] 3. อายุ 14-18 ปี [] 4. อายุ 20 ปีขึ้นไป

- ถัดไป -

15. ประจำเดือนออกมาทางใด

- [] 1.ท่อปัสสาวะ [] 2.ช่องคลอด [] 3.ทวารหนัก
[] 4.รังไข่ [] 5.ไม่ทราบ

☐

23

16. การร่วมเพศตามธรรมชาติ หมายถึง

- [] 1.การสืบพันธุ์ [] 2.การจับอวัยวะเพศของตนเอง
[] 3.การสอดใส่องคชาติของผู้ชายเข้าช่องคลอดผู้หญิง
[] 4.การที่มนุษย์มีเพศเหมือนกันตามธรรมชาติ

☐

24

17. การคุมกำเนิด หมายถึง

- [] 1.การทำแท้ง [] 2.การป้องกันไม่ให้เกิดการตั้งครรภ์
[] 3.การป้องกันไม่ให้เกิดการมีโรคและโรคเอดส์
[] 4.การที่ผู้ชายและผู้หญิงร่วมหลับนอนและมีความสัมพันธ์ทางเพศกัน

☐

25

18. การปฏิสนธิ หมายถึง

- [] 1.การมีประจำเดือน [] 2.การร่วมเพศ
[] 3.การคลอดบุตร [] 4. การผสมกันระหว่างไข่และตัวสุจิ

☐

26

19. ฟันเปียก หมายถึง

- [] 1.การที่ผู้หญิงมีเลือดออกทางช่องคลอดตอนกลางคืน
[] 2.การปัสสาวะรดที่นอน
[] 3.การหลั่งน้ำอสุจิเองตอนกลางคืนโดยที่ไม่มีการร่วมเพศ
[] 4.การสำเร็จความใคร่ด้วยตัวเอง

☐

27

20. พรหมจารี หมายถึง

- [] 1.ผู้ที่ไม่เคยคลอดบุตร [] 2.ผู้ที่ไม่เคยแต่งงาน
[] 3.ผู้ที่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ [] 4.ผู้ที่ไม่เคยสำเร็จความใคร่ด้วยตัวเอง

☐

28

21. การดูแลรักษาอวัยวะเพศที่ถูกต้อง ควรทำเช่นใด

- [] 1.ห้ามจับต้องอวัยวะเพศ [] 2.ชำระล้างเดือนละครึ่ง
[] 3.ชำระล้างหลังปัสสาวะ/อุจจาระ/อาบน้ำ [] 4.ให้ผู้ปกครองเป็นคนดูแลให้

☐

29

22. โรคเอดส์ ติดต่อทางใด

- [] 1.ทางการร่วมเพศ [] 2.ทางเข็มฉีดยา
[] 3.จากมารดาสู่ทารกในครรภ์ [] 4.ถูกทุกข้อ

☐

30

- ถัดไป -

23. วิธีใดป้องกันการตั้งครรภ์ได้

- [] 1.กินยาเม็ดคุมกำเนิด [] 2.ใช้ถุงยางอนามัย
[] 3.ทำหมัน [] 4.ถูกทุกข้อ

☐ 31

24. วิธีใดป้องกันกามโรคและโรคเอดส์ได้

- [] 1.กินยาเม็ดคุมกำเนิด [] 2.ใช้ถุงยางอนามัย
[] 3.ทำหมัน [] 4.ถูกทุกข้อ

☐ 32

25. เมื่อมีการร่วมเพศ ข้อใดแสดงว่ามีโอกาสตั้งครรภ์ได้มากที่สุด

- [] 1.อาเจียน [] 2.ขาดประจำเดือน
[] 3.ปวดท้องน้อย [] 4.เจ็บเต้านม

☐ 33

26. ทารกจะอยู่ในครรภ์มารดานานเท่าใด

- [] 1. 1 – 3 เดือน [] 2. 4 - 5 เดือน
[] 3. 9 – 10 เดือน [] 4. 12 เดือน

☐ 34

27. ข้อใด ไม่ใช่ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

- [] 1.หนองใน [] 2.ซิฟิลิส
[] 3.อีสุกอีใส [] 4.โรคเอดส์

☐ 35

*ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ตรงหรือใกล้เคียงกับความรู้สึกของตัวเองมากที่สุด

28. ถ้าท่านมีข้อสงสัยด้านเพศศึกษา ท่านอยากจะปรึกษาใคร

- [] 1.พ่อแม่ [] 2.ครู อาจารย์
[] 3.เพื่อน [] 4.แพทย์ พยาบาล
[] 5.อื่นๆ ระบุ.....

☐ 36

☐ 37

29. ท่านอยากให้ใครเป็นผู้สอนเรื่องเพศศึกษาแก่ท่านมากที่สุด

- [] 1.พ่อแม่ [] 2.ครู อาจารย์
[] 3.เพื่อน [] 4.แพทย์ พยาบาล
[] 5.อื่นๆ ระบุ.....

☐ 38

☐ 39

30. ท่านคิดว่าเด็กที่มีอายุเท่ากับท่านควรได้เรียนเรื่องเพศศึกษาหรือไม่

- [] 1.ควร [] 2.ไม่ควร [] 3.ไม่แน่ใจ

☐ 40

- ถัดไป -

31. ท่านคิดว่าควรเริ่มมีการสอนเพศศึกษาในระดับใด

- []1.ในครอบครัว []2.ระดับประถมศึกษา []3.ระดับมัธยมศึกษา
[]4.ระดับอุดมศึกษา []5.ไม่ควรสอน

☐ 41

32. ท่านคิดว่าการสอนเพศศึกษาจะทำให้การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสมเปลี่ยนแปลงหรือไม่อย่างไร

- []1.เปลี่ยนแปลง เพิ่มขึ้น []2.เปลี่ยนแปลง ลดลง
[]3.ไม่เปลี่ยนแปลง []4.ไม่ทราบ

☐ 42

33. ท่านคิดว่าการสำเร็จความใคร่ด้วยตัวเองตามปกติมีอันตรายต่อสุขภาพหรือไม่

- []1.มี []2.ไม่มี []3.ไม่ทราบ

☐ 43

34. ท่านคิดว่าการทำแท้งเป็นสิ่งที่ผิดศีลธรรมหรือไม่

- []1.ผิดอย่างยิ่ง ทุกกรณี []2.ผิด ถ้าไม่มีเหตุผล []3.ไม่แน่ใจ
[]4.ไม่ผิด ถ้ามีเหตุผล []5.ไม่ผิด ทุกกรณี

☐ 44

35. ท่านคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกัน เช่น ผู้ชายกับผู้ชาย หรือ ผู้หญิงกับผู้หญิง เป็นสิ่งที่สังคมยอมรับได้หรือไม่

- []1.ได้ []2.ไม่ได้ []3.ไม่ทราบ

☐ 45

36. ท่านมีคู่อรักหรือไม่

- []1.มี []2.ไม่มี []3.ไม่แน่ใจ

☐ 46

37. ท่านเคยถูกกอดจูบหรือถูกจับอวัยวะเพศโดยท่านไม่เต็มใจหรือไม่

- []1.เคย []2.ไม่เคย []3.ไม่แน่ใจ

☐ 47

38. ท่านเคยสำเร็จความใคร่ด้วยตัวเองหรือไม่

- []1.เคย []2.ไม่เคย []3.ไม่แน่ใจ

☐ 48

39. ท่านเคยใช้ถุงยางอนามัยหรือไม่

- []1.เคย []2.ไม่เคย []3.ไม่แน่ใจ

☐ 49

40. ช่วงบดยไส้ยาเม็ดลดอาการปวดหรือใจ

- ถัด -

แบบสอบถามโครงการวิจัย

เรื่อง ความรู้ เจตคติและพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนประถมและมัธยมศึกษา

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยเรื่อง ความรู้ เจตคติและพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนประถมและมัธยมศึกษา แบบสอบถามนี้ไม่ใช่การสอบ ดังนั้นท่านจึงสามารถตอบได้ด้วยความสะดวกใจ คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปประมวลผลและวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมสุขภาพอนามัยวัยรุ่นต่อไป

โปรดตอบแบบสอบถามนี้ตามความคิด ความรู้สึของท่านมากที่สุด ข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะนำไปใช้วิเคราะห์ทางสถิติเท่านั้น ท่านจึงไม่ต้องระบุนามหรือนามสกุลในแบบสอบถามนี้ คำตอบของท่านจะเก็บเป็นความลับอย่างยิ่งยวดและไม่เปิดเผยต่อบุคคลอื่นและจะไม่มีผลกระทบใดๆต่อตัวท่าน

ขอขอบคุณ

นพ.วัชร เอี่ยมรัศมีกุลและคณะผู้วิจัย

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามโดยขีดเครื่องหมาย [/] ลงในช่องที่ตรงกับคำตอบที่ต้องการมากที่สุด หรือเขียนข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ [] 1. ชาย [] 2. หญิง
2. อายุ.....ปี
3. ระดับชั้น [] 1. ม.1 [] 2. ม.2 [] 3. ม.3 [] 4. ม.4 [] 5. ม.5 [] 6. ม.6
4. คะแนนเฉลี่ยในภาคเรียนสุดท้าย.....
5. ท่านพักอาศัยอยู่กับใครเป็นส่วนใหญ่ (ไม่นับเวลาเรียน)
[] 1. พ่อและแม่ [] 2. พ่อหรือแม่ [] 3. ปู่/ย่า หรือ ตา/ยาย
[] 4. พี่ หรือ น้อง [] 5. อื่นๆ ระบุนาม.....
6. ท่านคิดว่าครอบครัวของท่านเป็นอย่างไร
[] 1. โดยทั่วไปก็มีความสุขดี
[] 2. บางครั้งก็มีความสุข บางครั้งก็มีความทุกข์
[] 3. โดยทั่วไปจะมีปัญหา

สำหรับผู้วิจัย

		5	
			7
		8	
			11
			12
			13
			14

- ๓๖ -

7. ท่านคิดว่าสัมพันธภาพของท่านกับครูประจำชั้นเป็นอย่างไร

- [1]. ดี สามารถปรึกษาหารือและขอคำแนะนำได้เสมอ
- [2]. ปานกลาง สามารถปรึกษาหารือและขอคำแนะนำได้เป็นบางครั้ง
- [3]. ไม่ดี ไม่สามารถปรึกษาหารือหรือขอคำแนะนำได้

8. ท่านคิดว่าสัมพันธภาพของท่านกับเพื่อนในห้องเรียนเป็นอย่างไร

- [1]. ดี สามารถปรึกษาหารือ ให้คำแนะนำที่ดีเสมอ
- [2]. ปานกลาง สามารถปรึกษาหารือ ขอคำแนะนำได้เป็นบางครั้ง มีความรู้สึกในแง่ดีและไม่ดีใกล้เคียงกัน
- [3]. ไม่ดี ไม่สามารถปรึกษาหารือ หรือขอคำแนะนำได้เลย เคยชวนท่านทำในสิ่งที่ไม่ดี ชวนนำความเดือนร้อนมาให้เสมอ

9. ท่านเคยได้เรียนรู้เรื่องเพศศึกษามาก่อนหรือไม่

- [] 1. เคย [] 2. ไม่เคย

10. ท่านคิดว่าท่านมีความรู้เรื่องเพศศึกษาในระดับใด

- [1].มีความรู้มาก [2].ค่อนข้างมีความรู้ [3].พอรู้เรื่องบ้าง
[4].ไม่ค่อยรู้เรื่อง [5].ไม่รู้เรื่องเลย

11. ท่านเคยรู้จักวิธีการคุมกำเนิดต่อไปนี้หรือไม่

	1. รู้จัก	2. ไม่รู้จัก
1.ดูยางอนามัย		
2.ยาเม็ดคุมกำเนิด		
3.ยาฉีดคุมกำเนิด		
4.การใส่ห่วงอนามัย		
5.การนับวันปลอดภัย		
6.การทำหมันหญิงหรือชาย		
7.การฝังยาคุมกำเนิด		
8.ยาคุมกำเนิดหลังร่วมเพศ		

12. เมื่อมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้คุมกำเนิด จะสามารถป้องกันการตั้งครรภ์หลังการร่วมเพศในระยะ 2-3 วันแรกได้หรือไม่

- [] 1.ได้ [] 2.ไม่ได้ [] 3.ไม่ทราบ

- ถัด -

13. ท่านเคยได้รับข้อมูลข่าวสารหรือความรู้เรื่องเพศศึกษาจากที่ใดบ้าง และแหล่งข้อมูลนั้นมีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด (ให้ตอบทั้งสองส่วน)

	1.เคยได้ รับ	2.ไม่เคยได้ รับ	3.น่าเชื่อ ถือ	4.ไม่น่าเชื่อ ถือ	5.ไม่แน ใจ
1.พ่อ					
2.แม่					
3.ญาติพี่น้อง					
4.ครู					
5.เพื่อน					
6.หนังสือ นิตยสาร					
7.ทีวี วิทยู					
8.แพทย์ พยาบาล หรือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข					
9.อื่นๆ(ระบุ)					
10.อื่นๆ(ระบุ)					

		29
		33
		37
		41
		45
		47

14. ท่านต้องการรู้เรื่องเพศศึกษาอีกหรือไม่

[] 1.ไม่ต้องการ

☐ 48

[] 2.ต้องการ >>> ท่านต้องการรู้เรื่องใดเพิ่มอีก(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 49

[] 1.การเปลี่ยนแปลงของร่างกายและระบบสืบพันธุ์

[] 2.การมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศและบทบาทของแต่ละเพศ

[] 3.ความผิดปกติทางเพศ

[] 4.การคุมกำเนิด/การป้องกันการตั้งครรภ์

[] 5.การตั้งครรภ์และการคลอด

[] 6.โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์/โรคเอดส์

[] 7.การเลือกคู่/การแต่งงาน

[] 8.กฎหมายเกี่ยวกับเรื่องเพศ

[] 9.อื่นๆ ระบุ.....

☐ 50

- ลับ -

15. เลือกตัวเลขหน้าคำตอบในช่องด้านขวามือไปเติมลงในช่องว่างหน้าข้อความด้านซ้ายมือที่มีความหมายตรงกัน

..... ก. ประจำเดือน	1. คือการที่มีระดูหรือเลือดออกจากช่องคลอดครั้งแรกในเด็กสาวซึ่งเฉลี่ยอายุ 12 ปี
..... ข. ประจำเดือนครั้งแรก	2. เป็นส่วนหนึ่งของอวัยวะเพศชาย มีหน้าที่สร้างตัวอสุจิ
..... ค. การคุมกำเนิด	3. คือเลือดที่ออกจากช่องคลอดทุกเดือน เกิดจากการสลายตัวของเยื่อบุผนังมดลูก
..... ง. การหลั่งน้ำอสุจิ	4. คือการหลั่งน้ำอสุจิเองตอนกลางคืนโดยที่ไม่มีการร่วมเพศ มักเกิดในเด็กวัยรุ่นชาย
..... จ. โรคผู้หญิง	5. คือการหลั่งน้ำเชื้อผู้ชายเมื่อมีความรู้สึกตื่นเต้นสุดขีดทางเพศเกิดขึ้น
..... ฉ. ไข่ (อณฑะ) ในเด็กชาย	6. เป็นโรคติดเชื้อซึ่งส่วนใหญ่เกิดที่บริเวณอวัยวะเพศ มีสาเหตุจากการร่วมเพศกับบุคคลที่เป็นโรคอยู่ เช่น โรคหนองใน โรคซิฟิลิส โรคฝีมะม่วง เป็นต้น
..... ช. การร่วมเพศ/เพศสัมพันธ์	7. เป็นการป้องกันไม่ให้เกิดการตั้งครรภ์เมื่อมีเพศสัมพันธ์
..... ซ. การทำแท้ง	8. คือการช่วยตัวเองให้มีความรู้สึกตื่นเต้นทางเพศและมีความสุข
..... ฌ. การสำเร็จความใคร่	9. คือการที่หญิงและชายร่วมหลับนอนกันและมีความสัมพันธ์ทางเพศ มีโอกาสจะเกิดการตั้งครรภ์ได้
..... ฎ. ฟันเปื่อย	10. คือการทำให้การตั้งท้องสิ้นสุดลงก่อนครบกำหนด

51

60

16. ในกรณีที่หญิงสาวมีการร่วมเพศ อาการข้อใดที่แสดงว่าอาจจะตั้งครรภ์ได้

[] 1.ปวดท้องอย่างรุนแรง	[] 2.เป็นสิว
[] 3.ตาพร่า	[] 4.ขาดประจำเดือน
[] 5.ไม่ทราบ	

61

- กลับ -

17. วิธีคุมกำเนิดแบบใดที่เหมาะสมกับวัยรุ่น (ตอบเพียงข้อเดียว)

- [] 1.ถุงยางอนามัย [] 2.ยาเม็ดคุมกำเนิด [] 3.ยาฉีดคุมกำเนิด
[] 4.ห่วงอนามัย [] 5.การนับระยะปลอดภัย [] 6.การละเว้นร่วมเพศ
[] 7.การทำหมัน [] 8.การคุมกำเนิดหลังการร่วมเพศ
[] 9.ไม่ทราบ

18. ท่านเคยรู้เรื่องเกี่ยวกับโรคเหล่านี้หรือไม่

	1.พอรู้บ้าง	2.รู้จักแต่ชื่อ	3.ไม่รู้จัก
1.ซิฟิลิส			
2.หนองในแท้			
3.หนองในเทียม			
4.เริ่มที่อวัยวะเพศ			
5.แผลริมอ่อน			
6.หูดหงอนไก่			
7.หูดข้าวสุก			
8.ฝีมะม่วง			
9.เอดส์			

19. "แม่ตัวอย่าง" หรือมารดาที่มีความพร้อมและสามารถเลี้ยงดูบุตรให้มีสุขภาพแข็งแรงดี ควรตั้งครรภ์ระหว่างอายุเท่าใด

- [] 1.น้อยกว่า 20 ปี [] 2.อายุ 20-30 ปี
[] 3.อายุ 30-40 ปี [] 4.อายุมากกว่า 40 ปี
[] 5.อายุเท่าใดก็ได้ [] 6.ไม่ทราบ

20. ท่านคิดว่าสื่อใดที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการเรียนรู้เรื่องเพศ (ตอบเพียงข้อเดียว)

- [] 1.พ่อแม่สอนที่บ้าน [] 2.ครูบรรยายในห้อง
[] 3.นิตยสาร หนังสือพิมพ์ [] 4.เอกสารเสริมความรู้/หนังสือเล็กๆ
[] 5.ทีวี วิทยุ วิดีโอเพื่อการศึกษา [] 6.หนังสือ ตำราวิชาการ
[] 7.จนท.สาธารณสุขให้คำปรึกษารายบุคคล
[] 8.อื่นๆ ระบุ.....

- ลับ -

21. ในกรณีที่ชายหญิงที่ยังไม่แต่งงานและต้องการมีเพศสัมพันธ์กัน ท่านคิดว่าควรมีการป้องกันการตั้งครรภ์หรือไม่ ☐ 75
 []1.ควร []2.ไม่ควร []3.ไม่แน่ใจ
22. ท่านคิดว่าควรมีการสอนเพศศึกษาในระดับใด ☐ 76
 []1.ในครอบครัว []2.ระดับประถมศึกษา
 []3.ระดับมัธยมศึกษา []4.ระดับอุดมศึกษา
 []5.ไม่ควรสอน
23. ท่านคิดว่าการสอนเพศศึกษาจะทำให้การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสมเปลี่ยนแปลงหรือไม่อย่างไร ☐ 77
 []1.เปลี่ยนแปลง เพิ่มขึ้น []2.เปลี่ยนแปลง ลดลง
 []3.ไม่เปลี่ยนแปลง []4.ไม่ทราบ
24. ท่านคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกัน เช่น ชายกับชาย หรือ หญิงกับหญิง เป็นสิ่งที่สังคมยอมรับได้หรือไม่ ☐ 78
 []1.ได้ []2.ไม่ได้ []3.ไม่ทราบ
25. ท่านคิดว่า การแต่งงานตามประเพณี เป็นสิ่งสำคัญหรือไม่ ☐ 79
 []1.เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง []2.เป็นสิ่งสำคัญพอควร
 []3.ไม่แน่ใจ []4.ไม่ใช่สิ่งสำคัญนัก
 []5.ไม่มีความสำคัญ
26. สำหรับท่าน ใครเป็นแบบอย่างที่ดีทางเพศที่ท่านอยากปฏิบัติตาม ☐ 80
 []1.พ่อ แม่ []2.พี่ชาย พี่สาว
 []3.ลุง ป้า น้า อา []4.ปู่ย่า ตายาย
 []5.เพื่อน []6.ครู อาจารย์
 []7.ดารา นักแสดง นักร้อง []8.นักกีฬา
 []9.อื่นๆ ระบุ..... ☐ 81
27. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าเพศชายควรมีประสบการณ์ทางเพศก่อนแต่งงาน ☐ 82
 []1.เห็นด้วย []2.ไม่เห็นด้วย []3.ไม่แน่ใจ
28. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าเพศหญิงควรมีประสบการณ์ทางเพศก่อนแต่งงาน ☐ 83
 []1.เห็นด้วย []2.ไม่เห็นด้วย []3.ไม่แน่ใจ

- ถัดไป -

29. ท่านคิดว่าชายหญิงอายุเท่าใดที่เหมาะสมจะมีแฟนหรือคู่รัก
 ผู้ชาย ควรมียา.....ปี ผู้หญิง ควรมียา.....ปี
30. ท่านคิดว่าชายหญิงอายุเท่าใดที่เหมาะสมสำหรับการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก
 ผู้ชาย ควรมียา.....ปี ผู้หญิง ควรมียา.....ปี
31. ท่านคิดว่าชายหญิงอายุเท่าใดที่เหมาะสมสำหรับการแต่งงาน
 ผู้ชาย ควรมียา.....ปี ผู้หญิง ควรมียา.....ปี
32. ท่านคิดว่าชายหญิงอายุเท่าใดที่เหมาะสมสำหรับการมีบุตร
 ผู้ชาย ควรมียา.....ปี ผู้หญิง ควรมียา.....ปี
33. เมื่อท่านมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ ท่านอยากจะปรึกษาหรือขอคำแนะนำจากใคร
 (ตอบเพียงข้อเดียว)
 [] 1. พ่อ หรือ แม่ [] 2.ญาติ หรือ พี่ หรือ น้อง
 [] 3.เพื่อน [] 4.ครู อาจารย์
 [] 5.แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข
 [] 6.อื่นๆ ระบุ.....
34. ท่านคิดว่าสุขภาพิตสอนหญิงของไทย เช่น กุลสตรีต้องรักนวลสงวนตัว หรือ อย่างยิ่ง
 สุกก่อนห้าม จะยังใช้ได้ในปัจจุบันนี้หรือไม่
 [] 1.ใช้ได้ดีมาก [] 2.ยังใช้ได้ [] 3.ไม่แน่ใจ
 [] 4.ใช้ได้น้อย [] 5.ไม่ควรใช้เลย
35. ท่านคิดว่าพรหมจารี (หญิงที่ยังบริสุทธิ์) เป็นเรื่องสำคัญมากเท่าใดสำหรับหญิงไทย
 [] 1.มากที่สุด [] 2.มาก [] 3.ปานกลาง
 [] 4.น้อย [] 5.ไม่สำคัญ
36. ถ้าท่านมีความรักในวัยเรียน ท่านและคู่รักจะมีเพศสัมพันธ์กันหรือไม่
 [] 1.มี [] 2.ไม่มี [] 3.ไม่แน่ใจ
37. ท่านคิดว่าควรมีบริการคุมกำเนิดในโรงเรียนหรือไม่
 [] 1.ควรมี [] 2.ไม่ควรมี [] 3.ไม่แน่ใจ
38. ท่านคิดว่าการคุมกำเนิดควรเป็นหน้าที่ของฝ่ายใด
 [] 1.ชาย [] 2.หญิง [] 3.ทั้งชายและหญิง

85

89

93

99

--

100

--

101

--

102

--

103

--

104

--

105

--

106

- ถัดไป -

39. ท่านคิดว่าบริการคุมกำเนิดที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่นควรทำในลักษณะใด
- []1. โดยเยาวชนสาธารณสุขประจำโรงเรียนหรือหัวหน้าห้อง 107
- []2. โดยครูประจำชั้นหรือครูพยาบาลหรือครูแนะแนว 108
- []3. โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข แพทย์ พยาบาล
- []4. คลินิกหรือโรงพยาบาลเอกชน
- []5. ร้านขายยา
- []6. อื่นๆ ระบุ.....
40. ถ้าท่านและคู่รักต้องการมีเพศสัมพันธ์ ท่านจะยอมใช้วิธีการคุมกำเนิดเองหรือไม่
- []1. ใช่ []2. ไม่ใช่ []3. ไม่แน่ใจ 109
41. ท่านคิดว่าถ้าตั้งครรภ์ในขณะที่ไม่พร้อมหรือไม่ตั้งใจ ควรดำเนินการอย่างไรต่อไป
- เป็นอันดับแรก
- []1. ทำแท้งทันที []2. ฝากครรภ์ 110
- []3. ปรึกษาบิดามารดาหรือผู้ปกครอง []4. ปรึกษาครู อาจารย์
- []5. ปรึกษาเพื่อนสนิท []6. ปรึกษาแพทย์ พยาบาล
- []7. ไม่ทราบ
42. ท่านคิดว่าใครควรเป็นผู้สอนเรื่องเพศศึกษามากที่สุด (ตอบเพียงข้อเดียว)
- []1. พ่อ แม่ []2. ครู อาจารย์ 111
- []3. เพื่อน []4. แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข 112
- []5. อื่นๆ ระบุ.....
43. ท่านคิดว่าเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานมีความเหมาะสมกับวัฒนธรรมของไทยหรือไม่
- []1. เหมาะอย่างยิ่ง []2. เหมาะ []3. ไม่แน่ใจ 113
- []4. ไม่เหมาะสม []5. ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง
44. ท่านคิดว่าคนที่ชายหญิงมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร มีสาเหตุมาจากอะไร
- []1. เป็นสิ่งที่ตั้งใจหรือคาดหวังไว้ []2. ถูกบังคับ 114
- []3. ความรัก []4. อยากลอง 115
- []5. มีอารมณ์ทางเพศและความปรารถนา
- []6. อื่นๆ ระบุ.....

- ถัด -

45. ท่านคิดว่านักเรียนหญิงที่ตั้งครรภ์ ควรถูกให้หยุดเรียนหรือไม่

- [] 1.ควร [] 2.ไม่ควร [] 3.ไม่แน่ใจ

46. ท่านคิดว่านักเรียนชายที่มีคูรักรตั้งครรภ์ ควรถูกให้หยุดเรียนหรือไม่

- [] 1.ควร [] 2.ไม่ควร [] 3.ไม่แน่ใจ

47. ท่านคิดว่าการสำเร็จความใคร่ด้วยตัวเองตามปกติมีอันตรายต่อสุขภาพหรือไม่

- [] 1.มี [] 2.ไม่มี [] 3.ไม่ทราบ

48. ท่านคิดว่าการทำแท้งเป็นสิ่งที่ผิดศีลธรรมหรือไม่

- [] 1.ผิดอย่างยิ่งทุกกรณี [] 2.ผิด ถ้าไม่มีเหตุผล
[] 3.ไม่แน่ใจ [] 4.ไม่ผิด ถ้ามีเหตุผล
[] 5.ไม่ผิดทุกกรณี

49. ท่านเคยมีพฤติกรรมเหล่านี้หรือไม่

	1.เคย	2.ไม่แน่ใจ	3.ไม่เคย
1.มีคูรักร (แฟน)			
2.มีนัดล่ำพังกกับเพื่อนต่างเพศ			
3.เที่ยวในคิสโกเทค ไนต์คลับ			
4.สูบบุหรี่			
5.เสพยาเสพติด			
6.ดื่มสุรา			
7.กอดจูบ			
8.เที่ยวโสเภณี			
9.เป็นเกย์ หรือ เลสเบียน			

50. ท่านเคยสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองหรือไม่

- [] 1.เคย [] 2.ไม่เคย [] 3.ไม่แน่ใจ

51. ท่านเคยมีเพศสัมพันธ์ หรือ ร่วมเพศ หรือไม่

- [] 1.เคย ครั้งแรกเมื่ออายุ ปี

- [] 2.ไม่เคย >>> **ไม่ต้องตอบข้อต่อไป**

☐ 116

☐ 117

☐ 118

☐ 119

☐ 120

☐ 128

☐ 129

☐ 130

☐ ☐ 132

- ลับ -

52. ลักษณะของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของท่านเป็นอย่างไร

[1].เป็นสิ่งที่ตั้งใจหรือคาดหวังไว้ [2].ถูกบังคับ

[3].ความรัก [4].อยากลอง

[5].มีอารมณ์ทางเพศและความปรารถนา

[6].อื่นๆ ระบุ.....

☐

133

☐

134

53. ท่านได้ใช้วิธีการคุมกำเนิดในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกหรือไม่

[1].ไม่ใช้

[2].ใช้ วิธีที่ใช้.....

☐

135

☐

136

54. ท่านเคยใช้วิธีการคุมกำเนิดหรือไม่

[1].ไม่เคยใช้

[2].เคยใช้ วิธีที่ใช้.....

☐

137

☐

138

55. ท่าน หรือคู่รัก เคยตั้งครรภ์หรือไม่

[1].เคย [2].ไม่เคย

☐

139

56. ท่าน หรือคู่รัก เคยทำแท้งหรือไม่

[1].เคย [2].ไม่เคย

☐

140

57. ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา ท่านมีเพศสัมพันธ์หรือมีการร่วมเพศหรือไม่

[1].มี [2].ไม่มี

☐

141

58. ในการมีเพศสัมพันธ์หรือร่วมเพศครั้งสุดท้าย ท่านหรือคู่รักใช้ถุงยางอนามัยหรือไม่

[1].ใช่ [2].ไม่ใช่

☐

142

59. ท่านเคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้วกี่คน

[1]. 1 คน [2]. 2 คน [3]. 3 คน [4]. 4 คนหรือมากกว่า

☐

143

60. ท่านเคยมีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกันหรือไม่

[1].เคย [2].ไม่เคย

☐

144

จบแบบสอบถาม

ภาคผนวก จ แนวทางการสนทนาสำหรับการสัมมนากลุ่มย่อยและการสัมภาษณ์เชิงลึก

แนวทางการสนทนา
สำหรับการสัมมนากลุ่มย่อย
Discussion guideline

โครงการวิจัย

ความรู้ เจตคติและพฤติกรรมทางเพศ
ของนักเรียนประถมและมัธยมศึกษา

โรงพยาบาลพนมไพร
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด
พ.ศ.2542

แนวทางการสนทนาสำหรับการสัมมนากลุ่มย่อย (Discussion Guidelines) นี้ มี 3 ส่วน
คือ

1. แนวทางการสนทนาสำหรับกลุ่มนักเรียน ป.5-6
2. แนวทางการสนทนาสำหรับกลุ่มนักเรียน ม.1-3
3. แนวทางการสนทนาสำหรับกลุ่มนักเรียน ม.4-6

โดยแต่ละส่วนจะประกอบด้วยประเด็นในการสนทนา 3 ประเด็น คือ

- ก. ถ้าวัยรุ่นตั้งครรภ์ในขณะที่ไม่พร้อมหรือไม่ตั้งใจ จะดำเนินการอย่างไร
- ข. รูปแบบบริการคุมกำเนิดหรือป้องกันการตั้งครรภ์ที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่น
- ค. ใครควรเป็นผู้สอนเรื่องเพศศึกษามากที่สุด

แนวทางการสนทนา สำหรับกลุ่มนักเรียน ป.5-6

ก. ถ้าวัยรุ่นตั้งครรภ์ในขณะที่ไม่พร้อมหรือไม่ตั้งใจ จะดำเนินการอย่างไร

- ก.1 คิดว่าปัญหาการมีเพศสัมพันธ์หรือการตั้งครรภ์สามารถเกิดขึ้นกับนักเรียนอายุเท่าเราได้หรือไม่? (เกิดได้ ไม่เป็นปัญหา เพราะอะไร อายุยังไม่ถึง)
- ก.2 คิดว่าเมื่อมีเพศสัมพันธ์เกิดขึ้นจะมีปัญหาอะไรบ้าง (การตั้งครรภ์ การติดเชื้อทางโรค การติดโรคเอดส์ การถูกทำร้ายจากผู้ปกครอง การถูกเพื่อนล้อเลียนหรือปฏิเสธ การถูกสังคมประณาม ฯลฯ)
- ก.3 คิดว่าถ้าตั้งครรภ์ในขณะที่ไม่พร้อมหรือไม่ตั้งใจ ควรดำเนินการอย่างไรต่อไปเป็นอันดับแรก? (ทำแท้ง ฝากครรภ์ ปรึกษาบิดามารดา ปรึกษาครูอาจารย์ ปรึกษาเพื่อน ปรึกษาแพทย์ พยาบาล อื่นๆ)

ข. รูปแบบบริการคุมกำเนิดหรือป้องกันการตั้งครรภ์ที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่น

- ข.1 คิดว่าควรมีบริการคุมกำเนิดในโรงเรียนหรือไม่? (เช่น จ่ายยาคุมกำเนิดเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์หรือให้คำแนะนำในโรงเรียน)
- ข.2 ถ้าคิดว่าควรมี ควรเป็นรูปแบบใด (ให้บริการโดยหัวหน้าห้อง ครูประจำชั้น ครูพยาบาล ครูแนะแนว ครูใหญ่ ฯลฯ)
- ข.2 ถ้าคิดว่าควรมี จะมีนักเรียนมารับบริการหรือไม่ (มีเพราะสามารถเข้าถึงได้ง่าย ฯลฯ ไม่มีเพราะ.....)
- ข.3 ถ้าคิดว่าไม่ควรมี เพราะอะไร (นักเรียนอายไม่กล้า กลัวไม่รักษาความลับ)
- ข.4 ถ้าไม่มีบริการคุมกำเนิดในโรงเรียน คิดว่านักเรียนที่มีปัญหาจะแก้ปัญหาอย่างไร (รับบริการที่สถานอนามัยหรือโรงพยาบาล ร้านขายยา หมอเถื่อน ฯลฯ)

ค. ใครควรเป็นผู้สอนเรื่องเพศศึกษามากที่สุด

- ก.1 คิดว่าเพศศึกษาเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร? (เรื่องของวิทยาศาสตร์ เรื่องของคนมีครอบครัว เรื่องของผู้ชายผู้หญิง เรื่องของผู้ใหญ่ เรื่องของทุกคน ฯลฯ)
- ก.2 ในช่วงหกเดือนที่ผ่านมา มีใครเคยพูดคุยเรื่องเพศศึกษาไหม? กับใครบ้าง? (เช่น เคยถามคุณแม่เกี่ยวกับเรื่องประจำเดือนหรือไม่)

- ก.3 คิดว่าตัวเองมีความรู้เรื่องเพศศึกษาระดับใด? (มีความรู้มาก ก่อนข้างมีความรู้ พอรู้เรื่องบ้าง ไม่ค่อยรู้เรื่อง ไม่รู้เรื่องเลย)
- ก.4 คิดว่าอยากรู้เรื่องเพศศึกษาเพิ่มไหม? เรื่องใด (การเปลี่ยนแปลงของร่างกาย มนุษย์สัมพันธ์ ความผิดปกติทางเพศ การร่วมเพศหรือการมีเพศสัมพันธ์ การคุมกำเนิด การตั้งครรภ์ กามโรคและโรคเอดส์ การเลือกคู่แต่งงาน กฎหมาย อื่นๆ)
- ก.5 คิดว่าถ้าเราเองมีข้อสงสัยเรื่องเพศ เราจะถามใครเป็นคนแรก? (บิดามารดา ครูอาจารย์ เพื่อน แพทย์พยาบาลเจ้าหน้าที่สาธารณสุข อื่นๆ) ทำไมจึงเลือกถามคนคนนั้นเป็นคนแรก? (ความไว้เนื้อเชื่อใจ ความใกล้ชิดคุ้นเคย ความสนิทสนม ความน่าเชื่อถือ ฯลฯ)
- ก.6 อยากให้ใครเป็นคนสอนเรื่องเพศศึกษา? (บิดามารดา ครูอาจารย์ เพื่อน แพทย์พยาบาลเจ้าหน้าที่สาธารณสุข อื่นๆ)

แนวทางการสนทนา สำหรับกลุ่มนักเรียน ม.1-3

ก. ถ้าวัยรุ่นตั้งครรภ์ในขณะที่ไม่พร้อมหรือไม่ตั้งใจ จะดำเนินการอย่างไร

- ก.1 คิดว่าปัญหาเรื่องวัยรุ่นตั้งครรภ์มีความสำคัญในปัจจุบันหรือไม่? (มาก ปานกลาง น้อย)
- ก.2 คิดว่าปัญหาการมีเพศสัมพันธ์หรือการตั้งครรภ์สามารถเกิดขึ้นกับนักเรียนอายุเท่าเราได้หรือไม่? (เกิดได้ ไม่เป็นปัญหา เพราะอะไร อายุยังไม่ถึง)
- ก.3 คิดว่าเมื่อมีเพศสัมพันธ์เกิดขึ้นจะมีปัญหาอะไรบ้าง (การตั้งครรภ์ การติดเชื้อทางโรค การติดโรคเอดส์ การถูกทำร้ายจากผู้ปกครอง การถูกเพื่อนล้อเลียนหรือปฏิเสธ การถูกสังคมประณาม ฯลฯ)
- ก.4 คิดว่าถ้าตั้งครรภ์ในขณะที่ไม่พร้อมหรือไม่ตั้งใจ ควรดำเนินการอย่างไรต่อไปเป็นอันดับแรก? (ทำแท้ง ฝากครรภ์ ปรึกษาบิดามารดา ปรึกษาครูอาจารย์ ปรึกษาเพื่อน ปรึกษาแพทย์ พยาบาล ฯลฯ)
- ก.5 คิดว่าผู้ที่ประสบปัญหาเช่นนี้เขาจะแก้ปัญหาอย่างไร? ถูกต้องหรือดีไหม?
- ก.6 คิดว่าสภานักเรียนจะช่วยแก้ปัญหาเหล่านี้ได้หรือไม่? (สภานักเรียน เช่น การสอนเกี่ยวกับอย่างซึ่งถูกต้องก่อนห้าม การเน้นสมบัติผู้ดีหรือกุลสตรีไทยที่ต้องรักษาวลสงวนตัว)

ข. รูปแบบบริการคุมกำเนิดหรือป้องกันการตั้งครรภ์ที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่น

- ข.1 คิดว่าควรมีบริการคุมกำเนิดในโรงเรียนหรือไม่? (เช่น จ่ายยาคุมกำเนิดเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์หรือให้คำปรึกษาแนะนำในโรงเรียน)
- ข.2 คิดว่าถ้ามีบริการคุมกำเนิดสำหรับวัยรุ่น บริการที่เหมาะสมควรเป็นแบบใด (คลินิกให้คำปรึกษาแนะนำในโรงเรียน คลินิกให้คำแนะนำที่สถานีนานามัยหรือโรงพยาบาล ฯลฯ)
- ข.3 คิดว่าถ้าต้องป้องกันการตั้งครรภ์ เพื่อนเราจะเข้ารับบริการจากใคร? (เยาวชนสาธารณสุขประจำโรงเรียน/หัวหน้าห้อง ครูประจำชั้น/ครูพยาบาล/ครูแนะแนว จันท.สาธารณสุข/แพทย์/พยาบาล ร้านขายยา ฯลฯ)
- ข.4 คิดว่าทำไมเพื่อนๆเขาจึงจะเข้ารับบริการจากตรงนั้น? (มีเพราะสามารถเข้าถึงได้ง่าย ฯลฯ ไม่มีเพราะ.....)
- ข.5 ถ้าคิดว่าไม่ควร มี เพราะอะไร (นักเรียนอายไม่กล้า กลัวไม่รักษาความลับ)
- ข.6 ถ้าไม่มีบริการคุมกำเนิดในโรงเรียน คิดว่านักเรียนที่มีปัญหาจะแก้ปัญหาอย่างไร (รับบริการที่สถานีนานามัยหรือโรงพยาบาล ร้านขายยา หมอเถื่อน ฯลฯ)

ค. ใครควรเป็นผู้สอนเรื่องเพศศึกษามากที่สุด

- ค.1 คิดว่าเพศศึกษาเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร? (เรื่องลามก เรื่องของวิทยาศาสตร์ เรื่องของคนมีครอบครัว เรื่องของผู้ชายผู้หญิง เรื่องของผู้ใหญ่ เรื่องของทุกคน ฯลฯ)
- ค.2 ในช่วงหกเดือนที่ผ่านมา มีใครเคยพูดคุยเรื่องเพศศึกษาไหม? กับใครบ้าง? (เช่น เคยถามคุณแม่เกี่ยวกับเรื่องประจำเดือนหรือไม่ เคยกับเพื่อนเรื่องฝันเปียก เรื่องการคบแฟน)
- ค.3 คิดว่าตัวเองมีความรู้เรื่องเพศศึกษาระดับใด? (มีความรู้มาก ก่อนข้างมีความรู้ พอรู้เรื่องบ้าง ไม่ค่อยรู้เรื่อง ไม่รู้เรื่องเลย)
- ค.4 คิดว่าอยากรู้เรื่องเพศศึกษาเพิ่มไหม?
(อยาก เพราะอะไร ยังไม่ค่อยมีความรู้ รู้ยังไม่ชัดเจน เข้าใจยังไม่ถูกต้อง)
(ไม่อยาก เพราะอะไร เป็นเรื่องไกลตัว ไม่ชอบ น่าขยะแขยง ฯลฯ)
เรื่องใด? (เช่น การเปลี่ยนแปลงของร่างกาย มนุษยสัมพันธ์ ความผิดปกติทางเพศ การร่วมเพศหรือการมีเพศสัมพันธ์ การคุมกำเนิด การตั้งครรภ์ กามโรคและโรคเอดส์ การเลือกคู่ แต่งงาน กฎหมาย อื่นๆ)
- ค.5 คิดว่าถ้าเราเองมีข้อสงสัยเรื่องเพศ เราจะถามใครเป็นคนแรก? (บิดามารดา ครูอาจารย์ เพื่อน แพทย์พยาบาลเจ้าหน้าที่สาธารณสุข อื่นๆ)
ทำไมจึงเลือกถามคนคนนั้นเป็นคนแรก? (ความไว้วางใจ เชื่อใจ ความใกล้ชิดคุ้นเคย ความสนิทสนม ความน่าเชื่อถือ ฯลฯ)
- ค.6 อยากให้ใครเป็นคนสอนเรื่องเพศศึกษา? (บิดามารดา ครูอาจารย์ เพื่อน แพทย์พยาบาลเจ้าหน้าที่สาธารณสุข อื่นๆ)
- ค.7 คิดว่าเพศชายมีลักษณะหรือบทบาทอย่างไร? (คิดว่าการเป็นผู้ชายมีความหมายอะไรไหม เช่น ต้องแข็งแรงไหม ต้องรูปหล่อหรือไม่ ผู้ชายต้องการการแต่งงานไหม ผู้ชายต้องทำงานหนักกว่าผู้หญิงหรือไม่ ต้องเมตตาหรือให้ความรักแก่ภรรยาไหม ต้องไม่นอกใจภรรยา หรือว่าต้องมีภรรยาน้อยหรือมีภรรยาหลายคน ต้องไม่ทำร้ายร่างกายและจิตใจของผู้ที่อ่อนแอกว่า)
- ค.8 คิดว่าเพศหญิงมีลักษณะหรือบทบาทอย่างไร? (คิดว่าการเป็นผู้หญิงมีความหมายอะไรไหม เช่น ชีวิตผู้หญิงต้องอุทิศให้แก่ความรักหรือชีวิตคู่หรือการมีครอบครัวไหม ผู้หญิงร้องไห้ง่ายไหม ผู้หญิงต้องรักษาวินัยไว้เพื่อคนรักคนเดียวหรือไม่ ผู้หญิงต้องไม่นอกใจสามี ผู้หญิงที่มีสามีหลายคนจะเป็นคนดีได้ไหม ผู้หญิงต้องทำกับข้าวเก่ง ทำงานบ้านเก่ง หรือต้องทำงานนอกบ้านเก่ง)
- ค.9 คิดว่าควรมีการสอนเพศศึกษาในระดับชั้นใด? (ครอบคลุม ประถม มัธยม)
ทำไม (เป็นช่วงเริ่มต้นเข้าสู่วัยรุ่น เป็นช่วงพร้อมสำหรับการเรียน เป็นช่วงที่กำลังจะมีปัญหา ฯลฯ)

แนวทางการสนทนา สำหรับกลุ่มนักเรียน ม.4-6

ก. ถ้าวัยรุ่นตั้งครรภ์ในขณะที่ไม่พร้อมหรือไม่ตั้งใจ จะดำเนินการอย่างไร

- ก.1 คิดว่าปัญหาเรื่องวัยรุ่นตั้งครรภ์มีความสำคัญในปัจจุบันหรือไม่? (มาก ปานกลาง น้อย)
- ก.2 คิดว่าปัญหาการมีเพศสัมพันธ์หรือการตั้งครรภ์สามารถเกิดขึ้นกับนักเรียนอายุเท่าเราได้หรือไม่? (เกิดได้ ไม่เป็นปัญหา เพราะอะไร อายุยังไม่ถึง)
- ก.3 คิดว่าเมื่อมีเพศสัมพันธ์เกิดขึ้นจะมีปัญหาอะไรบ้าง (การตั้งครรภ์ การติดเชื้อทางโรค การติดโรคเอดส์ การถูกทำร้ายจากผู้ปกครอง การถูกเพื่อนล้อเลียนหรือปฏิเสธ การถูกสังคมประณาม ฯลฯ)
- ก.4 คิดว่าถ้าตั้งครรภ์ในขณะที่ไม่พร้อมหรือไม่ตั้งใจ ควรดำเนินการอย่างไรต่อไปเป็นอันดับแรก? (ทำแท้ง ฝากครรภ์ ปรึกษาบิดามารดา ปรึกษาคูหาจารย์ ปรึกษาเพื่อน ปรึกษาแพทย์ พยาบาล อื่นๆ)
- ก.5 คิดว่าผู้ที่ประสบปัญหาเช่นนี้จะแก้ปัญหายังไง? ถูกต้องหรือดีไหม?
- ก.6 คิดว่าสภานักเรียนไทยจะช่วยแก้ปัญหานี้ได้หรือไม่? (สภานักเรียนไทย เช่น การสอนเกี่ยวกับอย่าซิงสุกก่อนห้าม การเน้นสมบัติผู้ดีหรือกุลสตรีไทยที่ต้องรักษานวลสงวนตัว)

ข. รูปแบบบริการคุมกำเนิดหรือป้องกันการตั้งครรภ์ที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่น

- ข.1 คิดว่าควรมีบริการคุมกำเนิดในโรงเรียนหรือไม่? (เช่น จ่ายยาคุมกำเนิดเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์หรือให้คำปรึกษาแนะนำในโรงเรียน)
- ข.2 คิดว่าถ้ามีบริการคุมกำเนิดสำหรับวัยรุ่น บริการที่เหมาะสมควรเป็นแบบใด (คลินิกให้คำปรึกษาแนะนำในโรงเรียน คลินิกให้คำแนะนำที่สถานอนามัยหรือโรงพยาบาล ฯลฯ)
- ข.3 คิดว่าถ้าต้องป้องกันการตั้งครรภ์ เพื่อนเราจะเข้ารับบริการจากใคร? (เยาวชนสาธารณสุขประจำโรงเรียน/หัวหน้าห้อง ครูประจำชั้น/ครูพยาบาล/ครูแนะแนว จันท.สาธารณสุข/แพทย์/พยาบาล ร้านขายยา อื่นๆ)
- ข.4 คิดว่าทำไมเพื่อนเขาจึงจะเข้ารับบริการจากตรงนั้น? (มีเพราะสามารถเข้าถึงได้ง่าย ฯลฯ ไม่มีเพราะ.....)
- ข.5 ถ้าคิดว่าไม่ควร มี เพราะอะไร (นักเรียนอายุไม่กล้า กลัวไม่รักษาความลับ)
- ข.6 ถ้าไม่มีบริการคุมกำเนิดในโรงเรียน คิดว่านักเรียนที่มีปัญหาจะแก้ปัญหายังไง (รับบริการที่สถานอนามัยหรือโรงพยาบาล ร้านขายยา หมอเถื่อน ฯลฯ)

ค. ใครควรเป็นผู้สอนเรื่องเพศศึกษามากที่สุด

- ค.1 คิดว่าเพศศึกษาเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร? (เรื่องลามก เรื่องของวิทยาศาสตร์ เรื่องของคนมีครอบครัว เรื่องของผู้ชายผู้หญิง เรื่องของผู้ใหญ่ เรื่องของทุกคน ฯลฯ)
- ค.2 ในช่วงหกเดือนที่ผ่านมา มีใครเคยพูดคุยเรื่องเพศศึกษาไหม? กับใครบ้าง? (เช่น เคยถามคุณแม่เกี่ยวกับเรื่องประจำเดือนหรือไม่ เคยกับเพื่อนเรื่องฝันเปียก เรื่องการคบแฟน)
- ค.3 คิดว่าตัวเองมีความรู้เรื่องเพศศึกษาระดับใด? (มีความรู้มาก ก่อนข้างมีความรู้ พอรู้เรื่องบ้าง ไม่ค่อยรู้เรื่อง ไม่รู้เรื่องเลย)
- ค.4 คิดว่าอยากรู้เรื่องเพศศึกษาเพิ่มไหม?
(อยาก เพราะอะไร ยังไม่ค่อยมีความรู้ รู้ยังไม่ชัดเจน เข้าใจยังไม่ถูกต้อง)
(ไม่อยาก เพราะอะไร เป็นเรื่องไกลตัว ไม่ชอบ น่าขยะแขยง ฯลฯ)
เรื่องใด? (เช่น การเปลี่ยนแปลงของร่างกาย มนุษยสัมพันธ์ ความผิดปกติทางเพศ การร่วมเพศหรือการมีเพศสัมพันธ์ การคุมกำเนิด การตั้งครรภ์ กามโรคและโรคเอดส์ การเลือกคู่ แต่งงาน กฎหมาย อื่นๆ)
- ค.5 คิดว่าถ้าเราเองมีข้อสงสัยเรื่องเพศ เราจะถามใครเป็นคนแรก? (บิดามารดา ครูอาจารย์ เพื่อน แพทย์พยาบาลเจ้าหน้าที่สาธารณสุข อื่นๆ)
ทำไมจึงเลือกถามคนคนนั้นเป็นคนแรก? (ความไว้วางใจ เชื่อใจ ความใกล้ชิดคุ้นเคย ความสนิทสนม ความน่าเชื่อถือ ฯลฯ)
- ค.6 อยากให้ใครเป็นคนสอนเรื่องเพศศึกษา? (บิดามารดา ครูอาจารย์ เพื่อน แพทย์พยาบาลเจ้าหน้าที่สาธารณสุข อื่นๆ)
- ค.7 คิดว่าเพศชายมีลักษณะหรือบทบาทอย่างไร? (คิดว่าการเป็นผู้ชายมีความหมายอะไรไหม เช่น ต้องแข็งแรงไหม ต้องรูปหล่อหรือไม่ ผู้ชายต้องการการแต่งงานไหม ผู้ชายต้องทำงานหนักกว่าผู้หญิงหรือไม่ ต้องเมตตาหรือให้ความรักแก่ภรรยาไหม ต้องไม่นอกใจภรรยา หรือว่าต้องมีภรรยาน้อยหรือมีภรรยาหลายคน ต้องไม่ทำร้ายร่างกายและจิตใจของผู้ที่อ่อนแอกว่า)
- ค.8 คิดว่าเพศหญิงมีลักษณะหรือบทบาทอย่างไร? (คิดว่าการเป็นผู้หญิงมีความหมายอะไรไหม เช่น ชีวิตผู้หญิงต้องอุทิศให้แก่ความรักหรือชีวิตคู่หรือการมีครอบครัวไหม ผู้หญิงร้องไห้ง่ายไหม ผู้หญิงต้องรักษาพรหมจารีไว้เพื่อคนรักคนเดียวหรือไม่ ผู้หญิงต้องไม่นอกใจสามี ผู้หญิงที่มีสามีหลายคนจะเป็นคนดีได้ไหม ผู้หญิงต้องทำกับข้าวเก่ง ทำงานบ้านเก่ง หรือต้องทำงานนอกบ้านเก่ง)
- ค.9 คิดว่าควรมีการสอนเพศศึกษาในระดับชั้นใด? (ครอบคลุม ประถม มัธยม)
ทำไม (เป็นช่วงเริ่มต้นเข้าสู่วัยรุ่น เป็นช่วงพร้อมสำหรับการเรียน เป็นช่วงที่กำลังจะมีปัญหา ฯลฯ)

ประวัตินักวิจัย

1. นายแพทย์วัชร เอี่ยมรัศมีกุล นายแพทย์ 7

คุณวุฒิ

- แพทยศาสตรบัณฑิต
- สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต(บริหารสาธารณสุข)
- ประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิก สาขาวิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา
- วุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม สาขาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา

ประสบการณ์ในการทำงาน

- แพทย์ประจำโรงพยาบาลพนมไพร
- ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด
- ผู้อำนวยการโรงพยาบาลอาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด
- หัวหน้าแพทย์ประจำบ้านสูตินรีเวช โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
- แพทย์ประจำโรงพยาบาลพนมไพร

ประสบการณ์การวิจัย

- การศึกษาการตั้งครรภ์ที่มีโรคเบาหวานแทรกซ้อนในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ พ.ศ.2537
- การตรวจภายในสตรีตั้งครรภ์ที่มาฝากครรภ์ครั้งแรกที่โรงพยาบาลพนมไพร พ.ศ.2542

เอกสารที่เผยแพร่

1. แม่ ลูกและเอดส์. วารสารโรงพยาบาลร้อยเอ็ด โรงพยาบาลกาฬสินธุ์ โรงพยาบาลมหาสารคาม 2539;4(3):102-10.
2. Pelvic examination in ANC clinic: a rural hospital experience. Thai J Obstet Gynecol 1998;10:209-12.
3. The mode of delivery and the risk of vertical transmission of human immunodeficiency virus type 1 : a meta-analysis of 15 prospective cohort studies. ขั้ววารสาร. วารสารนโยบายและแผน สาธารณสุข 2542;2(2):101-2.
4. โครงการเยาวชนอาสา ด้านยาเสพติด เฉลิมพระเกียรติ ๗๒ พรรษา. การประชุมวิชาการสุขภาพจิต ปี 2542 ความรุนแรงในสังคม : ทางออกอยู่ที่ไหน. 25-27 สิงหาคม 2542. กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.
5. การปรับปรุงคุณภาพน้ำดื่มด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ในระดับชุมชน. ขั้ววารสาร 2543;2(1):5-13.

2. นางประทุม หงศาลา พยาบาลวิชาชีพ 7

คุณวุฒิ

- ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์และผดุงครรภ์ชั้นสูง
- ประกาศนียบัตรวิสัญญีพยาบาล

ประสบการณ์ในการทำงาน

- หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลพนมไพร

3. น.ส.จุรีรัตน์ สุขประเสริฐ นักวิชาการส่งเสริมสุขภาพ 6

คุณวุฒิ

- ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์และผดุงครรภ์ระดับต้น
- ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์และผดุงครรภ์ชั้นสูง
- สาธารณสุขศาสตร์บัณฑิต(บริหารสาธารณสุข)

ประสบการณ์ในการทำงาน

- หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ โรงพยาบาลพนมไพร

4. นางบังอร สิมสีแก้ว พยาบาลวิชาชีพ 7

คุณวุฒิ

- ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์และผดุงครรภ์ระดับต้น
- ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์และผดุงครรภ์ชั้นสูง

ประสบการณ์ในการทำงาน

- หัวหน้าห้องคลอด โรงพยาบาลพนมไพร
- ผู้รับผิดชอบงานควบคุมโรคเอดส์และกามโรค โรงพยาบาลพนมไพร

5. นางละเมียด สิงห์ธีร พยาบาลวิชาชีพ 6

คุณวุฒิ

- ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์และผดุงครรภ์ระดับต้น
- พยาบาลศาสตร์บัณฑิต

ประสบการณ์ในการทำงาน

- งานห้องผ่าตัด โรงพยาบาลพนมไพร
- เลขานุการงานวิชาการ โรงพยาบาลพนมไพร

6. นางชุติมา ปัตลา พยาบาลวิชาชีพ 6

คุณวุฒิ

- ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์
- นิติศาสตร์บัณฑิต
- ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต(สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา)

ประสบการณ์ในการทำงาน

- งานผู้ป่วยใน โรงพยาบาลพนมไพร
- เลขานุการสโมสรวิจัย โรงพยาบาลพนมไพร
- งานส่งเสริมสุขภาพ

ประสบการณ์การวิจัย

- การศึกษาเจตคติของพยาบาลต่อการปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน พ.ศ.2540